

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.
AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

200 holdig	15 pengő
500 " "	30 " "
1000 " "	60 " "
2000 " "	90 " "
3000 " "	120 " "
ezzen felül	150 " "
Részvénytársaságok, szövetkezetek, vállalatok	90 P
Egyéb tagok részére évi tagdíj	10 " "

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

Buday Barna főszerkesztő.

Szerkesztő: **Rothmeyer Imre.**

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: Aut. 866—01.
Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telefon: Aut. 899—32.

Előfizetési árak:

a M. kir. földművelésügyi minisztérium által időnkint kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzettel együtt	
OMGE-tageknek:	Előfizetőknak:
Negyed évre — 0 pengő	Negyed évre — 10 pengő
Fél évre — 11 " "	Fél évre — 15 " "
Egész évre — 20 " "	Egész évre — 32 " "
Romániába:	Jugoszláviába:
Negyed évre — 360 lel	Negyed évre — 120 dinár
Fél évre — 660 " "	Fél évre — 220 " "
Egész évre — 1200 " "	Egész évre — 400 " "
Előfizetéseket Romániából ki- zárólagos képviselőnk: Hegedűs hírlapiroda, Oradea-Mare (Nagyvárad) veszi fel.	Előfizetést elfogad bármely jugoszláviai hírlapiroda és könyvkereskedés.

TARTALOM:

Az OMGE igazgatóválasztmányának ugyis, mint a GEOSz végrehajtóbizottságának I. rendes gyűlése.
Mozgalmak a földreform során kiosztott földek vétel-
árának leszállítására.
Vámbéke vagy vámbáboru? (—r —l dr.)
Tavaszi gazdagodók. (R. K. dr.)
Az állati gyógyszerek megdrágítása. (Bp.)
A „Köztelek” írói jutalomdíjai.
A nemesített magyar zabfajtákkal 1929. évben végzett
országos termelési kísérletek eredményei.
(Grábner Emül.)
A kálthány gyakorlati felismerése a növényzetben. I.
(Dvorak Lajos dr.)
Megbélyegzett és igazságtalanul vádolt tejtermelők.
(Biluska György)
Törvények és rendeletek.
Könyvismertetés.
Mit tehet a gazda a válság enyhítésére?
(Góth László. — Westsik Vilmos.)
A „Grüne Woche” Berlinben. (Wüthen Béla.)
Vegyes közlemények.
Tözsde, kereskedelem.
Szerkesztői üzenetek.
Melléklet: *Rádiós gazdasági előadások III. évfolyam,*
B. sorozat 4. számú füzet. (Trágyatelepek építése, különös
tekintettel a kisgazdaságokra. — Groffits Gábor.)

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEI.

Felhívás a cukorrépatermelőkhöz!

Több cukorrépatermelő tagunk azzal a panasszal fordult egyesületünkhöz, hogy a cukorgyárak velük a folyó termelési évre nem óhajtanak répatermelési szerződést kötni, illetve a már lejárt szerződésüket meghosszabbítani és így ezek a gazdaságok, amelyek cukorrépatermelésre vannak berendezkedve, károsodást szenvednek. Abból a célból, hogy kideríthessék, vajjon ezek a panaszok elszigetelt jelenségek-e, vagy általánosabb jellegűek-e, cukorrépatermelő gazdáinkat felkérjük, hogy amennyiben cukorrépaszerződési ajánlatukat valamely gyár visszautasította volna, ezt a tényt az OMGE igazgatóságával (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz.) közölni szíveskedjenek, annak feltüntetésével:
a) mekkora területen óhajtott cukorrépat termelni;
b) régebbi termelője volt-e a gyárnak, vagy csak most kívánt volna vele szerződni;
c) ha régebbi termelője volt, mióta termelt az illető gyárnak és egyéves vagy többéves szerződése volt-e;

d) melyik az a gyár, amely nem hajlandó szerződni;
e) történt-e akár közvetlenül, akár közvetve a gyár részéről felhívás, hogy a múlt évi répatermelést csökkentessék?
f) mivel okolta meg a gyár visszautasító magatartását?

Budapest, 1930 február 5.

Igazgató.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
üzemi és számtartási szakosztályának

február hó 18-án (kedden) délután 5 órakor az OMGE székházának tanácstermében (Budapest, IX., Köztelek-
utca 8., I. emelet) tartandó

gyűlésére.

Tárgyak:

- Magyar mezőgazdasági üzemi szakkifejezések egységes megállapítása és használata.
- Magyar mezőgazdasági számtartás és a mezőgazdaság jövedelmezőségének szerepe az új agrár programban. (Előadó: Rege Károly dr.)
- A magyar mezőgazdaság épületvagyongáról. (Előadó: Kótsis Eadre dr. építészmérnök.)

Budapest, 1930 február hó 4 én.

Székcács Elemér s. k.,
az üzemi szakosztály elnöke.

Vendégeket szívesen látunk!

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
tejgazdasági bizottságának

1930 február 26-án, (szerdán) délelőtt 11 órakor az OMGE székházának tanácstermében (Budapest, IX., Köztelek-
utca 8. sz., I. em.) tartandó

gyűlésére.

Tárgyak:

- Wellmann Oszkár dr. állatorvosi főiskolai ny. r. tanár előadása: „A lefejő tehének célszerű takarmányozása”.
- Nagy Loránd dr. uradalmi intőző előadása: „A leveles répafaj mosásával a felsőregi uradalomban szerzett tapasztalatok”.
- Folyó ügyek.

Budapest, 1930 február 11.

Inkey Pál báró s. k.,
a bizottság elnöke.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
földművelési és növénytermelési szakosztályának

folyó évi február hó 28-án (péntek) d. u. 5 (öt) órakor az OMGE székházának tanácstermében (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz., I. em.) tartandó

gyűlésére.

Tárgy:

Magyar len. Előadó: Fleischmann Rudolf, a Vetőmagnemesítő és Értékesítő R.-T. növénytermelési igazgatója.

Budapest, 1930 február 12-én.

Kerpely Kálmán dr. s. k.
szakosztályi elnök.

Mezőgazdasági számtartási és adóügyi tanfolyam a Köztelken.

Az OMGE igazgatósága értesíti a gazdaközönseget, hogy az idei mezőgazdasági kiállítás hétfőn számtartási és adóügyi tanfolyamot tart az OMGE székházában (Budapest, IX., Köztelek-utca 8., II. emelet). A tanfolyam 1930 március 16-án délelőtt 9 órakor kezdődik és március 19-én végződik, így az ez alkalommal Budapesten tartózkodó gazdák a március 20—25-e között tartandó tenyészállatkiállítást is megtekinthetik.

A számtartási és adóügyi tanfolyam előadói: Ormándy János dr. nyug. akadémiai tanár, mezőgazdasági kamarai igazgató és Szövényi László dr. nyug. pénzügyigazgatóhelyettes, ügyvéd.

A tanfolyamon az előadók a mezőgazdaságra vonatkozó jogszabályok és jogszabályok rendelkezéseit, a vallomások kiállítását, a számtartás anyagi és alaki kelleit, a könyvelés módját, a mérleg készítésének a törvény rendelkezéseivel való alkalmazását, továbbá a jövedelem- és vagyonadó kivételét és az orvoslás módját részletesen ismertetik. A tanfolyamon az előadások délelőtt 9-től 1/2 óráig és délután 4—6-ig tartanak. Az előadás látogatásáról a résztvevők bizonyítványt kapnak.

A számtartási tanfolyam díja 20 pengő, amely összeg a jelentkezéssel egyidejűen az OMGE pénztárához küldendő be. A felvételnél a jelentkezés sorrendje a mérvadó. Jelentkezési határidő 1930 március hó 15. A tanfolyamra szóló bejelentések az OMGE titkári hivatalához (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.) címezendők.

A tanfolyamra felutazók részére, a MÁV vasúti vonalakon 1 pengő, a Déli vasút vonalain való utazásra pedig 2 pengő beküldése mellett, *feljáró vasúti jegy*

MIERT
VÁSÁROLNAK
AZ ÖSSZES
URADALMAK ÉS
KERTÉSZETEK

A
MAGYAR
MEZŐGAZDÁK
SZÖVETKEZETÉTŐL
BUDAPEST
VÁLKOTMÁNY U.
29.

GAZDASÁGI
KONYHAKERTI
ÉS
VIRÁGMAGVAKAT

MERT
MINŐSÉGBEN
REJLIK A
MEZŐGAZDÁK
MAGVAINAK
VILÁGHIRE

Mai számunk 32 oldal

E szám ára 40 fillér

UT. 187—60

INA

vezető: Mészáros Vilmos

váltására szóló igazolványt küldünk és kérjük, hogy a tanfolyamra felutazók ezirányú kérésüket is az OMGE titkári hivatalával sürgősen közöljék.

Igazgatóság.

Kedvezményes utazás a mezőgazdasági kiállításra

(a tenyészállatkiállításra).

A kereskedelemügyi miniszter az OMGE kérésére a március hó 20-25. napjain tartandó mezőgazdasági (tenyészállat-, termény-, gép- stb.) kiállítás és vásár megtekintésére felutazó közönség részére 50%-os kedvezményt biztosított a M. Kir. Államvasutakon és az annak kezelésében lévő helyiérdekű vasutakon. Ugyanezt a kedvezményt megadta a Duna-Száva-Adria Vasúttársaság (Déli Vasut), a Szeged-Csanádi Vasut, a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasut, a Mohács-Pécsi Vasut, a Nyiregyháza vidéki Kisvasutak, továbbá a hazai dunahajózási vállalatok: a Mefer és a D. G. T. is. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány kiállítását az OMGE mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságától (Budapest, IX., Köztelek-u. 8.) kell kérni. A zöldszínű igazolvány (ára 1 P) a MÁV és kezelésében lévő h. é. vasutak, valamint az egyéb hazai vasutak és hajóvállalatok vonalain, illetve hajóin érvényes, kivéve a Déli Vasutat és a Budapesti H. É. Vasutat, amelyekre külön igazolványok szükségesek. A rózsaszínű igazolvány (ára 2 P) kizárólag csak a Duna-Száva-Adria Vasut vonalain érvényes.

Az igazolványigénylés legcélszerűbb módja: a pénzt postautalvánnyal küldeni és az utalvány szelvényén az igénylést közölni. Ez esetben külön levél írását feltétlenül mellőzni kérjük, mert ez a kétfős igénylés a sok ezerre menő forgalom lebonyolítását nehezíti és zavarokat okoz. Ha az igénylés nem postautalvánnyon, hanem levélben történik, akkor az igazolvány árát postabélyegekből kérjük mellékelni. Pénzt levélben küldeni nem ajánlatos.

A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány igénybevétele mindenkor korlátozások közt, vagyis az OMGE tagjain kívül minden, a mezőgazdasági kiállítás és vásár megtekintésére felutazó személy, valamint annak családtagjai részére is kiszolgáltatható. Minthogy 2-féle igazolványt adunk ki, amelyek mindegyike a fent megjelölt vasutakra érvényes, ezért az igazolvány kiállítását kérő levélben pontosan meg kell jelölni, hogy milyen vasuti vonal fog igénybe vétetni. A gazdasági akadémiák, földművelésközpontok, téli tanfolyamok és más iskolák hallgatói a kedvezményes utazásra jogosító igazolványokat az igazgatóság utján csoportosan kérjék.

A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány a Budapestre utazásra március 14-től 25-ig (25-én azonban már csak d. e. 9 óráig), a visszautazásra március 20-án d. u. 4 órától 31-ig érvényes és használható; bármelyik kocsiosztályban feljogosít az 50%-os kedvezményre olyanformán, hogy Budapestre egész menetjegy váltandó, amely a kiállításra lebélyezett igazolvánnyal együtt díjmentes visszautazásra jogosít. Az utazást megszakítani nem lehet; a visszautazás csak a felutazás vonalán történhet.

A Budapesti Helyiérdekű Vasutak szintén megadták az 50%-os utazási kedvezményt, ezt azonban kizárólag csak a kiállítási napokon, március 20-25. napjain lehet igénybe venni. E kedvezmény biztosítása céljából nem kell előzetesen igazolványt kérni, hanem az ideutazáshoz rendes menetjegyet kell váltani, amelyet a kiállítás területén az igazolványokat lebélyező helyiségben fel kell mutatni. Itt a látogató egy igazolványt kap, amelyre rávezették a felmutatott menetjegyének sorszáma. Ennek alapján az ideutazásra váltott menetjeggyel aznap díjmentesen lehet visszautazni. Budapestre való indulás előtt az igazolványt a budapesti Hév végállomáson le kell bélyegeztetni.

Kedvezményes utazásra jogosító igazolványokból oly tekintélyes mennyiség áll rendelkezésünkre, hogy előreláthatóan minden jogos kérelmet kielégíthetünk; ha azonban ez a kontingens mégis kevésnek bizonyulna, az igazolványok kiszolgáltatása tekintetében a jelentkezés sorrendje lesz a mértékadó.

Nagyon kéri a rendezőség, hogy az utazási kedvezményt igénybe venni szándékozók ezirányú óhajukat mielőbb bejelentésük, mert a késői igénylés munkatorlódást és késedelmes elintéztést okoz.

A kiállítás rendezőbizottsága.

Az OMGE igazgatóválasztmányának, ugysis mint a GEOSz végrehajtó bizottságának I. rendes gyűlése.

(1930. évi február hó 4-én, d. e. 10 ó.)

Jelen voltak: Somssich László gróf elnök elnöklété alatt Beliczey Géza, Székács Elemér és Purguly Emil alelnökök, továbbá Angyal Dezső, Baghy Gyula, Balázsovits Dezső dr., Balogh István, Barcza Lajos, Beliczey Miklós, Benkő Ferenc, Bernád István dr., Bezeredy István, v. Bittera Miklós dr., Blanz Jenő, Brém Lőrinc, Csajka Sándor, Czobor László, Darányi Kálmán dr., Dessewffy Emil gróf, Dessewffy István gróf, enesei Dörner Béla, Dörgy Frigyes, Éber Ernő dr., újnepi Elek Ernő, Elek István dr., Elek Gyula, alsóceéri Farkas Géza, farkastalvi Farkas Géza, Fellner Kálmán dr., Floch-Reyhersberg Alfréd dr., Für Géza, Förster Lajos, Gaylhofer István, Grabner Emil, Graefl Jenő, Glaser Géza, Gombkötő Sándor, Gosztony Andor, Gruner Lipót, Harkányi János báró, Hatvany Endre báró, Hertelendy Miklós, Herzfeld Frigyes, Honig Albert, Hojós Miksa gróf, Irtay Károly dr., Inkey Pál báró, Ipolyi-Keller Gyula, Joddy Béla, Jeszenszky Pál, Józay Bálint, Kálmán István, Károly Rezső dr., Kégl János dr., Kende Zsigmond báró, Kerpely Kálmán dr., Khuen-Hederváry Károly gróf, Kirner A. Albert, Klár Sándor, Koós Mihály, Kossinszky Viktor, Krády Ferenc, Kuszka István, Láng József, id. Leopold Lajos, ifj. Leopold Lajos, Lickl Károly, Magyar Károly dr., Mailáth József gróf, Maróthy László, Marlonffy Barna, Masát Ernő, Mauthner Alfréd, Malta Árpád, Mérey Ernő, Montenuovo Nándor herceg, Okány-Schwarz József, Pallavicini Alfonz Károly gróf, Papp-Szász Tamás dr., Pavlitskó Adorján, Pfejffer Gyula, Pongrácz Jenő gróf, vitéz Poroshegyi Károly, sz. Radó Lajos, Ringelmann Béla, Rosenfeld Emil, Schandl Károly, Sohárd Árpád, Somssich Gyula gróf, Szalay Gyula, Szalay Pál, Szechenyi Domokos gróf, Szeder Ferenc dr., Szigeti Pál dr., Szilassy Zoltán, Szomjas Gusztáv, Szomjas Lajos, Szuhányi Ferenc, Tahy István, Teletki József gróf, Thaisz Lajos, Tóth Jenő dr., Vajna Ede, Vay László báró, Vantsó Gyula dr., Waddoll Frigyes báró, Wittmann Ferenc.

Az OMGE tisztikara részéről: Buday Barna főszerkesztő-igazgató, Mutschenbacher Emil dr. ügyvezető-igazgató, Darányi Gyula dr. egyesületi ügyész, Fabricius Endre, Konkoly Thege Sándor dr. főtitkárok, Rothmeyer Imre, Rege Károly dr. és Redly Gyula titkárok, Balta Pál, Herodek Sándor dr., Dörschug Tibor s-titkárok, Toldy Miklós fogalmazó, Kertész Ferenc gyakornok, Mike János főpénztáros és Láng József főkönyvelő.

Kimentették magukat: Apponyi Albert gróf örökös tiszteleti elnök, Dörgy Hugó alelnök, Apponyi György gróf, Balogh Elemér, Bánvárh Sándor, Baranyovits Lajos, Békessy Jenő, Benjonyoskó Mór gróf, Besenbeck Alfonz, Bethlen István gróf, Biró Albertné, Dischitz Sándor, Bud János dr., Dömötör László, Erdélyi Mihály, Eszenyi Jenő, Gellén Aladár, Grohmann Károly, Hadik János gróf, Jankovich-Besán József gróf, Kohner Adolf báró, Losonczy Elemér, Masát Mihály, Medvezy Károly, Meskó Pál, Mesterházy Ernő dr., Németh Károly dr., Nyáry Kálmán, Osztróuczky Miklós, Pócz Lajos, Raft Pál, Rhédey Lajos, Ruppelch Olivér, Staub Elemér, Stockinger János, Szechenyi Emil gróf, Scavozz Richárd, Teletki Tibor gróf, Toldy Zsigmond, Tóth Arisztid, Vitéz Attila, Wekerle Sándor dr., Wellmann Oszkár, Weiser István dr., Wilthen Lajos dr.

Somssich László gróf elnök: Van szerencsém az igazgatóválasztmány és a szövetségi végrehajtó bizottság tagjait szívvelyesen üdvözölni és az igazgatóválasztmányi ülést ezennel megnyitni.

Somssich László gróf ezután a magyar kormány hágai tárgyalásainak eredményeiről tett elnöki nyilatkozatot. A beszédet a „Köztelek” február 9-i száma vezető helyen közölte.

A választmány elhatározta, hogy a miniszterelnökhöz az elnöki indítványnak megfelelő feliratot intéz.

Napirend előtt.

alsóceéri Farkas Géza: Az ember azt hinné, hogy a kultúra haladásával az erkölcsök is nemesednek, finomodnak. Azonban ehelyett talán soha sem volt akkora erkölctelenség, akkora züllés, annyi gyilkosság mint ma és — sajnos — a sajtó bizonyos része is hozzájárul az erkölcsök lazításához. (Ugy van!)

A minap jelent meg a Magyar Falu című újságban egy cikk, amely Somssich László grótot, egyesületünk szeretett elnökét támadta. Igaz, hogy Somssich László gróf megadta a támadásra a választ a Köztelekben, azonban mégis fel kell szólalnia, hogy tiltakozzék az insinuációk ellen, az olyan

hang ellen, amellyel Magyarország egyik legelső gazdáját érdemtelenül támadják. (Ugy van! Ugy van!) Többi között azzal vádolták meg az elnököt, hogy ő a kartelek ellen nem bírt semmit tenni, mert nagy részvénypakettek tulajdonosa. Ezt nem szabad csak úgy büntetlenül tenni. (Élénk helyeslés. Zajos felkiáltások: Tekintélyrombolás! Ugy van!) A régi világban az ilyen embereket deresz huzták. Ma is még Amerikában emleget az ember ahhoz a szerkesztőhöz, aki ilyen becsületsértő cikket ír és egyszerűen knockautolja. Itt azonban szabadon lehet ilyeneket cselekedni.

Kénytelen a leghatározottabban és legerélyesebben tiltakozni e hang ellen és megvetésének ad kifejezést, hogy a Magyar Falu címet viselő laphal altruista cégér alatt az altruizmus egyik legelső emberét itt porba akarják rántani. Ez ellen tiltakoznia kell minden magyar gazdának. (Általános helyeslés.)

Nagyon kéri Somssich László gróf elnököt, hogy ezekkel a támadásokkal ne engedje magát eltéríteni attól az utól, amelyen elindult, ne kedveljenek el ezek az esetek, az ilyen sár nem ér fel hozzá, mert sokkal magasabban áll. (Ugy van! Ugy van!)

Nagyon kéri, hogy eddigi ügybuzgalmát, szeretetét a gazdák és a gazdaság ügyei iránt tartsa meg továbbra is, a maga részéről pedig biztosítja az OMGE egész gazdaközönségének, de Magyarország egész gazdaságának legteljesebb bizalmáról, amellyel mindig követni fogják azon az egyenes uton, amelyen eddig is haladt. (Ugy van! Ugy van! Élénk helyeslés.)

Ha valaki a tisztesség, a becsület, a munkakészség allegóriáját szoborba akarja önteni, akkor Somssich László grótot kellene mintaképül választania. (Ugy van! Ugy van! Élénk eljenzés.)

Indítványozza tehát, hogy az igazgatóválasztmány fejezze ki rosszallását a Magyar Falu e támadó cikke miatt és Somssich László gróf elnök iránt teljes bizalmát nyilvánítsa. (Hosszantartó lelkes eljenzés, élénk helyeslés és nagy taps.)

Somssich László gróf elnök: Hálás köszönetét fejezi ki a bizalomnak azért a közvetlen megnyilvánulásáért, amely itt alsóceéri Farkas Géza választmányi tag részéről megnyilatkozott és amellyel őt a választmány is megtisztelte. Legyenek meggyőződve arról, hogy az ilyenféle támadásoknak ránevez nincsen semmi erejük mindaddig, amíg annak biztos tudatában és biztos érzésében van, hogy a gazdatársadalom, amely őt megtisztelte bizalmával és ebbe a díszes elnöki székbe ültette, az ő személyében és tevékenységében látja annak a gazdasági politikának az érvényesítését, amelyet ő is helyesen talál. Ellenkezően az ilyen támadások visszhangja nyomán megnyilvánuló bizalom csak serkentő lehet ránevez. E támadás nem ronthatja le a munkakékvét olyan férfunak, aki a közéletben szerepelve utóvégre minduntalan ki lehet téve ilyen támadásnak. (Élénk helyeslés.)

Az OMGE, valamint a szülő igenis, a demagógia ellen mindenkor fogják hallatni a szavukat, bármely oldalról jöjjön is az, akár jobbról, akár balról. (Élénk helyeslés.) Mezőgazdasági politikát csak egyféléül lehet úzni, itt nem lehet osztályokra, pártokra, kategóriákra, birtoknagyságokra tagozódni. (Ugy van! Ugy van!) Ez az idő már elmult. Ha a magyar gazdatársadalom nem tudja ma az egységet fenntartani, akkor pusztulásra van ítélve. (Ugy van! Ugy van!) Erre a pusztulásra előmozdítóan, gyorsítóan hatnak az ilyenféle támadások és ékverések. (Ugy van! Ugy van!) Ezek után még egyszer tisztelettel köszöni a bizalomnak jöleső megnyilvánulását és biztosítja a választmányt, hogy harci készsége semmiben sem fog csökkenni. (Élénk eljenzés és hosszantartó nagy taps.)

A mult végrehajtóbizottsági ülés jegyzőkönyve a Köztelekben teljes terjedelmében megjelent, kéri annak tudomásul vételét. (Tudomásul vétetik.) Az ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Szechenyi Domokos gróf és Ipolyi-Keller Gyula választmányi tagokat kéri fel.

Részvénynyilvánítások, üdvözlések, köszönő levelek.

Mutschenbacher Emil dr. ügyvezető igazgató: Az egyesületi tanács nevében javasolja, hogy az igazgatóválasztmány mai ülésének jegyzőkönyvében adjon kifejezést őszinte részvételének Maillot Nándor bárónak, a Zemplénmegyei G. E. elnökének, továbbá Somssich Géza gróf és Soós Géza igazgatóválasztmányi tagok elhalálózása fölött, akik mind a keiten buzgón vettek részt az egyesület működésében és hasznos munkatársak voltak. Ugyancsak javasolja az OMGE részvételének kifejezését Turay Zoltán közigazgatási bíró és kiváló adóügyi szakíró elhalálózása fölött, aki mint az OMGE adóügyi szakértője egyike volt azoknak, akik szellemi munkásságukkal a magyar gazdák érdekében sok hasznosat alkottak. Javasolja nemes és feledhetetlen emlékének jegyzőkönyvi megörökítését. (Helyeslés.)

Advertisement for HATVANI vetőmagvak (HATVANI seedlings). It features a large stylized 'H' logo and text: 'Eredeti nemesített', 'Prospektust kérjen!', 'HATVANI vetőmagvak', 'u. m.: sörárpa, zab, kékmák, korai fehér mindszentpusztai tengeri, továbbá eredeti Ragis burgonyák a HATVANI NÖVÉNYNEMESITŐ R.-T.-nál, HATVANI megrendelhetők'.

Advertisement for RÉTI ZOLTÁN állatbizományos (RÉTI ZOLTÁN animal insurance). It includes an illustration of a pig and text: 'RÉTI ZOLTÁN állatbizományos', 'BUDAPEST, IX. kerület, Sertésvásártér.', 'Lövölde: Réti Zoltán, Budapest, IX., Sertésvásártér. - Távirat: Réti Budapest Sertésvásártér.', 'Telefon: József 366-29, József 342-03', 'Lakástelefon: József 318-11', 'Fogalkozik: a ferencvárosi vásáron sertés, szarvasmarha, borjú és juh bizományi eladásával. Hízott és sovány sertések, zsír, szalonna és hú adás-vételnek közvetítésével. - Kivánatra vásári jelentéseket díjmentesen küldöm és szakszerű felvilágosítást szolgálok.' (Number 2129)

Köszönet, hanem azt a konkrét kérdést vetette fel, hogy a gyufapénzből kifizetésre kerülő összegekből altruista intézetek levonásba hoznak olyan tartozásokat, amelyeknek révén az illető gazda annnyival kevesebbet kap, mint amennyit az intézet a régi tartozás fejében ilyen módon tulajdonképpen önkényesen levon a saját követelésének a kielégítésére, amire tulajdonképpen feljogosítva nincs. Ennek a megállapításával Dessewffy gróf most elhangzott felszólalása és helyesbítése tárgyalanná válik, mert ebben az irányban nem történt semmi inaktív. (Ugy van! Helyeslés.)

Ami pedig a Papp-Szász Tamás által felhozott sérelmet illeti, ezt vizsgálat tárgyává fogjuk tenni és lépéseket teszünk annak orvoslása végett. Amennyiben pedig szükséges, úgy a kérdést reparálás végett ismét választmányi ülés elé fogjuk hozni, amiről felszólalót is értesítjük. (Helyeslés.)

Elek István: Mutschbacher Emil igazgató a tőle megszokott ékesszólással olyan kimerítően és tömören ismertette az időszerű mezőgazdasági kérdéseket, hogy ahhoz sem hozzátennivalója, sem abból elvonnivalója nincs.

A cukorrépatermelés kérdésével kapcsolatban azonban legyen szabad egy kényes kérdéssel említett tennem és az igazgatóválasztmány állásfoglalását kérnem, amely kérdés a legutóbbi hetekben merült fel. Mindannyian emlékezünk arra, hogy a cukorrépa átvételi árakra vonatkozóan bizonyos megállapodások történtek. Felhívja az igazgatóválasztmány figyelmét arra, hogy ezt a megállapodást nem az egyes gazdák, mint magánszerződésként kötötték a cukorgyárakkal, hanem a szerződő felek a Cukorrépatermelő Szövetség, másrészt a Cukorgyárosok Egyesülete voltak és a két szerződő fél között mint zsráló állt a pénzügyminiszter. Jól emlékezünk arra is, hogy ez a megállapodás három évre történt, 1928-ra, 1929-re és 1930-ra, tehát a most következő utolsó évre.

Az átvételi árat 2 pengő 85 fillér alapárban állapították meg és ezt az alapárát két változó tényezőtől tették függővé, egyrészt a belföldi fogyasztástól, másrészt a londoni cukorárjegyzéstől.

Az az engedmény, amelyet a vám teljes kihasználásával tett a pénzügyminiszter, közgazdaságilag igen fontos három okból jött létre. A pénzügyminiszter igen helyesen abból indult ki, hogy ő megengedi a teljes vámmal megdrágított, cukor ármezőgazdaságára való áthárítását egyrészt azért, hogy export legyen az országból, tehát a fizetési mérleg és a külkereskedelmi mérleg javuljon meg, másrészt alá akarta támasztani a mezőgazdasági termelést a cukorrépatermeléssel, harmadszor a mezőgazdasági munkanélküliség megnevelését akarta megakadályozni. Ez a három tényező volt az indító ok, amelyek miatt a pénzügyminiszter finansziális és szociális áldozatokhoz hozott.

Az első két esztendőben a cukorrépa átvétele körül semmiféle baj nem volt s ha voltak is differenciák az átvételi árak körül, azok elintéződtek. Most néhány héttel ezelőtt előállt az a helyzet, hogy a cukorrépagyárak nem hajlandók átvenni a cukorrépat az októbertől, akiknek több éves szerződésük nincs. Eddig mindig azon voltak a cukorgyárak, hogy minél nagyobb répatertület legyen. Most egyszerre kevesebbet akarnak átvenni. Ennek meg van a háttere. Emlékszünk rá, hogy a cukorkartel a múlt esztendőben a belföldön elhelyezhető cukormennyiséget a gyárak között úgy osztotta meg, hogy minden gyár olyan arányban részesedik a belföldi fogyasztásban, amilyen arányban áll az illető gyár termelése az összermeléssel. Természetesen minden gyárnak az volt az érdeke, hogy minél több répat vegyen, minél több cukrot termeljen, mert minél több cukrot termelt, annál nagyobb volt a belföldön elhelyezhető kvótája, amely kvóta az ő számára nem csekély vagyoni előnyt jelentett. Nevezetesen az exportarány az elmult esztendőben körülbelül 65 és 35 százalék között váltakozott. Ez annyit jelent, hogy minden 100 kilogramm cukorból mintegy 65 kilogramm belföldön kelt el és 35 kilogramm külföldön; tehát 65 kilogramm cukrot megvédtél 26 aranykorona vám, s ez a 26 aranykorona vámmal megdrágított belföldi cukor sokkal nagyobb vagyoni előnyt jelentett, mint a 35 kilogramm kivitt cukornál, mert minden métermáza termelt cukorból, miért fizessenek rá az exportnál és miért eskötsék ezzel a belföldön elhelyezett cukornál elért nyereséget, amikor sokkal egyszerűbb dolog, ha kevesebbet, lehetőleg csak annyi cukrot termelnek, amennyit belföldön el tudnak helyezni. Ennek csak egyetlen akadálya volt: tudni illik az, hogy akkor a belföldi kvótát hogyan fogják egymásközött megállapítani? Ahhoz az expediensthez folyamodtak tehát, hogy eltérve az elmult esztendő gyakorlatától, nem abban az évben termelt cukorrépa kvantum szerint osztották meg a belföldi fogyasztást, hanem megdrágították a fogyasztást és kimondták, hogy az

öt éven át termelt átlagtermelésből megállapítható arányt veszik alapul és minden gyár ennek az átlagnak megfelelő mennyiséget adja el belföldön.

Ilyen módon meg kellett változnia a cukorkartel politikájának; most nem azon vannak, hogy termeljen a gazdaközönség minél több cukorrépat, hanem azt mondották, termeljenek mentől kevesebbet. Ezt pedig akként vélik elérni, hogy most január hónapban, amikor a mezőgazdaság már berendezkedett a cukorrépatermelésre, a földeket lemélyítették, alátrágyázták s amikor a pénzbeosztást igen sok gazda az előlegre állította be, amikor a répatermelésre szükséges munkások nagy részét már leszerződötték: most egyszerre azzal jönnek a cukorgyárak, hogy ők nem veszik át, csak azokat a répatokat, amelyek le vannak szerződve, a többiek ellenben ne számítsanak a cukorrépa átvételre.

Próbáljuk meg sine ira et studio tárgyalni azt a kérdést, hogy a fennálló érdekképviseleti megállapodás alapján joga van-e a cukorkartelnek arra az állásponton helyezkedni, hogy csak a többéves szerződéssel lekötött répamennyiséget fogja átvenni?

Azokhoz a szerződésekhez, amelyekkel mint magánjogi szerződésekkel több évre lekötötték a répat, nem kellett az érdekképviseletek megállapodása, mert ott az átvétel alapja nem ez a megállapodás, hanem az a szerződés, amelyet az egyes termelők kötöttek az illető cukorgyárral. Vonatkozott ellenben a megállapodás a nem szerződött répákkal, épp azokra, amelyek átvétele most vitássá tétetik. Ezért jogtalan a kartelnek az az állásfoglalása, hogy ha akarja átvetszi a termelt répat, ha nem akarja nem veszi át, mert ez nem az ő akaratától függ, hanem egy kötelező megállapodástól, amelyet annak idején a pénzügyminiszter zsrált.

Van azonban másik oldala is ennek a kérdésnek. Nem szabad azt gondolnunk, hogy csak az termelője egy gyárnak, akinek több éves szerződése van. Ne gondoljuk, hogy aki nem csinált szerződést, aki nem kötötte le több évre a répáját, az nem termelője a gyárnak. Mert van rajonmegállapodás a kartel szerint, amely szerint egyik cukorgyár sem viheti el a másiknak a termelőt. A kartelszerződés aképpen intézkedik, hogy az a föld, amely valamely cukorgyárnak a rajon-szerződés folyamata alatt répat szállított, más gyárnak répat nem szállíthat. Ha valamely gazdaság nem is termelt például két évig répat, azért nem adhatja el más gyárnak répáját, továbbra is az illető gyárnak a termelője marad, mert továbbra is oda köti őt a rajonmegállapodás. Ha pedig ez így áll, akkor nem mondhatja a cukorgyár vagy a cukorkartel, hogy nem veszi át a répat, mert hiszen az illető gazdának tiz év tartamára megkötötték a szerződési szabadságát, mert a termelőnek joga volt ugyan nem termelni, de ha termelni akart, csak az illető gyárnak termelhetett kevés kivétellel.

Van végül ennek a kérdésnek egy harmadik igen érdekes része is. Köztudomás szerint Győrött új cukorgyár lett volna alakulóban. Már meg is adták a telepengedélyt. Ezt azonban megfellebbezték. Amikor az ügy a minisztériumhoz jutott fel, így érvelt a cukorkartel: minek Magyarországon még egy cukorgyár, minek lekötni ebben a tökeszegény országban horribilis tökéket új cukorgyár céljaira, hisz itt vannak a meglévő gyárak, amelyek kapacitásukat még mindig nem használták ki egészen és ezek is fel tudják dolgozni a Magyarországon termelő összes répat. A mezőgazdaság érdekeivel szemben nem lehet ilyen Janus-arccal dolgozni. Nem lehet a pénzügyminiszter előtt azt mondani, hogy átvesszük az összes magyarországi répat, de amikor a londoni jegyzés szerint rossz konjunktúra van, amikor nem a pénzügyminiszter által zsrált megállapodásban lekötött felek állnak egymással szemben, hanem az egyes gyenge magántermelő a nagy, hatalmas cukorgyárral, akkor a termelő azt a választ kapja: sajnáljuk, hogy nem kötötte le több évre répáját, idén nem vehetjük át a termését.

Hogy magánjogilag hogyan áll a dolog, az kétséges; de éppen olyan kétségtelen, hogy a pénzügyminiszter azért hozta meg a finansziális és szociális áldozatokat, hogy azok a fontos közgazdasági érdekek, amelyek ezekhez fűződtek, teljesedésbe menjenek. Már most, ha a pénzügyminiszter az előjáróban már említett három előfeltételhez kötötte azokat a nagy előnyöket, amelyeket az 1928 március havában megkötött megállapodásban megadott, akkor a pénzügyminiszternek nemcsak joga, de kötelessége is arról gondoskodni, hogy a cukorgyárak ezt a megállapodást tartásuk be és ennek tartama alatt az összes termelt cukorrépat begyűjtsék.

Annyit veszített már a mezőgazdaság, hogy igazán már nincs sok veszténivalója; de ahhoz a keveséhez, ami még megmaradt, ahhoz görösen ragaszkodnia kell, mert ez a záloga annak, hogy ki tudja bójtólni a viszonyok megjavulását.

Ha tehát azt találja az igazgatóválasztmány, hogy a cukorrépa termelőikkel injuria történik, akkor vagy éljen felterjesztéssel, vagy miután a termelés megindulása előtt három héten belül el kell dönteni ezt a kérdést, járjon el közvetlenül

a pénzügyminiszternél és kérje őt fel a közbejézésre. A pénzügyminiszter pedig gondoskodjék arról, hogy azt a megállapodást, amely hivatali elődjének signaturája és zsrója alatt jött létre, a cukorgyárak tartsák be és minden törvényes eszközt ragadjon meg arra, hogy a cukorgyárakat az idel utolsó esztendőben az összes cukorrépa átvételére késztesse. (Élénk helyeslés és taps.)

Somssich László gróf elnök: Az elhangzott felszólalással kapcsolatban javasolja, hogy ez a kérdés konkrét vizsgálat tárgyává télessék, vajjon a felszólaló által előadott tények országos jellegűek-e, hogy ebben a kérdésben teljesen tisztán lássunk, mielőtt döntő vagy elhatározó lépés megtételére határozzuk el magunkat. Amennyiben a választmány ebben megnyugszik, akkor a legrövidebb időn belül teljes tájékozódást szerez a kérdéssel s a szükséges lépéseket és intézkedéseket megteszi. (Helyeslés.) Ezt határozatlanlag kimondja.

Természetesen ennél a tájékoztató eljárásnál fel fogjuk kérni részvételre a felszólalót, mert súlyt helyezek arra, hogy ott kontradiktóris eljárás során tisztázódjék a helyzet. (Helyeslés.)

Floch-Reghersberg Alfréd dr. lovag: Azt kívánja, hogy az egyesület igen energikusan lépjen fel a cukorrépa forgalmi adója ellen. Semmiféle mezőgazdasági produktumnak már nincs forgalmi adója, nem tudja, miért éppen a cukorrépat választották ki erre. Itt óriási igazságtalanság történik, különösen akkor, amikor valaki a saját szeszgyárában dolgozza fel a répat és rá is egyformán kirójják a két százalék forgalmi adót. Kéri, hogy a cukorrépanak teljes forgalmi adómentességét eszközöljék ki, ha pedig ez nem megy, akkor azt csak az ipari gyáraknak kelljen fizetniük.

Somssich László gróf elnök: Megismétli, hogy a cukorrépa forgalmi adó kérdésében a pénzügyminiszterhez felterjesztést fog az OMGE intézni. (Helyeslés.)

Glaser Géza: Mint a cukorgyárosokkal folytatott tárgyalásokra kiküldött bizottságunk tagja, reflektál Elek István panaszára. Tekintettel arra a körülményre, hogy ez az ügy külön bizottságban külön tárgyalás anyaga lesz, nem tér ki az egész ügyre, csak rektifikálni akarja Elek Istvánnak azt az állítását, hogy tulajdonképpen csak 35 százalék az export-cukor és 65 százalék a belföldi cukor. Ez sohasem volt az arány. 1928-ban is 48 százalék volt az exportcukor, azóta lényegesen rosszabbodott a helyzet, amennyiben most már az export 55 százalék, tehát a cukorgyárosok tagadatlatlanul kedvezőtlenebb helyzetben vannak, mint eddig, de ez nem jelenti azt, hogy ne vehetnék fel az egész cukorrépatermelést, mert még mindig lényegesen jobb helyzetben vannak, mint az összes környező államok cukorgyárai, kivéve Szerbiát.

A forgalmat illetően néhány évvel ezelőtt kivan szolgálni ahhoz, mennyire jogosult az a kívánság, hogy töröljék a cukorrépa forgalmi adót. 1928-ban, amikor a szerződést csinálták 2 pengő 85 fillér alapárát kaptak, azóta a londoni alacsony árjegyzések folytán ez 2 pengő 79 fillerre ment le és annak ellenére, hogy az árak lemennek, a munkabérek 40 százalékkal emelkedtek — az idén is a vándormunkásokat lényegesen drágábban kell szerződötetni — úgy, hogy ez magában is indokolná a cukorrépa forgalmi adó eltörlését.

Nemrégiben a „Köztelek”-ben megjelent egy kalkuláció, hogy mibe kerül a cukorrépa egy katasztrális holdjának megművelése. Manapság ez körülbelül 450 pengőt tesz ki és 120 métermáza átlagot véve, ebből 336 pengő a bruttó bevétel. De hány gazdaság volt az idén, különösen a Dunántul, Fejér megyében, amely nem érte el a 120 métermáza átlagot, hanem 90 métermázsát termelt, sőt ez alatt is, 90 métermáza mellett 250 pengő a bruttó bevétel, amikor tehát 200 pengőt fizetett rá a gazda a cukorrépatermelésre. Ezeket a momentumokat kell a földművelésügyi miniszternek és a pénzügyminiszternek tudomására hozni és meggyőződése, hogy ezt méltányolni fogják, annyival inkább, mert manapság a cukorrépatermelésre, különösen a nagyszámú munkanélkülek érdekében fokozottabban mértékben van szükség és ha itt a helyzetet a forgalmi adó dolgában csak némileg is megjavítják, igazán szociális missziót is teljesítenek.

Elek Ernő: Felhívja a figyelmet a földművelésügyi miniszter évente ismétlődő és az aratási szerződésekre vonatkozó most megjelent rendeletére. Az idén kibocsátott rendelet némileg eltér az eddig kibocsátott rendelektől, mert emlékeztet a szerződés aratógépek alkalmazását munkásfelesleg esetén határozottan tiltja, illetve az illetékes főszofigabíró engedélyétől teszi függővé. Nem pro domo beszél, mert évek hosszú sora óta ugysem dolgoztatja az aratógépeit. Azonban talán mégsem volna szabad imperatíve kimondani, hogy az aratógépek használatát kizáróan a főszofigabíró engedélyétől teszik függővé. Amikor intenzív termeléssel foglalkozunk, amikor a különböző gépeket, mint mezőgazdasági segítő eszközöket a megvételre buzdítottak minket, amikor az aratógépek beszerzésével az aratás tényét akarjuk csak biztosítani, akkor helytelen lenne, hogy az ilyen rendelethez ekként való stílizálást. Nem rekrimálni akar, csak azt óhajtja

nyerjen,

éteiben helyt Fekete-rakva 100 kg.-kint:

... P 1-90

... P 2-10

... P 2-30

... P 3-14

ni adó!

BÉLA

telepeinek bérlete

Sándor-utca 14.

9 (9-2-ig)

56 ÉVE MAUTHNER MAG A LEGJOBB! MAUTHNER ÖDÖN

magtermelő és magkereskedelmi r.-t.

VII., Rottenbiller-utca 33. BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 4. (A Ferenciek templomával szemben)

Nagy képes főárjegyzék, növényárjegyzék és őszi árjegyzék ingyen és bérmentve!

Telefon: József 463-65 Sürgőnycim: Mauthnerék

elérni felszólalásával, hogy a jövőben a földművelésügyi minisztérium az ilyenfajta rendeletek stilizálásánál nagyobb óvatosságot tanúsítson.

Ügyvezető igazgató gyönyörűen felépített beszédében a mezőgazdaság, illetve a gabonatermelés válságát fejtegette és rámutatott arra, hogy nem csupán a buza-termelés nem fejlődhet, hanem még sokkal jobban fenyegető veszély, amely egyes vidékek mezőgazdaságának prosperitását teljesen illuzóriussá teszi és ez a rozsárak hatalmas csökkenése. Helyesen jelölte meg Mutschbacher-igazgató azokat az intézkedéseket, amelyek az ő nézete, de a szólo nézete szerint is foganatosíthatók volna, amelyek bizonyos tekintetben kényszerrendszabályok ugyan, azonban suprema lex salus rei publicae. És ha Mussolini a gabonaimportra utalt Olaszország részére, a gabonának körlelési százalékát meg tudta állapítani, akkor ugyanilyen módon kell Magyarországon a rozs fogyasztását biztosítani. Amíg a búzánál meg van az óriási amerikai produkciónak Európába való beözönlésével járó veszedelem, ez a roznál nincsen meg. Az amerikai rozs ára miatt sem versenyképes az európai piacokon, de összehasonlíthatatlanul rosszabb minősége folytán sem. Itt tehát más uton kell levelező csatornákról gondoskodni, mert az a 300.000 métermázs rozs mennyiség, amely a budapesti közraktárakban tárol, nem csupán a rozsárakat devalválja, hanem óriási hatással van a buzaárak alakulására is. Itt az utolsó óra, hogy foglalkozzunk ezzel a kérdéssel, talán az OMGE illetékes szakértői, a növénytermelési, mezőgazdasági ipari és kereskedelmi szakosztályok a malomegyesülettel karöltve keressék meg azt a módot, amely a megoldásra vezet.

Szűgyi Pál dr.: Az aratógépek használatával kapcsolatosan nyilván elfelejtették már egyesek azt, hogy mi volt ennek a szerepe a század elején, amikor sztrájkoknak a sorozatai tették kétségessé az egész évi termésnek a betakarítását és az aratás biztosításának a kérdése volt a kormányának a legfőbb gondja. Csendőrök és huszárok voltak mozgósítva lelketlen igazgatók által felzavart nangulat megfékezésére, ami nem ment mindig vér nélkül. A kormányok támogatásával aratógépeknek a tömegeit hozták be az országba, amelyek sokszor katonai fedezettel dolgoztak. Nagyobb centrumokban hivatalosan koncentráltak tartalék aratógépeket, hogy sztrájk esetére kéznél legyenek és az aratógép volt az, amely az évről-évre megismétlődő sztrájkveszedelmet végképp beszüntette. Eppen azért, ma is minden gazdaságban ott kell állaniok az üzemképes aratógépeknek, azoknak bármily keveset is, de minden évben dolgozniuk is kell, éppen a szociális béke érdekében.

Mutschbacher dr. említette, hogy a statisztika az adózás szempontjából érdekes képet ad. Sajnos, erre magam is kénytelen vagyok adatokat felsorakoztatni. Bármennyire igazak is az adatok, ha nincsenek helyesen kommentálva, a nem eléggé tájékozott közönség és még inkább a rosszakaratu beállítás a statisztikai számokból egész hamis következtetéseket vonhat le. Mindannyian tudjuk mennyi kárt okozott a statisztikának az a kimutatása, hogy a törpe birtokon van holdankint a legnagyobb jószágállomány, holott a valóság az, hogy e jószágok takarmány- és szalmaszükségletét tulajdonos részben nem a törpebirtok, hanem a nagy- és középbirtok termeli ki, ahol is azt a törpebirtokos részesmunkáért keresi. A törpebirtok magában jószágot tartani alig-alig tudna. A Statisztikai Közlemények decemberi száma közli a földbirtok jelzőadottságát és ebből már vonják is le azt a következtetést, hogy a kisebb birtokok jobban el vannak adósodva, mint a nagyobbak, holott a valóság az, hogy az eladósodás összegeiben a nem jelzálogi adósságok is számottevő tételt alkotnak, személyi hitelek pedig — és így nem bekebelezett adóssága — tudvalevőleg a nagyobb birtokosnak van és így a közölt adatokból semmiféle következtetéseket sem lehet levonni a birtokkategóriák eladósodásának összehasonlítása szempontjából.

Kállay Tibor volt pénzügyminiszter karácsonyi cikkében statisztikai adatokra támaszkodva azt a megállapítást tette, hogy az összes egyenes adók a kisbirtokot kataszteri koronánként is súlyosabban terhelik, mint a nagyobb birtokot. Ezt a képet nyilván az a körülmény okozza, hogy a kisbirtokost súlyosan terhelik (de különösen a törpebirtokost) holdankint a házadó tényleg. Hogy a jövedelem- és vagyonadó progresszív terhelése sem tudná ezt ellensúlyozni, első pillanatra érthetetlennek látszik. Ha azonban az ember az egészet átgondolja, kitűnik, hogy éppen ezek az alsó kategóriák megélhetésükben nem teljesen a saját földjükre támaszkodnak, hanem nagyrészt más birtokokon, vagy fuvarozással szerzett keresetük stb. is részét képezik adóalapjuknak, amellett, hogy nem vagyok megnyugtatta abban az irányban, hogy a statisztika felőli-e mindazokat a közterheket, amelyek a nagybirtokosokat terhelik, városi lakások adói, kegyuri terhek, iskolafenntartás stb. és hogy a nagyobb birtokokból bérbeadott részek adói ide vannak-e számítva. Ugyancsak kérdéses, hogy az alapul vett statisztika számol-e a jövedelem- és vagyon-

adót nem fizető kategóriáknak az arányt megváltoztató kiesésére.

Mind Ezeket alapján igen kívánatos volna, ha a mezőgazdasági kérdéseket érintő statisztikai adatok már a mezőgazdasági érdekeltség szakszerű kommentárjainak megvilágításában kerülnek a nyilvánosság elé.

Somssich László gróf elnök: Minthogy több hozzászóló nem jelentkezett, a vitát bezárja és határozatilag kimondja, hogy Mutschbacher Emil igazgató bejelentését a választmány tudomásul veszi. (Helyeslés.) Az ennek kapcsán elhangzott felszólalásokra pedig részben már reflektált.

Az aratógépek kérdésében kéri a következő megállapításnak helyes tudomásul vételét. A magyar gazdatársadalomnak megvan a helyes szociális érzése és megítélése, hogy meddig megy az a határ, ameddig az aratógép használata nem foganatosítandó. Mert nagyon jól tudjuk, hogy a falu népet feltétlenül kenyérhez és keresethez kell juttatni. Ez a magyar gazdatársadalomnak erkölcsi kötelessége, de saját jól felfogott érdeke is, mert a munkáskezelő a jövő néve is biztosítani kell és mindenképpen arra kell törekedni, hogy az egyetértés, a földtulajdonos és a földművelő között minden körülmények között fenntartassék. Olyan időkben és olyan viszonyok között, amikor az esetleg kedvezőtlen időjárás következtében munkatorlódás van, vagy pedig a munkások nem teljesítik az ő szerződés szerinti kötelezettségeiket, akkor viszont nem szabad semmiféle olyan gátló körülményeknek fennállni, amely a munka teljesítését megakadályozza. Ezt a gazdasági szabadságot nem önző magánjogi érdekből, hanem a közérdek szempontjából is fenn kell tartani. (Általános helyeslés.) Azt hiszi ezen a nézetben van nemcsak a választmány, de az egész gazdatársadalom is. Ebből kifolyóan fel fogjuk hívni a földművelésügyi miniszter figyelmét azokra a körülményekre, amelyek előállhatnak, ha a kiadott rendeletet szövegszerűen fogják végrehajtani. A földművelésügyi miniszter talán nem számolt ezekkel az eshetőségekkel, amelyeket most kötelezőszerűen elébe fogunk tárni és azt hiszem, a miniszter fog talán olyan megoldást, amely gazdaságpolitikai célra vezető és feltétlenül megfelelő. Kéri ennek tudomásul vételét. (Helyeslés.)

Ami a rozs kérdését illeti, megnyugtathatja az igazgatóválasztmányt, hogy az OMGE vezetője meg fogja tenni a lehetőség szerint a szükséges lépéseket. Sajnos, nem sok remény van a megoldásra. A rozsfogyasztás világszerte visszaható. Németországban, amely elsősorban rozstermelő állam, olyan nagy bajok vannak, hogy ott a gazdasági krízisnek egy különös korszakát jelenti a roznak abszolút elértéktelenedése. Nem is annyira emberi táplálkozásra, hanem inkább takarmányozásra használják fel ma már Németországban a rozst és mint ilyen exportálják Hollandiába és Dániába, ha a lakosság a barnalízst fogyasztásról szünteti át a fehérízst fogyasztásra. Nálunk is a háború óta nagy mértékben emelkedett a fehérkenyér fogyasztás, szemben a barnakenyér fogyasztással. (Közbeszólás: Holott ennek ellenére a rozskenyér drágább!) Ez az emberi táplálkozás módjának teljes megváltozását jelenti. Ilyen körülmények között meglehetősen nehéz a helyzet kulesát megtalálni. A mezőgazdasági statisztikai adatokkal kapcsolatban elhangzott panaszokkal kapcsolatban neki is az az álláspontja, hogy teljesen tárgyilagos és pártatlan megállapítások után lehessen csak közreadni ezeket az adatokat, hogy ilyen módon lehetetlenülne válnon a teljesen helytelen adatoknak, esetleg agitációs célokra való felhasználásra. Az ilyen hamis beállítások károsak és olyan ellentétek felkeltésére alkalmasak, amelyek a valóságban egyáltalán nem léteznek. Megnyugtatta a választmányt, hogy ebben a tekintetben is meg fogunk tenni minden lehetőt. (Helyeslés.)

Az Abaujvármegyei Gazdasági Egyesület beadványa.

Fabricius Endre főtitkár: Az Abaujvármegyei Gazdasági Egyesület legutóbb tartott közgyűlésén foglalkozván a gazdasági és különösen a mezőgazdasági válság helyzetünkkel, arra a sajnálatos megállapításra jutott, hogy akkor, amikor a hitelviszonyok igen kedvezőtlenek, sajnálatos kell tapasztalni, hogy nagy mértékben fogyasztanak az országban külföldről behozott árucikkeket és élelmiszereket is. Erre a tényre ráirányítván az egyesület a saját tagjainak figyelmét, felhívást intézett hozzájuk, hogy lehetetlen tartózkodni az idegen iparcikkek és élelmiszerek fogyasztásától, sőt még a külföldre való luxusutazások redukálására is törekedjenek. Azonban mert e tekintetben elszigetelt mozgalmat nem sok eredménnyel járhat, azzal a kéressel fordult az OMGE-hez, mint a GEOSZ központjához, hogy hívja fel erre a körülményre a szövetség kötelékébe tartozó társ-egyesületek figyelmét is, azzal a kéressel, hogy tagjaikat hasonló állásfoglalásra kérjék fel. Minthogy a helyzet csakugyan olyan, amint azt Abaujvármegyei Gazdasági Egyesület vázolja és a tárgyban az OMGE gyűlésében is történt fel-

szólalás, az egyesületi tanács nevében javasolja, hogy ilyen értelmű átirat intézessék a vármegyei gazdasági egyesületekhez. (Helyeslés.)

Elnök a javaslatot határozatként kimondja.

A Vasvármegyei Gazdasági Egyesület átirata egységes megyei gazdablokk létesítéséről.

Fabricius Endre főtitkár: A Vasvármegyei Gazdasági Egyesület arról értesítette az OMGE-t, mint a GEOSZ központját, hogy Vasvármegye törvényhatóságában az abban résztvevő törvényhatósági bizottsági tagok „gazdablokk”-ot létesítettek abból a célból, hogy egyes adandó esetekben a mezőgazdaság általános érdekeit egységes állásfoglalás alapján érvényesíteni lehessen. Kéri, az OMGE álljon a mozgalom élére, hogy valamennyi vármegyei gazdasági egyesület hasonlóképpen a maga egységes agrárblokk szerzetét megalakítsa.

Kétségtelenül igen helyes, hogy egységes gazdablokk alakuljon ki, de azt hiszi, ennek vannak más módjai is, amelyek nem annyira politikai színezetűek, hiszen a vármegyei gazdasági egyesületekben is vannak olyan képviselők, akik a vármegyei törvényhatósági bizottságban benne vannak, ott vannak a gazdák képviselői a legnagyobb gazdától a legkisebb gazdáig, akik maguk is alkalmasak arra, hogy egyes kérdéseket meg tárgyalva akár az OMGE útján, akár egyenesen a kormányhoz közvetlenül előterjesztéseiket megtehessék. Ha pedig mégis adódik rendkívüli kérdés, amely szükségessé tenné, hogy a törvényhatóságban a mezőgazdasági érdekeltség köréből választott bizottsági tagok egységes álláspontot foglaljanak el, ezt meg lehet tenni, esetről-esetre. Az OMGE-nek nem hivatása, hogy esetleg politikai téren terelendő mozgalom élére álljon, hogy napipolitikát folytasson. Ezért javasolja, hogy a végrehajtó bizottság vegye tudomásul a Vasvármegyei Gazdasági Egyesület átiratát, de bizza az egyes gazdasági egyesületek belátására e téren való magatartását annyival is inkább, mert a Vasvármegyei Gazdasági Egyesület úgy is értesítette erről a többi vármegyei gazdasági egyesületet is, hogy a maguk részéről, amikor ezt adott alkalmammal szükségesnek tartják, ilyen blokkot alakítsanak. Ilyen értelemben kér határozatot. (Helyeslés.) Elnök a javaslatot határozatként kimondja.

Kárbeesültségi bizottsági elnökök kinevezése.

Fabricius Endre főtitkár: Bejelenti, hogy a biztosító társaságok kötvényfeltételei értelmében a kinevezések megtörténtek, kéri ennek tudomásul vételét. (Tudomásul vétetik.)

Jelentés az Országos Mezőgazdasági Kiállítás előkészítő munkálatairól.

Konkoly Thege Sándor dr. főtitkár: Jelenti, hogy a rendezőbizottság a március hó 20—25. napjain tartandó Országos Mezőgazdasági Kiállítás előkészítő munkálatait folytatja. Egyelőre az állatkiállítás kereteiről van áttekintésünk, amennyiben annak bejelentései már befejeződtek, az összes rendelkezésre álló istálló mind meg fognak telni, viszont az anyagot a rendelkezésre álló keretek között el lehet helyezni úgy, hogy redukciónak vagy más kellemetlen intézkedésnek szüksége nem fog fenn. Az összes érdemleges uradalom tenyésztésanyagán kívül jelentős számban vesznek részt népies kollektívák is a kiállításon úgy, hogy már most biztosan meg lehet állapítani, hogy az állatkiállítás keretei az eddigi évek elért szempontjaihoz méltóak lesznek. Az egyéb kiállítási csoportokban is folynak a jelentkezések s remélni lehet, hogy a múlt évi kiállításnak a kereteit nemcsak elérni sikerül, hanem bizonyos vonatkozásokban még újabb fejlődést is fogunk felmutatni tudni. Erdemleges eredményt az egész kiállításról természetesen csak egy későbbi időpontban tud majd bejelenteni. Mindenesetre a rendezőbizottság mindent elkövet, hogy a kiállítás, amely ma már az ország határain túlnőtt jelentőségében, az idén is az eddigi sikerekhez méltó módon végeződjék be. (Helyeslés. Tudomásul vétetik.)

A Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet átirata.

Mutschbacher Emil dr. ügyvezető igazgató: A Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet felkérte az egyesületet, hogy a magyar mezőgazdaság jövedelmezőségéről szolgálatosan évenként rendszeres kimutatást, amelyet az ő nemzetközi publikációiba önját felvenni. Sajnos, csak az 1927. évi jövedelmezőségről adhattunk adatokat, mert a válságstatisztikai felvételeink csak erre az évre történtek meg. A következő évekre vonatkozóan azonban ez még nincsen, mert sajnos, a kormánytól még mindig nem tudtuk megkapni azt a támogatást, amelyet kértünk s amely ezeknek a kutatásoknak tovább folytatását lehetővé tenné. Az egyesület a maga részéről újabb lépéseket tett az 1928. és 1929. évi adatok feldolgozásának biztosítása érdekében, egyelőre kérjük annak tudomásul vételét, hogy az 1927. évi

A Magyar Sertéshizlaló és Husipari R.-T.
amely jelenleg a Magy. Kir. Földművelésügyi Minisztérium és Budapest Székesfőváros tulajdonában van, elvállalja a főváros szomszédságában levő **NAGYTÉTÉNYI TELEPÉN SERTÉSFALKÁK BIZOMÁNYI MEGHIZLALÁSÁT.**
Az oda beállított sertésekre és azok takarmányára a mindenkori összérték 75%-ig terjedő **HIZLALÁSI HITELT**
folyósít kedvező kamatláb mellett éspedig ezidőszert darabonként 100— pengőig 8%, ezenfelül igénybevett összeg után pedig a Magyar Nemzeti Bank kamatlábihoz mért kedvező kamattal. Mind a belföldi vevők, mind az exportörök által is prima minőségűeknek elismert tétényi hizott sertéseket a vállalat a mindenkori legjobb napi árakon hajlandó értékesíteni.
A hizlalási feltételekről közelebbi tájékoztatást az intézet igazgatósága készséggel küld az érdeklődőknek.
Posta, távirat, vasútállomás: **Nagy-tétény** 320 Telefon: **Budapest, Lágymányos 3—43**

14. SZ
adatok a
(Helyeslés.)
Ezzel kap
A földművel
az 1927. év
Köztelek me
hetik, mert
magára vál
hogy az any
előtt is meg
az OMGE ig
gyvi minisz
nak, mert é
hogy sikerül
meggyőzni.
Elnök: K
Mayer János
h. államtitká
lehetővé tett
ban való me
A közgazdas
Előadás a m
Rege Károly
során a közg
együttes ülése
és áralakulás
után. Tudni i
össze a terme
buzakrizisben
utáni termelé
holdról, az eg
és ebből meg
előtti viszony
költségek. Ez
hasznol akarn
71 százalékkal
a buza indexé
kellene állania
a gazdának
hogy adatgyű
1 pengő 57
1929-re még n
hogy az árak
költségek meg
Ezzel kapcsol
Egyesült Állap
és egy impon
a háború elő
amely import
termelési költs
247 pengőbe
addig az Egy
kevesebbe. És
Egyesült Álla
hogy 6k q-ki
farmok buzája
felett, tehát ö
amikor mi, n
57 fillér ráfiz
bemutatta elö
hogyan alakul
50 fillér volt
alatt a monar
fogyasztók tu
Eredmények
melési költsége
az értékesítés
lési költség a
amikor az ipa
a buza termelé
ban 71 száza
Kéri annak
akkor előadást
arról, hogy ho
a földet. Terr
történik a bec
történik a bec
természetesen
eladni akarja v
szetesen a frog
Kéri bejelent
másul vétetik.)

solja, hogy ilyen
asági egyesületek-
dja.

a egységes megyei

megyei Gazdasági
int a GEOSZ köz-
ágában az abban
k „gazdablok”-ot
landó esetekben a
állásfoglalás alap-
GE álljon a moz-
gazdasági egyesület
okkszerű szerveze-

egységes gazdfaront
k más módjai is,
ek, hiszen a vár-
k olyan represzen-
bizottságban benne
egnagyobb gazdák-
s alkalmasak arra,
t az OMGE útján,
l előterjesztéseiket
ívül kérdés, amely
gban a mezőgazda-
gok egységes állás-
enni, esetéről-csere,
leg politikai térre
napolitikát foly-
tó bizottság vegye
Egyesület átiratát,
belátására e téren
ert a Vasvármegyei
l a többi vármegyei
k részéről, amikor
ják, ilyen blokkot
zozatot. (Helyeslés.)

kinvezése.

hogy a biztosító
a kinvezések meg-
Tudomásul vétetik.)

Kiállítás előkészítő

nti, hogy a rendező-
tartandó Országos
nkátaait folytatja.
van áttekintésünk,
fejződtek, az összes
nak telni, viszont az
ött el lehet helyezni
metlen intézkedésnek
vesznek részt népies
ereti a most biztosan meg-
ereti az eddigi évek
Az egyéb kiállítási
s remélni lehet, hogy
mesak elérni sikerül,
g újabb fejlődést is
eredményt az egész
bbi időpontban tud
szóbizottság mindent
r az ország határain
digi sikerekhez méltó
násul vétetik.)

intézet átirata.

gazgató: A Nemzet-
az egyesületet, hogy
ségéről szolgáltatson
ret az ő nemzetközi
- csak az 1927. évi
al, mert a válság-
évre történtek meg-
ban ez még nincsen,
ig nem tudtuk meg-
nk s amely ezeknek
lehetővé tenné. Az
eket tett az 1928. és
ztosítása érdekében,
t, hogy az 1927. évi

adatok a Római Mezőgazdasági Intézetnek megküldöttük.

(Helyeslés.)

Ezzel kapcsolatosan még egy bejelentéssel tartozunk. A földművelésügyi miniszter támogatása lehetővé tette, hogy az 1927. évi válságstatisztikai adatgyűjtés, amely mint a Köztelek melléklete jelent meg, könyv alakban is megjelenhetik, mert annak költségeit a földművelésügyi miniszter magára vállalta. Minthogy ez tényleg közérdeklő dolog, hogy az anyaggyűjtésről szóló közléseink a nagy nyilvánosság előtt is megjelenjenek, indítványozza, fejezze ki köszönetét az OMGE igazgatóválasztmányára Mayer János földművelésügyi miniszternek és egyúttal Barcza Ernő h. államtitkárnak, mert éppen az ő megértő támogatásának köszönhető, hogy sikerült a minisztert e könyv kiadásának előnyéről meggyőzni. (Helyeslés.)

Elnök: Kimondja a választmány határozataiként, hogy Mayer János földművelésügyi miniszternek és Barcza Ernő h. államtitkárnak az OMGE köszönetét nyilvánítja azért, hogy lehetővé tették a válságstatisztikai adatgyűjtés könyv alakban való megjelenését. (Helyeslés.)

A közgazdasági, valamint az üzemi és számtartási szak-
osztályok jelentései.

Előadás a magyar buza áráról és termelési költségeiről; a föld-
becslés irányelvei.

Rege Károly dr. titkár: Jelenti, hogy a decemberi gazdagyűlés során a közgazdasági szakosztály és az üzemi szakosztály együttes ülésén beszámolt a magyar buza termelési költségeiről és áralakulásáról a békebeli viszonylatokban és a háború után. Tudni illik az OMGE legutóbb 1902-ben gyűjtötte volt össze a termelési költségeket a buzára vonatkozóan és a mai buzakrisziben kívánatosnak mutatkozott, hogy a háború utáni termelési költséget is kutasuk. Így 40.000 katasztrális holdról, az egész ország területéről gyűjtöttünk össze adatokat és ebből megállapítást nyert, hogy a buza termelésénél a háború előtti viszonyokkal szemben 71 százalékkal emelkedtek a költségek. Ez azt jelenti, hogy ha a buzából ugyanannyi hasznót akarnának a gazdák elérni, mint a háború előtt, akkor 71 százalékkal kellene magasabbnak lenni a buzaárnak. Tehát a buza indexének, amely ma kilencvenen áll, körülbelül 161-en kellene állania. Sajnosan tapasztalhatjuk, hogy az áralakulás a gazdának a kiadásait a bevételben nem fedezi úgy, hogy adatgyűjtésük szerint a magyar gazda métermázsánként 1 pengő 57 fillért fizetett rá az 1928. évi buza termelésre. 1929-re még nagyobb lesz a ráfizetés, mert nagyon jól tudjuk, hogy az árak lefelé mentek, viszont a holdankénti termelési költségek megmaradtak.

Ezzel kapcsolatban azután megvizsgáltuk azt is, hogy az Egyesült Államokban és Németországban, tehát egy export és egy import államban hogyan emelkedtek a költségek a háború előtti viszonylatokkal szemben. Németországban, amely import állam, csak 40 százalékkal emelkedtek a buza termelési költségei, míg nálunk 71 százalékkal. És amíg nálunk 27 pengőbe kerül egy katasztrális hold buza bemunkálása, addig az Egyesült Államokban 185 pengőbe. Tehát jóval kevesebbe. És van még egy jelentős esemény, tudni illik az Egyesült Államok földművelésügyi minisztériuma jelenti, hogy ők q-kint 4-33 pengő haszonnal tudták az amerikai farmok buzáját 1928-ban értékesíteni a termelési költségek felett, tehát ők is hasznót mutattak ki a buzából ugyanakkor, amikor mi, mint export állam Közép-Európában 1 pengő 57 fillér ráfizetéssel értékesítettük a buzát. Ugyanakkor bemutatta előadó, hogy a száz éves buzaárak Magyarországon hogyan alakultak. Megállapítást nyert, hogy 23 pengő 50 fillér volt az a buzaár Magyarországon, amelyet száz év alatt a monarchia fogyasztói úgy az ipari, mint a többi fogyasztók tudtak fizetni egy métermázsza buzáért.

Eredményeket tehát csak akkor tudunk elérni, ha a termelési költségeknél is meg fogjuk a kérdést, tehát nemcsak az értékesítésnél. Mert hihetetlenül magas a mostani termelési költség a háború előtti viszonyokhoz képest, mert amikor az ipari Németországban 40 százalékkal emelkedett a buza termelési költsége, ugyanakkor nálunk export államban 71 százalékos termelési költségemelkedés áll fenn. Kéri annak tudomásul vételét, hogy Praek László ugyanakkor előadást tartott a földbecslés irányelveiről, tudni illik arról, hogy hozadék alapján vagy érték alapján becsülik-e a földet. Természetesen ez attól függ, hogy milyen célra történik a becslés, mert ha adóalapra, tehát hozadéki alapra történik a becslés, mert abból fizeti a gazda az adót, akkor természetesen hozadéki becslésnek kell történnie. Ha pedig eladni akarja vagy parcellázni a földjét a gazda, akkor természetesen a frogalmi érték az irányadó.

Kéri bejelentésének tudomásul vételét. (Helyeslés. Tudomásul vétetik.)

A mezőgazdasági-ipari és kereskedelmi szakosztály jelentésel.

(Az állami márkázásról szóló törvényjavaslat tervezet; az ipari melász vámjának felfüggesztése; mezőgazdasági termények ut- és kövezet vámmentesítése; a Hazai Mezőgazdasági R-T. beadványa.)

Rédly Gyula titkár: A mezőgazdasági-ipari és kereskedelmi szakosztály december havi ülésén foglalkozott elsősorban az állami márkázásról szóló törvényjavaslat kérdésével. Ez a földművelésügyi miniszter által készített törvényjavaslat-tervezet általános felhatalmazást kíván adni a miniszternek, hogy egyes mezőgazdasági termékek és termények forgalmában az állami árurajegyek, vagyis az állami márkázásnak használatát bevezesse. A törvényjavaslat célja az, hogy a mezőgazdasági termények értékesítését főleg pedig a külföldi piacokon való értékesítését előmozdítsa. E célt és törekvést csak örömmel üdvözölhetjük. Másrészt pedig a márkázás mint technikai eszköz alkalmasnak látszik arra, hogy az egyes mezőgazdasági terményeknek a külföldi forgalomba való elhelyezkedési lehetőségét előmozdítsa. A forgalomra vonatkozó hatásain kívül különösen a termelés irányításában is jelentős hatás várható a márkázástól, mert megszabja az illető terményeknek a piac által igényelt minőségét és mintegy arra készíti a termelőket, hogy az ilyen márkázásra alkalmas minőségeket és típusokat termeljék.

A törvényjavaslat mint kerettörvény, csak általános szempontokat tartalmaz. Azonban éppen azért, mert ennek a törvénynek alapján kiadandó rendeletek melyen a magánjogba s az egész gazdasági és kereskedelmi életbe belenyúló intézkedéseket fognak tartalmazni úgy, hogy az egész márkázás sikere ezeken fog megfordulni, ezért a szakosztály állásfoglalásának lényege a törvényjavaslatl szemben az, hogy elsősorban is alkotmányos biztosítékként kívánja a mezőgazdasági érdekeltség nevében azt, hogy a törvény alapján kiadandó rendeleteket a kormány utólagosan a törvényhozásnak bemutatni tartozzék, másrészt pedig, hogy magában a törvényben intézményesen biztosítsák a mezőgazdaság és kereskedelem érdekképviseleteinek meghallgatása vagy márkázásra vonatkozóan kiadandó rendeletek és azok végrehajtása, mint a márkázás engedélyek megadása, a márkázás feltételeinek megállapítása stb. tekintetében. (Helyeslés.)

Foglalkozott a szakosztály a melász vámjának kérdésével. Tudvalevően a melász egy aranykoronás vám alá esik, a vám-törvényünk azonban a mezőgazdasági célokat szolgáló melászra vonatkozóan vámmenteséget biztosít. A nagyipari szeszgyárak, amelyek kizáróan melászt dolgoznak fel, miután a belföldi melászttermelés nem elegendő, az ő szeszkeretük kifőzésére, ezért a hiányzó mennyiséget külföldről behozott melászból főzik ki. E külföldi melászmennyiségre nézve pedig minden évben vámfeltűggesztést kérnek és kapnak. Már a mult esztendőben állást foglaltunk e melász-import ellen és ezúttal is fel kell emelnünk tiltakozó szavunkat, mert a melászimportnak vámfeltűggesztés mellett való elősegítése a mezőgazdaságra súlyos sérelmet jelent. Nemcsak elvi szempontból. Mezőgazdasági terményeinkből ugyanis eladhatatlan feleslegeink vannak és termelésünk éppen az értékesítési lehetőségek romlása folytán válságállapotba került. E termények nagy részét szeszipari feldolgozás útján értékesíteni lehetne. A melászimport tehát ezek piacát veszi el. Ezenkívül a melászból való szeszfőzés után nincs moslék-takarmány. Egy hazai iparágának csak akkor van létjogosultsága, ha belföldi nyersanyagokat dolgoz fel.

Külkereskedelmi vonatkozásban is káros ez a dolog. Tudvalevően a szeszből jelentékeny mennyiségű kivételünk van s ha ez kizáróan belföldi nyersanyagból termeltetnék, akkor ez a kivételi tétel kereskedelmi mérlegünknek teljes egészében aktívja volna. Így azonban az évenként mintegy kétezer vagonra menő melászbehozatal ezt az aktív tételt nagy mértékben lerontja. Ezenkívül tény az is, hogy az importált melászból, különösen a mult esztendőben, amikor a külföldi melászáruk a mainál is magasabbak voltak, másrészt a szesz világpiaci ára alacsonyabb volt, de facto több valutát kellett kifizetni, mint amennyit az abból gyártott szesz exportja révén visszakaptunk. Tehát ez közgazdaságilag is veszteséges üzletet jelent. Eppen ezért a mezőgazdaság helyes álláspontja és jogos kívánása az, hogy a pénzügyminisztérium ne segítse elő a vámmentesesség szubvenciójával a külföldi melász behozatalát, hanem inkább a melász vámjának fel-emelésével arra kellene kényszeríteni a nagyipari szeszgyárakat, hogy belföldi nyersanyagokat dolgozzanak fel és ezzel hozzájáruljanak a mezőgazdaságot sújtó értékesítési válság csökkentéséhez.

A harmadik kérdés, amellyel a szakosztály foglalkozott a lenkórónak ut- és kövezetvámmentesítése. 1929 nyarán a kereskedelemügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelyben a lenkórót, amely eddig ut- és kövezetvám szempontjából a tömegárú csoportjába volt sorozva és vagononként 4 pengő vámot fizetett, tévesen felgyártmányának minősítette és

a magasabb osztályba sorozva, kétszer annyi kövezetvám teherrel sújtotta. Miatán a lenkóró tipikus tömegáru és nyers terménye a leniparnak, ezért kértük az alacsonyabb vámosztályba való visszahelyezését, hivatkozva arra is, hogy a földművelésügyi kormány részéről nagyarányú akciók folynak a lentermelés fellendítésére, hogy ebből szükségletünket teljesen a belföldi termelésből fedezhessük, ez az újabb és indokolatlan megterhelés pedig ma, amikor fillérekre kell kalkulálni, egyáltalán nem alkalmas eszköz a lentermelés előmozdítására.

Egyúttal azt is kértük, hogy a mezőgazdasági terményeknek az ut- és kövezetvám szempontjából való osztályozása általában vétessék revízió alá. Ugyanis a magasabb felgyártmányok csoportjába van sorolva a mezőgazdasági termények legnagyobb része, a gabonafélék, vetőmagvak, gyümölcsfélék, takarmányok stb., amely egyrészt a tömegközvetítő viszonyított értéküknél fogva, másrészt azért, mert tipikus nyerstermények feltétlenül a nyers tömegárú alacsonyabb kategóriába volnának sorolandók.

A Hazai Mezőgazdasági R-T-nak beadványa a dinnye-értékesítés körüli panaszokat tette szóvá. Az első panasz az volt, hogy a dinnyeszállítás késedelmes és az a könnyen romlandó termény értékesítése körül sok bajt okoz. Ebben a kérdésben eljárunk és kértük, hogy a MÁV. soronkívül személyvonatokhoz csatolva szállítsa ezeket a könnyen romló idénycikkeket.

A másik panasz a szállítási tarifa drágasága ellen szól. A dinnyét a X. tarifaosztály szerint szállítja a MÁV. 1929-ben a vásárcsarnoki hivatalos árjegyzés szerint 3 pengő 50 fillértől 8 fillér között ingadozott a dinnye eladási ára a pesti piacon. E magas primórárból kiindulva történt a magas tarifaosztályba való sorozás, holott kétségtelen, hogy mikor már vagontelekben fut be az áru, akkor már ezek a magas primórártak rég megszűntek, hogy ezek a tömegtermékek egyáltalán nem érintik. Ellenben megállapítható, hogy évi átlagban, sőt több év átlagában a termelők métermázsánként 6-8 fillért értékesítették egy a cukordinnyét, mint a görögdinnyét. Ez körülbelül a burgonya itteni árának felel meg, ezért azt kértük, hogy a dinnye is a burgonyának megfelelően a 15-ös tarifaosztályba sorolassék.

Végül a kobzasi eljárás körüli panaszok tételét szóvá. A főváros vásárcsarnoki hatósága mindenféle árut, amelyet az egészségre ártalmasnak vél, elkoboz. E kobzás kárát és kockázatát pedig a piaci árusok visszahátrítják a termelőre, akár az volt annak oka, hogy az áru éretlen, vagy túlérett, akár mert a piaci árus ügytelensége, vagy a hosszas tárolás folytán megfűlt. Ezt annyival is inkább tehetik, mert az árusítás legnagyobb része bizományi alapon történik. És itt nemcsak az a sérelem, hogy a kobzás kárát mindig a termelőre huzzák rá, hanem a kobzott mennyiség megállapítása sem megnyugtató, mert csak becsléssel történik. E sérelemk megnyugtató orvoslása érdekében többfelé kerestük a megoldás helyes módját. Így azt sürgettük, hogy a kobzasi eljárás hivatalból terjesztessék ki mindazoknak a körülményeknek a vizsgálatára, amelyek a szavatossággal összefüggnek, továbbá, hogy tegyék lehetővé, miszerint a kobzasi eljárásba a termelő érdekképviseletének ellenőrzése biztosíttassék. Ebben a kérdésben a tárgyalások folyamatban vannak és igyekszünk olyan megoldást találni a vásárcsarnok igazgatóságával, amely a termelői érdekeket teljesen megvédi.

Kéri a szakosztály ilyen irányú javaslatának és lépéseinek jóváhagyó tudomásul vételét. (Helyeslés.)

Elnök ezt határozatulag kimondja.

B) Az OMGE belügyei.

Ezután az elnök bemutatta az OMGE igazgatóválasztmány legutóbbi ülésének jegyzőkönyvét, amelyet az igazgatóválasztmány felolvasottnak tekintett, hitelesített, a mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére pedig az elnök javaslatára utópeki Elek Ernő és Dóry Frigyes igazgatóválasztmányi tagoktól jelölte ki.

Tagsági ügyek.

Mutschenbacher Emil dr. ügyvezető igazgató javasolja a következő tagoknak az egyesületi tagok sorába való felvételét:

Évdijs tagul: Adriányi Zoltán, Bakó Gábor, Bém László dr., Berzsenyi-Janosits László, Bikfalvy Béla, Vitéz Bíró Gyula dr., Boér Agoston dr., Czobor László, Czvetkovits Ferenc dr., Dima Bálint, Farkas József, Fekete Gyula, ifj. Harmath Jenő dr., Horn László dr., Horváth László, Hromada Jenő, Kovács Ferenc, Kovács József dr., somogyturi Kunffy Lajos, Kuppis Gyula, Lakatos Lajos, bilkei Lipcsy Zoltán, Mihály Antal, Mocsary Dániel, Nagy Béla, felső-driethornai Pettkó-Szandner Tibor, Ráth Jenő, Sulyok Gyula, Szemző Pál, Szontagh Antal Pál, Ujhelyi László, Vida János és Weisz Mihály.

ságában levő
SÁT.
ig a Magyar
nek elismert
tek.
yos 3-43

A gyümölcsfákat a tél folyamán permetezzük

Dendrin vagy Neo-Dendrin

gyümölcsfakarbolinummal a rovarkártevők és

Amonil kénkészítménnyel a gombabetegségek ellen

Sotor hernyóeny és Pomrin vértetükátrány

egésztik ki a permetezést

Gyártja: **KRAUSZ-MOSKOVITS EGYESÜLT IPARTELEPEK R-T., BUDAPEST, VIII., ÖRÖMVÖLGY-UTCA 8. SZ.**
KÉRJEN DIJTALAN ISMERTETŐT!

Az igazgatóválasztmány a felvételre ajánlott tagokat az egyesületi tagok sorába felveszi.

Jeleni továbbá az előadó, hogy elhaltak az évdíjas tagok sorából: Droppa Károly, Németh Mihály, Soós Géza és Somssich Géza gróf.

Az igazgatóválasztmány részvétének jegyzőkönyvbe iktatása mellett törli az elhunytakat.

Tagsági kötelezettségük lejártával kiléptek az egyesületi tagok sorából: Bárczay Lajos dr., Cseh Jenő, Deutsch Mór, Harsányi Béla, Kálmán János, Kilián Ottó, Madarász Géza, Merényi Kálmán, Neumann Lajos, Pöschl Béla, R. Sonkoly László, Schmidt Konrád.

Megállapítja ezeketán az előadó, hogy a mai taglétszám 431 alapító tag, 4249 évdíjas tag, a szomszédos államokban 3753 tag, vagyis összesen 8433 tag, amit az igazgatóválasztmány tudomásul vesz.

Az egyesületi tanács javaslatai.

Az ügyvezető igazgató előterjeszti az egyesületi tanács javaslatait Reichenbach Béla és Rustler Károly volt egyesületi tisztviselőknél az egyesületi nyugdíjalap kötelekbe való további megmaradhatása iránt előterjesztett kérelmeire vonatkozólag. Rustler Károly azt a kérelmet terjesztette elő, hogy a nyugdíjalapba befizetendő díjhátralékainak teljes letérlesztésére az év végéig engedélyezzen az egyesület halasztást, amihez a tanács pártoló javaslata alapján az igazgatóválasztmány hozzájárult.

Reichenbach Béla közgazdasági egyetemi tanár, volt egyesületi titkár, akinek már szintén megengedte annak idején az egyesület közgyűlése, hogy a tisztviselői nyugdíjalap tagja maradjon, azzal a kérelemmel fordult az egyesülethez, hogy ne köteleztesse hátralékos nyugdíjárulékainak, valamint az ezután esedékes járulékoknak most, illetve évenként leendő befizetésére, mivel ez a nyugdíjalap jelenlegi állása mellett reá nézve előreláthatólag csak hátrányos lehetne, hanem arra kérte az egyesületet, hogy maradjon továbbra is a nyugdíjalap tagja minden befizetés nélkül, csupán annak a jognak a fenntartásával, hogy az időközben díjakat kamatos kamataival együtt vagy ő maga, vagy esetleg túlélt özvegye bármikor befizethesse a nyugdíjalapba s ezzel a nyugdíj-jogosultság csorbítatlan élvezetét léphessen bármely általa választandó időpontban. Az egyesületi tanács ezt a kérelmet nem találta teljesíthetőnek, mert az ellenkezik a nyugdíj-szabállyal s ezért Reichenbach kérelmére vonatkozólag azt a javaslatot terjeszti az igazgatóválasztmány elé, hogy ugyanugy, mint Rustler Károly volt főkönyvelőnek, adjon Reichenbach Bélának is a folyó év végéig haladékot esedékes nyugdíjárulékainak befizetésére, ha pedig ezt nem teljesítené, vagy járulékfizetési kötelezettségének a jövőben nem tene eleget, úgy a nyugdíjszabályzat határozott rendelkezései értelmében elveszti nyugdíjjogosultságát s a közgyűlés által törölendő lesz a nyugdíjalap tagjai sorából.

Az igazgatóválasztmány vita nélkül hozzájárult az egyesületi tanács előterjesztéséhez.

Ezután az ügyvezető igazgató az egyesületi tanács nevében azt a javaslatot terjesztette az igazgatóválasztmány elé, hogy Witthen Béla és Kertész Ferenc díjtalan gyakoronokoknak, akik egyévi hivatali működésre kaptak annak idején az igazgatóválasztmánytól engedélyt, adjon további egy évre működési engedélyt azzal, hogy mint a szolgálati szabályzat rendelkezésének alávetett gyakoronokok díjazására való igény nélkül 1930. végéig folytatólagosan teljesíthetnek az egyesületben szolgálatot, azonban ezzel alkalmazásra vonatkozó igényt nem szerezhetnek. Hangsúlyozza az ügyvezető igazgató, hogy mindkét önkéntes gyakoronok nagyon szorgalmas és használható munkakör gyanánt vált be, azonban sajnos, az egyesület pénzügyi helyzete nem engedi meg a tisztikar további szaporítását s ezért kénytelen az egyesület Witthen Bélát és Kertész Ferencet továbbra is meghagyni gyakoronoki minőségükben. A működési engedély meghosszabbítása azonban első évi munkásságuk hivatalos elismerését jelenti.

Az igazgatóválasztmány a tanács javaslata értelmében határoz és Witthen Béla, valamint Kertész Ferenc gyakoronokoknak 1930 végéig a további működési engedélyt az eddigi feltételek változatlan fenntartása és elismerésének nyilvánítása mellett megadja.

Ezután jóváhagyólag tudomásul vette az igazgatóválasztmány, hogy Mutschenbacher Emil dr. ügyvezető igazgató az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ igazgatósági tagjává, Rothmeyer Imre titkárt a Nemzetközi Gépkereskedelmi R.-T. felügyelőbizottsági tagjává és Riedly Gyula titkárt az Országos Szeszértékesítő R.-T. igazgatósági tagjává választotta meg. Dörschug Tibor s. titkárt jelenlegi hivatali beosztásának érintetlenül hagyása mellett az igazgatóválasztmány a műszaki szakosztály és a Szántógéptulajdonosok Országos Szövetsége h. előadói tisztével ruházta fel.

Végül az elnök és az egyesületi ügyész javaslatára az igazgatóválasztmány Szabó Ferenc volt egyesületi alkalmazottnak eddig engedélyezett kegydíját visszavonásig és azzal a feltétellel, hogy további kérvényekkel nem terhelje az egyesületet, havi 20 pengővel, mint ideiglenes és rendkívüli kegydíjpótlékkal felemelte.

Ezután az ügyvezető igazgató jelentése alapján tudomásul vette az igazgatóválasztmány, hogy az alábbi alkalmakkor a következők képviselték az egyesületi tanács vagy az elnökség intézkedése alapján az egyesületet: a Mezőgazdasági Kísérletügyi Tanácsba három évre Székács Elemér alelnök és Fabricius Endre főtitkár küldettek ki, akik ott az egyesületet eddig is képviselték, a soproni Rothermer-emlék teleplézési ünnepén az OMGE nevében Losonczy Elemér, a Sopron-megyei G. E. elnöke helyezett koszorút az szoborműre, a fehérvári gazdasági szakelődásokon az OMGE képviselőjében Matta Árpád dr. jelent meg, az Országos Magyar Mészégeti Egyesület 50 éves jubileuma alkalmával tartott diszközgyűlésen az OMGE-t Székács Elemér és Fabricius Endre képviselték, a Magyar Nemzeti Bank közgyűlésén Somssich László gróf elnök, az Országos Mezőgazdasági Kamara közgyűlésén Somssich László gróf elnök és Mutschenbacher Emil dr. igazgatók vettek részt, az Országos Szeszértékesítő R.-T. felügyelőbizottságának elnökévé újból Mutschenbacher Emil dr. választott meg, aki a felügyelőbizottságban az OMGE-t képviseli, a Baross-Szövetség jubileárius diszközgyűlésén Mutschenbacher Emil dr. ügyvezető igazgató vett részt s ugyancsak ő képviselte az egyesületet a külforgalmi bizottság ülésén Rothmeyer Imre titkárral együttesen, továbbá a magyar Revíziós Liga országos nyilvános ülésén, az Országos Gyümölcsészeti-forgalmi R.-T. igazgatóságában, a M. Kir. Postatakarékpénztár takarékosági propagandabizottságában, a Magyar Külügyi Társaság, a Magyar Jogászegylet, a Magyar Statisztikai Társaság különböző előadói-üléseiben, valamint a Magyar Statisztikai Társaság állattudományi intézetében, a Nemzetközi Baromfiképzési ünnepélyes megnyitáson Konkoly Thege Sándor dr. főtitkár vett részt, a Magyar Holnap nyilvános ankétján Mutschenbacher Emil dr. és Fabricius Endre jelentek meg, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara zsűrijébe pedig Riedly Gyula titkár választott be.

Ugyancsak tudomásul vette az igazgatóválasztmány azt is, hogy a Budapesti Áru- és Értéktőzsdé áruüzleti szakértőbizottságába a tőzsdé tanácsa az OMGE által az Országos Mezőgazdasági Kamarával egyetértőleg jelölt harminc gazda közül az 1930. évre tíz gazdaszakértőt választott meg, akik az áruüzleti szakértőbizottságban a gazdatanácsosokkal együtt fognak működni, két lemondás következtében ez idő szerint az áruüzleti tőzsdéi szakértőbizottság gazdtagjai a következők: Baross Endre dr., Dezsényi Béla, Glaser Géza, Károlyi Rezső dr., Ludwig Alfréd, Odrus Csyil, Rege Károly dr., és Serbán Iván dr.

Végül hozzájárult az igazgatóválasztmány az egyesületi tanácsnak következő javaslataihoz: Az Országos Széchenyi-Szövetségnek évi segély gyanánt, vidéki kiszállásainak támogatására 1930-ra 200 pengőt, a Magyar Adria Egyesületnek pedig 1930-ra tíz pengő pártolási díjat szavazott meg, továbbá kimondotta, hogy amennyiben a MÁV a külföldi kötelek díjszabások egy-egy példányát rendszeresen hajlandó volna megküldeni az egyesületnek, viszont az OMGE kész volna a külföldi kötelek díjszabási munkálatokkal kapcsolatos költségek fedezéséhez legfeljebb évi 500 pengővel hozzájárulni. Több jótékony adomány iránt előterjesztett kérelem felett az igazgatóválasztmány fedezet hiányában napirendre tért.

Ezután az elnök bemutatta még a Magyar Külügyi Társaság átiratát, mely közli, hogy mint a Népszövetségi Ligák Nemzetközi Uniója magyar csoportjának vezető taggyűlése, külföldi példára a magyar csoporton belül különböző érdekeltségek bevonásával bizottságokat szándékozik létesíteni, hogy a népszövetségi ligák nemzetközi uniója által tárgyalandó kérdések előzetesen kellő szakszerűséggel kidolgozhatók legyenek és magyar részről különböző kezdeményezések is történhessenek. Ezzel kapcsolatban a Magyar Külügyi Társaság elnöksége felkérte az OMGE-t, hogy jelölje ki megbízottait a Népszövetségi Ligák Nemzetközi Uniója magyar föderációjának gazdasági bizottságába. Az elnök az egyesületi tanács nevében javasolja, hogy a gazdasági bizottságba állandó tagok gyanánt Somssich László gróf, Hadik János gróf, és Mutschenbacher Emil dr. jelöltesse ki s ezenkívül közölje az OMGE a Magyar Külügyi Társasággal, hogy esetenként az egyes ülések alkalmával tárgyalásra kerülő kérdések természete szerint kész egyes gazdákat felhívni a bizottságban való közreműködésre és esetleg külföldi ülésekben való részvételre. Az igazgatóválasztmány ehhez hozzájárult, mire az elnök, több tárgy nem lévén, az ülést berekesztette.

Egyről-másról.

Mozgalmak a földreform során kiosztott földek vételárának leszállítására.

Nem titok többé az olvasók előtt, hogy a földreform során kiosztott földek vételárának leszállítása érdekében a juttatottak között mozgalom indult meg, amellyel már az egységes párt is foglalkozott. Amint a napisajtó újságolta, a párt megbízásából Temesváry Imre képviselő javaslatot is dolgozott ki a kiosztott földek árának bizonyos százalékkal való leszállítására. Nem ismerjük a javaslatot, ezen egyelőre a pénzügyminiszter törli a fejét és ismeretlen előttünk az a megokolás is, amelynek alapján az egységes párt napirendre hozta a földárak revíziójának nagy horderejű és messze kiható kérdését. Volt azonban tudomásunk a vagyonváltásfölddel kielégítettek mozgalmáról, akik a buzaavaltára akarnak visszatérni olyanképpen, hogy a kataszteri tiszta jövedelem minden koronája után számított 7 és 1/2 kg buza árának huszszorososa legyen a vételár. Azt bizonyítgatják ugyanis memorandumukban, hogy a kataszteri tiszta jövedelem minden aranykoronája után számított 60 pengő vételár a mai földárakhoz képest aránytalanul nagy. Kétségtelen, hogy a földhözjutottak általában a földárak időközi csökkenésével motiválják a revízióra irányuló törekvéseiket.

El kell ismerni, hogy a földárak csakugyan romlottak. Az OMGE mostani adatgyűjtése során az ország legtöbb részéből azt jelentik, hogy a földárak csak a múlt évben 30-40% kal csökkentek. Noha tehát az OFB annak idején olcsó földárakat állapított meg, amelyek mélyen a forgalmi árak alatt maradtak, azóta a válság és a pénztelenség annyira lenyomta a föld árát, hogy esetenként ma csakugyan olcsóbban vehető a kisméretű földet, mint amennyit évekkel ezelőtt kapta. Sőt helyenkint, ott, ahol magas a juttatott föld kataszteri tiszta jövedelme, a 60-as szorzószám alkalmazásával is nagyobb árak jönnek ki, mint amennyit a föld most kapható volna. Az OMGE előre látta, hogy a szorzószám merev alkalmazása esetenként aránytalanságokra vezethet, ezért már eredetileg azt óhajtotta volna, hogy a szorzószám felfelé némileg csökkenjen s lefelé némileg emelkedjék; így a vételárak végső összegének változása nélkül belső kiegyenlítések történhetek volna. Ezt a kivánságot azonban, amelynek Hadik János gróf élénk kifejezést adott, annak idején a kormány nem honorálta. Most már aztán, ha változtatni akar a földárakon, lefelé nem mehet, csakis felfelé licitálhat, ami rengeteg pénzbe kerül és ezt nem tekintve is, veszedelmes expedienst terem.

Nekünk az a felfogásunk, hogy igen sikos lejtőn indulna el a kormány, ha a földárak csökkenésében a vételármegállapítás revíziójának szükségességét megokolva látta. Most alacsony a föld ára, mert gazdasági válságot szenvedünk, de néhány év múlva emelkedhet; ilyen ingadozások előfordulnak minden gazdasági árunál, de az, hogy az áringadozások az adásvételi ügyletek érvényességét valamiképpen érinthetnek, idáig példa nélkül való volt. A kisméretű nem néhány évre és nem spekulációra, hanem egész életre vette a földjét; képtelenség a néhány esztendőn belül jelentkező értékváltozásokat felszámítani akár a terhére, akár a javára. Nem is lehet szó természetesen arról, hogy a megváltást szenvedett birtokossal szemben az itélettel vagy törvénnyel lezáró vételárakat megváltoztassák. Ha a vételárakon változtatnak, ezt az állam csakis a maga kontójára teheti. De százszor jobban teszi, ha az erre szánt pénzt, feltéve, hogy van, a földhözjutottak gazdálkodásának megsegítésére bármely más módon juttatja, csak nem azon az alapon, hogy a vásárlás időpontjától a földárakban keletkezett csökkenést visszatérítse.

Átvettük a leghirnevesebb németországi speciális gépgyár, a

Kyffhäuserhütte (Artern, Szászország)

vezérképviselét

burgonya- és takarmányfüllesztő-készülékekben

melyeket különböző nagyságban raktárról azonnal szállíthatunk

Árajánlattal szíves megkeresésre készséggel szolgálunk!

Braun és Ürményi

Budapest, V., Báthory-utca 7.

Honvéd-utca sarok

Telefon: Aut. 241-34

AKRA® billenő füllesztő
80-660 liter tartalommal

REFORM® gyoreffüllesztő zuzóval,
100-750 liter tartalommal

ról.

án kiosztott földek
lítására.

előtt, hogy a föld-
vételárának leszállí-
zott mozgalom indult
párt is foglalkozott,
a párt megbízásából
aslatot is dolgozott
bizonyos százalékkal
ük a javaslatot, ezen
ri a fejét és ismeret-
s, amelynek alapján
ta a földárak revizió-
sve kiható kérdését.
vagyonváltásfölddel
a buzaвалютára akar-
n a kataszteri
nája után számított
szorososa legyen a
hisz memorandumuk-
delem minden arany-
pengő vételár a mai
ni nagy. Kétségtelen,
n a földárak időközi
izióra irányuló törek-

arak csakugyan rom-
datgyűjtése során az
ntik, hogy a földárak
tal csökkentek. Noha
i földárakat állapított
i árak alatt maradtak,
ég annyira lenyomta
a csakugyan olcsóbb-
t mint amennyiért
enkin, ott, ahol ma-
i tiszta jövedelme, a
val is nagyobb árak
föld most kapható
hogy a szorzószám
t aranytalanságokra
azt óhajtott volna,
émileg csökkenjen s
y a vételárak végső
belső kiegyenlítéseket
ágot azonban, amely-
fejezést adott, annak-
alta. Most már aztán,
en, lefelé nem mehet,
engeteg pénzbe kerül
zedelmes expedienst

ogy igen sikos lejtőn
darak csökkenésében
ának szükségességét
ny a föld ára, mert
t, de néhány év múlva
előfordulnak minden
az áringadozások az
ségét valamiképpen
való volt. A kisember
lációra, hanem egész
ég a néhány eszten-
zásokat felszámítani
em is lehet szó termé-
t szenvedett birtokos-
rvénnyel lezart vétel-
vételárakon változtat-
ga kontójára teheti.
z erre szánt pénzt,
ttak gazdálkodásának
odon juttatja, csak
asárlási időpontjától a
ést visszatérítse.

Ez a szociálisnak vélt intézkedés igen veszedel-
mes fogalomzavarokra ad okot, elsősorban pedig a
bírói ítélet és a törvény tekintélyét támadja meg s
a jogrend szilárdságába vetett hitet aknázza alá.
Attól tartunk, már csak a kérdés napirendre tűzése
is elég arra, hogy a juttatottak megszüntessék a
fizetéseket, várva arra az időre, amikor a vétel-
árakat a kormány új alapon fogja rendezni. Nem
veszik észre az egységes pártban, hogy már maga
ez a hangulat is demoralizáló?

Bennünket ez a mozgalom aggodalmakkal tölt el
s várjuk az illetékes kormánynyilatkozatot, amely a
fantáziák csapongásának féket vet.

Vámbeke vagy vámháboru?

Lapunk mai számának más helyén ismertettük az
OMGE igazgatóválasztmányának állásfoglalását a
jövő héten Genfben a vámfegyverszünetre vonat-
kozólag megkezdődő népszövetségi tárgyalásokkal
szemben. Az ott közölték kiegészítésül még néhány
megjegyzést kell e nagyfontosságú kérdésre vonat-
kozóan tennünk.

Mint ismeretes, a Népszövetség tanácsa Graham
angol kereskedelemügyi miniszter javaslatára elha-
tározta, hogy a folyó év februárjában kormánykiküld-
döttekből álló értekezletet hív össze az általa a vám-
fegyverszünetre vonatkozóan kidolgozott nemzet-
közi egyezménytervezet megvitatása céljából. A ter-
vezet szerint a vámfegyverszünet abban állana,
hogy az egyezményhez csatlakozó államok köte-
lezik magukat, hogy megállapítandó határnap-
tól (a javaslat szerint eredetileg 1929. év október
1-től) fogva fennálló vámtételeiket nem emelik fel,
sem új vámoikat nem hoznak be, vagy új forgalmi
korlátozásokat nem alkalmaznak. Az erre vonatkozó
tervezetet a Népszövetség a múlt év végén küldte szét
valamennyi állam kormányához, amelyektől választ
kért arra nézve, vajjon a februári diplomáciai elő-
értekezleten hajlandók-e magukat képviselni és
elvileg helyeslik-e a vámbeke gondolatát?

Erre a felhívásra 27 állam válaszolt azzal, hogy
a februári előértekezleten részt kíván venni, ugyan-
csak 27 állam egyáltalában nem adott választ, a
Délafrikai Egyesült Államok, Ausztrália, India és
Újzéländ pedig kijelentették, hogy nem vesznek részt
az értekezleten és nem hajlandók a vámfegyver-
szünethez csatlakozni. Az értekezleten résztvevő
államok közül Kuba és Japán egyedül tengeren-
tuli országok, a többi 25 mind európai állam ugy,
hogy az értekezletről az európai államok sorából
csak Albánia, Törökország és természetesen Szovjet-
Oroszország maradnak távol.

Ezek szerint, mint látjuk, a jövő heti genfi dip-
lomáciai értekezletet valójában csak európai és nem,
mint a Népszövetség tervezte, világkonferencia lesz;
már pedig végleges vám- és kereskedelempolitikai
megállapodásokról a tengerentúli államok hozzá-
járulása nélkül alig lehet szó.

Habár a Népszövetség részéről a vámfegyver-
szünet eszméjének felvetése s az annak gyakorlati
megvalósítására irányuló törekvés azt jelenti, hogy
a Népszövetség az általános gazdasági harcából az
általános gazdasági békére kívánja átvezetni a nemzet-
közi áruforgalomban érdekelt államokat s a vám-
fegyverszünettel az ehhez szükséges átmenetet kívánja
biztosítani: egyelőre a vámfegyverszünet közeli meg-
valósításának hirdetése éppen az ellenkező eredményt
érte el, vagyis még jobban kiélezte a már évek óta
lappangó vámháborút. Egyes országok ugyanis való-
sággal versenyeznek most egymással abban, hogy a
vámfegyverszünet életbeléptetése előtt felemeljék,
vagy mint ők mondják, a többi államokéhoz hozzá-
alkalmazzák egyes elégteleneknek vélt vámtételeiket.

A tervbe vett vámtabilizáció helyett tehát egyelőre
csak vámtécitációt, vámemeléseket vagy vámemelési
követeléseket látunk. Ami pedig a genfi értekezlet
tanácskozássának kilátásait s az azoktól várható gya-

korlati eredményeket illeti, e tekintetben általános a
bizalmatlanság és a kételkedés. Magyarország szem-
pontjából, mint ezt a magyar kormány a Népszö-
vetséghez intézett átirata és az OMGE igazgató-
választmányának azzal teljesen egyértelmű állásfoga-
lása is kifejezésre juttatta, a vámfegyverszünet
terve csak úgy fogadható el, ha a mezőgazdasági
termények és termékek vámtételeit is stabilizálná,
ugyszintén lehetővé tenné más, pl. növény- vagy
állategészségügyi védekezés ürügye alatt a beviteli
vámoknál is jóval súlyosabb hatású tilalmi intézke-
dések fogantatását. A genfi értekezlet elő ter-
jesztett egyezménytervezet ebben a tekintetben
annyi kibúvót hagy fenn, hogy annak jelenlegi
formájában való elfogadása Magyarországra nézve
egyértelmű volna az ipari vámoikban rendelkez-
zésünkre álló fegyvernek minden ellenszolgáltatás
nélkül való letételével és mezőgazdasági kiviteli
érdekeink védtelenül hagyásával. Ebben is, valamint
abban a tekintetben, hogy a vámok megrögzítése az
újabb vámemeléseket megelőző időponttól történjék,
a Nickl Alfréd vezetésével jövő héten Genfben meg-
jelenő hivatalos delegációnk az egész magyar
gazdasági közvélemény egyértelmű és szilárd állás-
pontját fogja kifejezésre juttathatni. Hozzáteszük,
hogy az említett szempontokból Magyarország érdekei
teljesen azonosak a többi európai mezőgazdasági
kiviteli államok érdekeivel. Ide tartozik elsősorban
Jugoszlávia, továbbá egyes mezőgazdasági termé-
nyek tekintetében Lengyelország, Bulgária és Ro-
mánia is. Mint azonban ez már több genfi nemzet-
közi tanácskozáson kiünt, ez a néhány európai mező-
gazdasági kiviteli állam a Népszövetség bármely
alakulatában mindig szemben találja magát a mező-
gazdasági bevételre szoruló, de egyúttal saját mező-
gazdasági termelésük gyorsított ütemű, mesterséges
fejlesztésére törekvő ipari államok zárt sorával,
amelyek egymás között erősen versengenek ugyan,
de ebben az egyben, a mezőgazdasági termékeink
elől mindenféle módon való elzárkózásban talál-
koznak.

Aligha tévedünk, ha azt hisszük, hogy a vámfegy-
verszünetről meginduló genfi tanácskozásoknak is
csak ugyanezt a tanulságát fogjuk levonhatni. A
Népszövetség tervei azonban tulmennek a 2-3 évre
szóló vámrögzítés gondolatán, mert ezt a vámfegy-
verszünetet arra kívánják felhasználni, hogy a leg-
több kedvezmény elvénél bizonyos módosításával az
európai államok vámpolitikáját új irányba terelje.
Minden állam érzi ugyanis a merev vámpolitikai elzár-
kozás hátrányait, habár a legtöbb gyakorlatilag mégis
inkább fokozza, mintsem csökkenti ezt az elzárkó-
zást. Az ebből származó, hol lappangó, hol nyílt
vámháborúval szemben a Népszövetség kebelében
és azon kívül is többféle terv merült fel.

Az egyik ilyen terv, amely a mai viszonyok között
valóban utópiának mondható, az európai államok
vámzásövetségbe való egyesítésének gondolata. A vámpo-
litikai Pan-Európa megvalósításától azonban ma
távolabb vagyunk, mint valaha s még a merev el-
zárkózás ellenzőinek nagy többsége sem nyugod-
hatna bele abba az állami szuverenitásról való le-
mondásba, amelyet az ilyen vámközösségbe való
beolvadás szükségképpen jarna. A másik mód volna
egy-egy államoknak vagy az államok bizonyos csoport-
jainak egymás közötti kedvezményes vámpolitikai el-
bánásban való részesítése, az ugynevezett preferenciális
rendszer. Ennek azonban a mai legtöbb kedvezményi elv
áll az útjában, tehát a törekvések oda irányulnak, hogy
a legtöbb kedvezményi elv feltétlen alkalmazásával
szemben annak újabb, szorosabb magyarázata érvénye-
sítettessék, amely bizonyos különleges vámelőnyök
nyújtását lehetővé teszi anélkül, hogy azok bármely
harmadik félre minden ellenérték nélkül kiterjed-
nének.

Ez a gondolat jutott például kifejezésre az osztrák
kereskedelmi kamarák legutóbbi bécsi kongresszusán
is, amely f. hó 11-én a genfi vámfegyverszüneti

értekezlettel kapcsolatban Ausztria gazdasági érdekeit
az alábbi követelményekben domborította ki. Az
osztrák kereskedelmi kamarák szerint Ausztriá-
nak a vámfegyverszüneti egyezményhez való csat-
lakozását meg kell előznie az európai nagy álla-
mok, elsősorban Németország, továbbá a szomszédos
államok csatlakozásának. Mivel azonban az osztrák
kamarák előre számolnak a genfi értekezlet siker-
telenségével, követelik az osztrák vámtarifa gyöke-
res és alapvető reformját. Ezzel kapcsolatban pedig
szükségesnek tartják, hogy előkészítettessék az európai
államok egyes közös érdekeltségi csoportjainak szor-
osabb gazdasági kiépítését, amelyek lehetővé tennék,
hogy Ausztria különleges és szorosabb vámpolitikai
viszonyba léphessen egyes, rá nézve gazdasági
szempontból nagyobb jelentőségű államokkal. E cél-
ból a legtöbb kedvezményről szóló záradék egy-
eséges módosítása szükséges olyan irányban és
olyan értelmezéssel, hogy a legnagyobb kedvez-
mény alapján harmadik államok nem igényelhet-
nek olyan különleges kedvezményeket, amelyeket
Ausztria és valamely szomszédos állam a köztük
fennálló szorosabb népességi, történelmi vagy föld-
rajzi kapcsolatra való tekintettel állapítanak meg a
kettőjük közti közös vámhatárra és közvetlen áru-
forgalomra vonatkozóan.

Ime, itt látjuk a legtöbb kedvezmény elvénél fel-
tétlen és merev alkalmazásával szemben a preferen-
ciális rendszernek „szomszédosági jog” elnevezése
alatt való kifejtését, ami nem egyéb, mint a leg-
több kedvezmény elvénél a régebben is alkalmazott
határszéli kedvezmények területi és jelentőségbeli
kiépítésével történő megreformálása, ami minden
valószínűség szerint nagy szerepet fog játszani a
legközelebbi jövő vámpolitikájának kialakulásában.
Kétségtelen, hogy erre szükség is van, mert a
mostani általános vámemelési törekvéseket legalább
az egymásra leginkább ráutalt államokra nézve
csakis az ilyen preferenciális intézkedések ellen-
súlyozhatják. Ha a genfi értekezlet nem is tudja
megvalósítani az általános vámfegyverszünet esz-
méjét, ennek a viszonyossági elvnek a legtöbb ked-
vezmény elvénél való összeegyeztetése érdekében
talál mégis sikerül egy lépéssel előbbre jutnia, ami
pedig egy lépést jelentene kifelé a mai általános
vámháborúságból. (— — — dr.)

Tavaszi gazdagondok.

Februárban vagyunk, de az idén már jóval előbb
kiürült a gazda terejéből, ami a múlt évi termés
értékesítéséből befolyt. A gabonatermelés ráfizetéssel
végződött. A dohány is nagy meglepetéseket tar-
totgatott a gazda számára, mert a tavaszi ködök
után fellépett penészesedés éppen a fél termését vitte
el. A cukorrépával bajok vannak. A gyárak nem
akarnak szerződni a rossz cukorárak miatt. A len-
termelésre szintén nehezen kapnak szerződést a
gazdák. Nincs hát más hátra a gazdák számára,
mint újra a zöldhitel, amelyért az idén már karácsony
után voltak kénytelenek a gazdák kiüncselni.

Elmondhatjuk bátran, hogy ma már Magyarország
minden gazdája a jövőben él, azaz a jövő termését
költi, ha ugyan már nem a birtok állományát
fogyasztja.

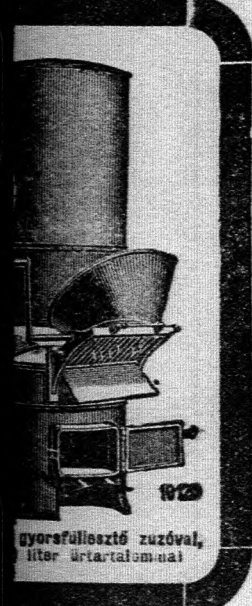
A január-február az a hónap, amidőn a gazda
számot vet sáfarkodásával, megállapítja hogyan gya-
podott az elmúlt évben, jót vagy rosszat hozott-e rá
a régi esztendő. Megállapítja azt, hogy a kiadási
tétel volt-e nagyobb, mint a bevétel, amidőn is szegé-
nyedett, vagy a bevételi oldal volt-e nagyobb és az
fedezte-e az életszükségeit? Amilyen fontos a
mágnáhtartásnak, tehát az egyes gazdaságoknak,
hogy gazdálkodásuk eredményét minden év végén
megállapítsák, éppen olyan fontos az, hogy tudjuk,
az egész mezőgazdaság hogyan jövedelmezett,

MÉSZN 19-20% nitrogén- és kb. 60% mész tartalommal
a legolcsóbb és hazánkban legjobban bevált
nitrogénműtrágya.

NITROGÉN

„NITROGÉN” MŰTRÁGYA ES VEGYIPAR R.-T.
BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR 1. SZAM. * Ingyenes műtrágyázási tanácsadóhely!!

gyorsfűlőszűrő zuzóval,
liter ürtartalommal

hogyan kamatozott a mezőgazdaságba befektetett tőke és a jövedelem hogyan oszlott meg az ország egyes termelő rétegei között. Amint tehát az egyes gazdaságok elkészítik évvégi mérlegüket és megállapítják üzleti eredményüket, éppen olyan fontos, hogy a mezőgazdaság jövedelmezősége országosan is meg legyen állapítva.

A mezőgazdaság alap-pillére az összes termelési ágaknak, mert való igaz az, hogy: „Csak formál a szerszám, csak forgat a mérleék, csak a föld rögből nő ki minden érték”.

Ezt igazolják a mai idők nehéz gazdasági viszonyai is, mert a mezőgazdasági válságnak a többi termelési ágakban is megtaláljuk az áldozatait. Mindnyájan egyformán érzik a mezőgazdaság jövedelmezőségének katasztrofális csökkenését. Ez indította meg azt a viágmozgalmat, amely a mezőgazdaság jövedelmezőségének felkutatására irányul. A külföldön most indul meg az egyes gazdaságok évvégi zárlatainak az összegyűjtése, ezekből állapítják meg a mezőgazdaság jövedelmezőségét, hogy a szükséges tanulságok levonhatók legyenek. Nálunk elmaradt ez a munka. Ugy látszik, itt nem akarnak a mezőgazdaság bajainak a mélyére tekinteni.

Nálunk is a gazdák eladósodottságából, a gazdasági halottaiból és sebesültekből következettnek arra, hogy a mezőgazdaság ürközeteket vezetett. Kétségtelenül ez is egy fajtája a diagnózisnak, de ma már az orvostudomány is a preventív, a megelőző gyógykezelésnek a híve. Így a gazdasági bajokat is eredményesen csakis preventív intézkedésekkel tudjuk megelőzni. A hullafoltok már azt jelentik, hogy a gyógykezelés késő. Ennyit jelent az eladósodási statisztika is. A preventív gyógykezelésnek alapja csak a gazdák bajainál tehát a mezőgazdaság jövedelmezőségének évről-évre való megállapítása lehet. Nagy baj, hogy ezt a munkát mi nem végezzük. Mi ismételtlen figyelmeztetjük a politikusokat arra a nagy kárra, ami emiatt az országra fog hárulni. Sokkal hatalmasabb államok is szükségesnek tartják a mezőgazdasági jövedelmezőség alakulásának kutatását, mert a most folyó nagy gazdasági harc az erők szambavételét parancsolja. Nem hiába tárgyalnak Londonban a lezárásról, amely azt jelenti, hogy olyan nagy gazdasági bajok körvonalai vannak kialakulóban, amelytől úgy az Ó-, mint az Újvilág előre retteget. Minden nap meglepetést hozhat számunkra. A német üzemi tudósok egyformán tanulmányozzák a gazdasági életet az orosz mezőgazdasági viszonyoktól kezdve az amerikai viszonyokig, sőt Brazília mezőgazdasági termelését is a gumik-

kérdéssel kapcsolatban. Nekünk is el kell végeznünk a magunk munkáját, ha nem akarunk lemaradni a mai világválságban.

(R. K. dr.)

Az állati gyógyszerek megdrágítása.

Az állattenyésztő gazdák körében állandóan sok jogos panasz hallatszik amiatt, hogy igen sok fontos állatgyógyászati tömegcikk (mint a Diston, Carbovent-palcakát, Kehalt stb.) csak gyógyszerárak közbejöttével lehet beszerezni, amely körülmény éppen ezeknek a legnagyobb mennyiségben szükséges állati gyógyszereknek lényeges drágulását vonja maga után és ezzel végeredményben az állattenyésztés terheit fokozza. Az OMGE-hez beérkezett konkrét panaszok szerint ez a gyógyszerári közvelei haszon meghaladja a 30% ot, ami igen lényeges terhet jelent a mezőgazdaságra.

Az állatállományban rejlő óriási nemzeti vagyon minél gondosabb megőrzéséhez fűződő országos érdekek következtében elsőrangú jelentősége van annak, hogy az állati betegségek elleni küzdelemben a legfontosabb szerepet betöltő állatgyógyászati cikkek beszerzése a gazdákra minél kisebb áldozatot jelentsen és így az állati gyógyszereket a gyakorlati életben minél szélesebb körben használják. Mar pedig az állatgyógyászati tömegcikkek népszerűsítését és elterjedését semmi esetre sem szolgálja a gyógyszerárak közbeiktatása ezek beszerzésénél és ezzel a már különösen is drága állati gyógyszereknek 30% kal való további megdrágítása.

Ennek a tarthatatlan és sérelmes helyzetnek a megszüntetése érdekében az OMGE már ismételt lépéseket tett az illetékes tényleg és szükségesnek minősítette, hogy ezeket az állatgyógyászati tömegcikkek a gyógyszerárak kikapcsolásával közvetlenül az azokat készítő gyáraktól lehessen beszerezni. A földművelésügyi minisztérium méltányolta is az OMGE-nek ezt a jogos kérését, de annak teljesítését minden megértés ellenére is megakadályozta a még ma is érvényben levő 1876. évi XIV. t. c. ama közegészségügyi intézkedése, amelynek értelmében mérget tartalmazó állati gyógyszerek kiszolgáltatása csak gyógyszerárak útján történhet.

Hogy ez a közegészségügyi intézkedés mennyire helytelen és elavult, legjobban igazolja az a gyakorlati megfigyelés, hogy a készítő gyártól megrendelt és közvetlenül a helyi gyógyszerárakhoz kiküldött állati gyógyszereket a gyógyszerárak eredeti csomagolásban a láda felnyitása nélkül szokták a megrendelő gazdaságokhoz továbbítani, sőt sok esetben az érdekeit gazdaság már a postán átvetheti a gyógyszerár által aláírt szállítólevél alapján a küldeményt.

Az állati gyógyszerküldemények felbontása tehát végeredményben mégis csak a gazdaságokban történik és így amellet, hogy az állati gyógyszereket magas közvetítői díjjal megdrágítja és karos idővesztést is jelent, a gyógyszerári közvetítés semmi biztosítékot sem nyújt a közvetített gyógyszerek gondosabb felhasználására.

Amidőn a kifogásolt közegészségügyi törvényes intézkedést hozták, az akkori állatgyógyászati viszonyok között az állattenyésztésre közel sem jelentett ilyen nagy megterhelést a gyógyszerári közvetítés, mint ma, amidőn az állati gyógyszerek felhasználása egyre emelkedő irányzatot mutat. Az elmúlt félszázad alatt az állatgyógyászati tudomány óriási léptekkel fejlődött és az ennek kapcsán előállított új gyógyszerek az elavult intézkedés alapján a gyógyszerári közvetítés körébe kerültek, pedig ezek felhasználásánál nincsen meg a gyógyszerári ellenőrzés lehetősége és így ezen a réven a gyógyszerárak végeredményben megokolatlan nyereséghez jutnak. Súlyosbítja még a helyzetet, hogy míg a maiban az állatgyógyászati cikkek az embergyógyászati cikkekhez viszonyítva 15-25%-kal olcsóbban kellett a gyógyszeráraknak számitani, ez a kedvezmény jelenleg már nincsen meg.

Hogy ezt a visszas helyzetet közelebből megvizsgáljuk, célszerűnek tartjuk egy legutóbb érkezett konkrét panasz ismertetését: Egy pestmegyei uradalom 235 drb ból álló 10 hónapos mangalicású dő falkája beiférgetts lett. A betegség gyógykezelésére az állatorvos 10 kg Kehalt rendelt, amely a postán annak rendje és módja szerint meg is érkezett, a szállítólevelet a helyi gyógyszerész aláírta, az uradalom a küldeményt postán a szállítási költség lefizetése után átvette és végeredményben a gyógyszer árán felül a gyógyszerésznek fizetett a neve alairasáért 88-90 P t. Eoból a konkrét esetből kiviláglik, hogy a közegészségügyi törvény által megvalósítani kívánt elővigyázat és ellenőrzés tulajdonképpen csak a szállítólevélnek a gyógyszerész által történt aláírásából áll.

Ilyen körülmények között nem marad más hátra, minthogy az 1876. évi XIV. törvényeket ebből a nézőpontból minél előbb revízió alá vegyék, mert a törvények létjogosultságát a gyakorlati élet és szükséglet dönti el és ha egyes törvényes intézkedések nem felelnek meg már a jelen kor kivanalmainak, az illetékes tényezők azok megfelelő módosítása elől nem zarkóhatnak el. A magyar mezőgazdaság mai válságos helyzetében a súlyos értékesítési viszonyok némi kiegyensúlyozására a lehetőség szerint csökkenteni kell és semmi esetre sem lehet túrni olyan megokolatlan és felesleges megterhelést az állattenyésztésnek, amilyen az állatgyógyászati tömegcikkeknek a gyógyszerári közvetítésből származik. (Bp.)

A „Köztelek“ írói jutalomdíjai.

A „Köztelek“ szerkesztősége mindig nagy súlyt vetett arra, hogy a lap hasábjain a gyakorlati élet munkásainak is megfelelő szólásjogot biztosítson, mert a mezőgazdasági kultúra fejlesztése és emelése csak az elméleti és gyakorlati tudás együttműködésével valósítható meg. Ezirányu munkásságának eredményeképpen ma már a gyakorlati gazdák díszes gárdája támogatja lapunkat irodalmi közreműködésével.

A szerkesztőség tekintve a nehéz mezőgazdasági helyzetet, az elmúlt télen nyílt kérdést intézett a gyakorlati gazdákhöz és véleményüket kérte arra nézve, hogy a mezőgazdasági válság nyomását hogyan lehetne enyhíteni s egyáltalán segíthet-e magán a gazda a viszonyokhoz való jobb alkalmazkodással. A gyakorlati tapasztalatok megbecsülését óhajította a szerkesztőség kifejezésre juttatni azzal is, hogy a beérkező három legjobb válasz jutalmazására jutalomdíjakat tűzött ki.

A nagy számban beérkezett dolgozatok közül a legmegfelelőbbek kiválasztása nagy dolgot adott nekünk, mert sokkal több válasz lett volna érdemes jutalmazásra, mint amennyi jutalomdíj rendelkezésünkre állott. Végül is az OMGE egyesületi tanácsá-

nak bőles támogatásával határoztunk és mint már karácsonyi jelentésünkben ismertetés, három jutalomdíjat ítélünk oda, amelyek az OMGE legutóbbi igazgatóválasztmányi ülésén kerültek kiosztásra.

A jutalomdíj nyertesei.

1. Ráth József csanádme gyei földbirtokos, a Csanád-vármegyei Gazdasági Egyesület ügyvezető elnöke, kiváló gazda, jó nevű lötenyésztő, aki ismert nevű gazdaságának irányítása mellett arra is mindig időt talál, hogy a mezőgazdasági közéletben tevékeny részt vegyen és az életből merített tapasztalatait, mint éles szemű író és gyakorlati érzékű gazda, a nyilvánosságra hozza. Cikkei és tanulmányai mindig osztatlan figyelmet és elismerést keltettek.

2. Klár Sándor szabolcsvármegyei nagybérlő, akiben a nagy elméleti tudás a gyakorlati élet ismereteivel egyesül. Mindent a mezőgazdaság szémszögéből nézve, lelkes híve az újításoknak, azonban ezek alkalmazásának előnyét ceruzája dönti el, mert alaposan mérlegeli, hogy az újítások igénybevétele-nél ne csak a termelő gazda, hanem a jó kereskedő szempontja és érdeke is érvényre jusson. Időnkint értékes tanulmányai jelentek meg mind az időszerű és

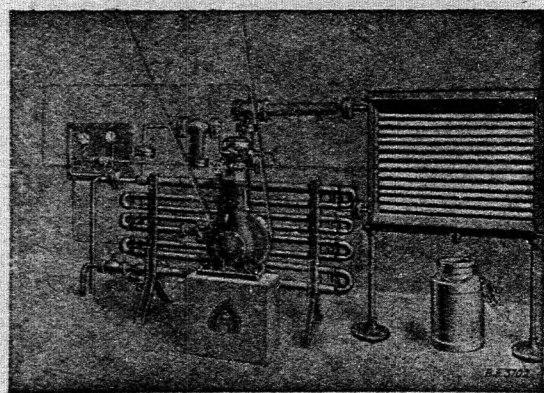
gyakorlati kérdésekről, mind külföldi tanulmányai útján szerzett tapasztalatairól és megfigyeléseiről. Lapunknak régi érdemes munkatársa.

3. Gombkötő Sándor, Döry Frigyes paradicsompusztai gazdaságának intézője, akinek neve, mióta itt működik, ismeretes a gazdaközönség körében. A birtok tulajdonosával együttesen fejlesztették a paradicsompusztai tehenészetet olyan magas nívóra, hogy annak eredményei nemcsak itthon, hanem a külföldön is ismertek és általános elismerést keltettek. Nagy része van abban, hogy a paradicsompusztai gazdaság ma már nemcsak az állattenyésztés, illetve a tejgazdaság, hanem a mezőgazdaság más ágazatában is kiváló és ma már valóságos „paradicsom“. Évek óta érdemes munkatársa a „Köztelek“-nek.

A jutalomdíjak átadása.

A „Köztelek“ lap jutalomdíjait Somssich László gróf, az OMGE elnöke a folyó hó 4-én tartott igazgatóválasztmányi gyűlésen nyújtotta át a kitüntetett gazdáknak a következő beszéd kíséretében:

A „Köztelek“ lap múlt év november havában nyílt kérdéseket intézett olvasóihoz és a mezőgazdasági válsággal kapcsolatban azt a kérdést vetette fel,

Jéghideg tej, jég nélkül!

Legmodernebb rendszerű

HŰTŐTELEPEK

motorikus meghajtásra, vagy szén- és fatüzelésre, egész- és félautomatikus hűtőautomaták stb., stb., továbbá mindenfajta tejgazdasági gép és eszköz állandó raktárról azonnal kapható.

Kérjen az Ön viszonyainak megfelelő hűtőtelepről kötelezettség nélküli ajánlatot, vagy költségmentes mérnöki kiküldetést.

ALFA SEPARATOR R.T., BUDAPEST

Gyár és iroda: I., Csurgói-ut 13/a
Városi Üzlet: IX., Ráday-utca 12.

gyek felbontása tehát gazdaságokban tör-

állati gyógyszereket igítja és karos idő-gyszertári közvetítés a közvetített gyógy-

szükségügyi törvényes állaggyógyászati visz- közel sem jelentett gyszertári közvetítés, zszerek felhasználása t. Az elmúlt félszázad óány óriási léptekkel előállított új gyógy- pán a gyógyszerári g ezek felhasználása ellenőrzés lehetősége rak végeredményben k. Súlyosítja még a az állaggyógyászati kikkéhez viszonyítva a gyógyszeráraknak megleg mar minosen meg- közelebbi megvita- y legutóbb érkezett pestmegyei uradalom angaticasú dő falkája rkezelésére az allat- hely a postán annak s érkezett, a szállító- áirta, az uradalom a ötség lefizetése után gyógszer aran feül a alarasaért 88-90 P.t. gliki, hogy a köz- valósítani kívánt elő- ppen csak a szállító- riént alairasából állt, n marad más hátra, rvényeiket ebből a alá vegyék, mert a korlati élet és szük- rnyes intézkedések kor kívánalmainak, eielő módosítása elő mezőgazdaság mai rítésési viszonyok sőség szerint csak- ket túrni olyan meg- lését az állattenyész- zati tömegcikkéknél rmazik. (Bp.)

ijai.

lföldi tanulmányai és megfigyeléseiről. ársa. rgyes paradicsom- kinek neve, mióta aközönség körében sen fejlesztették a nyan magas nivóra, ak itthon, hanem anos elismerést kel- hogy a paradicsom- s az állattenyésztés, mezőgazdaság más ságos „paradicsom”. a „Köztelek“-nek.

ása. t Somssich László én tartott igazgató- át a kitüntetett isérelében: ber havában nyilt s a mezőgazdasági érdést vetette fel,

kül!

utomatikus és eszköz surgói-ut 15/a áday-utca 12.

hogy először kellően alkalmazkodtak-e a gazdák a változott gazdasági viszonyokhoz és ha nem, milyen hibákat követtek el ezen a téren; a második kérdés, mit tehet a gazda a válság következményeinek enyhítésére és az utóbbi pontra nézve bevált eljárások ismertetését kérte. A kérdésekre adandó legtanulmányosabb válaszokra a „Köztelek” két írói jutalomdíjat tüzött ki. Örömmel állapítja meg, hogy a pályázat igen szép eredménnyel járt, mert a gyakorlati gazdák köréből negyven válasz érkezett a szerkesztőséghez, amelyek közül több a tanulmányoknak is beillő dolgozat s valamennyi élénk és tanulságos képét tárja a magyar gazdák küzdelmes helyzetének.

A „Köztelek” szerkesztősége — tekintve a várakozást felülmúló eredményt, három írói jutalomdíj kiadását határozta el és ezeket az egyesületi tanács hozzájárulásával a három legtanulságosabb válasz szerzőinek ítélte oda. Az írói jutalomdíjak nyertesei a következők: Ráth József kunagotai földbirtokos, Klár Sándor bérlő Nyiregyházáról és Gombkötő Sándor intéző Paradicsompusztáról. (Élénk éljenzés.)

A díjnyertes válaszok a „Köztelek” karácsonyi számában jelentek meg. Az a kellemes feladat hárul rá, hogy a jutalomdíjakat átadja. Kéri Klár Sándor és Gombkötő Sándor urakat, akik személyesen jelentek meg, szíveskedjenek átvenni a „Köztelek” lap szerény ajándékát. (Élénk éljenzés.)

Igaz örömmel üdvözi a pályadíjnyertes tagokat az OMGE választmánya nevében, amelyhez a maga köszönő elismerését fűzi. Kéri, fogadják el az emléktárgyakat olyan szívesen, mint amilyen őszinte megbecsülés jele gyanánt adják. Az emléktárgyakat átadva, köszönetét fejezi ki, hogy tudásukat, tapasztalataikat a bajokban sínylőldő gazdatársaknak olyan készségesen rendelkezésükre bocsátották és kéri, hogy támogatásukat a jövőben se vonják meg a laptól, amely önzetlenül kíván a gazdák segítségére lenni. (Éljenzés.)

Ráth József, aki külföldi utra ment, ezuttal nem jelenhetett meg a jutalomdíj átvétele céljából, azonban meleghangú levelet intézett az igazgatóválasztmányhoz, amelyben köszönetét fejezi ki és a levelet a következő szavakkal végzi:

„Őszintén fájjalom, hogy nem tehetek szóbelileg is hitvallást az egyesület iránt érzett ragaszkodásom és nagyrabecsülésem felől. Nagykorúságom óta buzgó gyűlési tag vagyok és büszkeséggel tölt el, hogy tagja lehetek e nagynevű és világszerte elismert, nagybecsű egyesületnek, amely éppen most fogja ünnepelni fennállásának századik évfordulóját.”

Gondoskodunk arról, hogy Ráth József posta útján kapja meg a „Köztelek” jutalomdíját, őszinte elismerésünk és köszönetünk kifejezése mellett. (Helyeslés.)

Az egyesület köszönetét kell tolmácsolnia emellett a többi pályázóknak is, akik önzetlen fáradsággal gazdagították a „Köztelek” olvasóinak ismeretét. Sajnos, nincsen módunkban, hogy munkájukat értéküknek megfelelően jutalmazzuk, de legyenek meggyőződve arról, hogy a „Köztelek” hasábjain megjelenő nagyértékű tanácsaik elismerésre találnak a gazdatársak részéről. Ez a tudat szolgáljon mindannyiuknak továbbra is serkentésül, hogy értékes munkásságukkal továbbra is buzgógn hozzájáruljanak a magyar mezőgazdaság felvirágoztatásához. (Élénk helyeslés és taps.)

Klár Sándor: Hálás köszönetet mond az elnök megtisztelő szavaiban kifejezett elismerésért és biztosítja az egyesületet, hogy ezután is hűséges és buzgó munkásai maradnak a magyar mezőgazdaság érdekei előmozdításának. (Élénk helyeslés és taps.)

Gombkötő Sándor: Amikor az értékes és szép tiszteletdíjakat, mint a „Köztelek” áldozatkészségének szimbólumát átveszik, nemcsak a maguk, hanem az egész magyar gazdatársadalom nevében mond hálás köszönetet az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek és az egyesület hivatalos lapja szerkesztőségének azért a gondolatért, hogy még ilyen anyagi áldozatok árán is iparkodnak a magyar mező-

gazdaságnak szolgálatára lenni. Azt hiszi, valamennyiüknek, akiket a pályadíjjal kitüntettek, az volna a legnagyobb örömük, ha ezekkel a díjazott közleményekkel a magyar mezőgazdaság helyzetét csak egy lépéssel is előre vihették és annak szolgálatot tehettek volna. (Élénk helyeslés és taps.)

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grabner Emil.

A nemesített magyar zabfajtákkal 1929. évben végzett országos termelési kísérletek eredményei.

Habár a zab piaci ára ezidőszerint nagyon alacsony, mégsem közömbös az, hogy ott, ahol azt termesztik, milyen nagy termést ad. Ezenkívül fontos ez azért is, mert kellő foku, vagy nagy termések esetén, ez a kitünő abraktakarmány növényünk a növendékállatok takarmányozására a legelősbő abrakot szolgáltathatja és azok sulygyarapodásában, valamint gyors növekedésében a zab sokkal jobb áron értékesül, mint amilyen annak mostani piaci ára. Annál inkább, mert ilyen esetekben a zabbal a legjobb eredményeket lehet nyerni, főképpen akkor, ha azt bőségesen adagoljuk.

Ha megtörténhetett az, hogy a 20 pengős és azon aluli buzaárak idején nagy mennyiségben használták a buzát — kitünő üzleti eredménnyel — sertések hizlalására, a zab fenti legtermészetesebb értékesítési módját érdemes kellő figyelemben részesíteni. Azt is

érdemes figyelembe venni, hogy olyan területeken, amelyekben takarmányárpát termesztnek, a zab gyakran sokkal nagyobb termést ad, mint az árpa, mert a zab a kedvezőbb termesztési viszonyokat nagy termésekkel képes meghálálni.

Ez a terméskülönbség főképpen akkor nagy, ha gyenge fajtaértékű takarmányárpát termesztnek. Ezért kívánatos, hogy a tavaszi takarmányárpát termő vidékeinken a sörárpafajtáink elterjedjenek, mert bár azok ott nem teremnek sörárpát, a nagyobb termőképességük alapján — különösen jobb művelés esetén — lényegesen nagyobb termést adnának. A termésük takarmányértéke is jobb lehetne, mert teltebb és tápdúsabb árpát teremnének, mint a fajtaértékükben leromlott, régi takarmányárpa fajták. Ahol a takarmányárpát nem hizlalás, hanem növendékállatok takarmányozása céljából termesztik, a zab az említett körülmények alapján sok esetben fölünybe juthat.

Ezeket a részleteket azért említem, mert ilyen alapokon nemcsak az árpával és a zabbal, hanem más növényekkel is jövedelmezőbb eredményekre juthatunk, mint abban az esetben, ha ilyen számítások nélkül természetljük azokat.

A zabtermesztő gazdaságok részére nem csekély mértékben fontos az, hogy valóban termőképés, jó minőségű zabfajtát termesztjenek, mert ez a termesztés módján kívül, a fajtán is múlik. Ezért ismertetem az alábbiakban az 1929. évi országos zabfajtakisérletek eredményeit.

Ezek a kísérletek a m. kir. földművelésügyi miniszter által megindított többtermelési munkálatokkal kapcsolatosan, az Országos M. Kir. Növénytermesztő Intézet szakszerű irányítása alapján olyan módon végeztettek, hogy a körzeti mezőgazdasági kamarák hívták fel a kísérletek végzésére alkalmas gazdaságokat. A kísérletek végrehajtásához szükséges utmutatást és a vetőmagot, amely közvetlenül a neme-

1. sz. kimutatás

az 1929. évben az ország különböző vidékein fekvő gazdaságokban végzett országos zabfajtakisérletek eredményeiről. Kat. holdankinti magtermés. 77 kísérletező gazdaság adatai.

Table with columns: Kat. holdankinti magtermés kg, Eszterházi, Gyérey, Hatvani, Lovászi-patonai, Székács, Gazdasági*, A gazdasági fajta neve. Includes sub-table for average yield (Átlagos magtermés 1 kat. holdon q.) and a note: ** F. D. = Felsődnántuli, A. D. = Alsódnántuli, T. J. = Tiszajobbparti, T. T. = Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara körzete.

NITROPHOSKA I G

16.5% Nitrogén, 16.5% Foszforsav, 21% Káli. A három főtápanyag egy műtrágyában, melynek használata árban, fuvarban, munkában nagy megtakarítással jár.

LEUNASALÉTRON BASF

26% NITROGÉN, melynek körülbelül 3/4 része ammóniáknitrogén és körülbelül 1/4 része salétromnitrogén. Olcsó ammóniáknitrogén árban.

MÉSZSALÉTRON I G

15.5% nitrogén és kb. 28% mész, mely kb. 50% szénsavas mésznek felel meg. Különösen jutányos salétromműtrágya.

Használati utasítással szolgál: HELLWIG EGON okl. gazda Budapest, VI., Vilmos csás-ár-ut 15a, főleai 1 KALMÁR VILMOS Budapest, V., Lipót-körut 5. szám.

2. sz. kimutatás

az 1929. évben az ország különböző vidékein fekvő gazdaságokban végzett országos zabfajtakísérletek eredményeiről. Magterméstöbbletek 1 kat. holdon. 77 kísérletező gazdaság adatai.

Magterméstöbblet kat. holdankint kg	Eszterházi	Gyéry	Hatvani	Lovászpatonai	Gazdasági	A gazdasági fajta neve
A Székács 8. számú nemesített zab magterméstöbblete 1 kat. holdon a fenti zabfajtákkal szemben.						
Hány esetében:						
1—100	13	18	13	13	14	Hatvani 2, Petkusi 1, Abundance 1, Engelen 1, Dán 2, ismeretlen 7 esetben.
101—200	10	5	7	7	7	Siegeshafer 1, Svéd 1, ismeretlen 5 esetben.
201—300	4	3	9	6	3	Székács 1, Siegeshafer 1, Svéd 1 esetben.
301—400	2	2	6	1	6	Siegeshafer 1, Probstei 1, Dán 1, ismeretlen 3 esetben.
401—500	1	1	1	1	—	—
501—600	—	—	—	1	2	Duppau 1, ismeretlen 1 esetben.
601—700	—	1	1	—	—	—
701—800	1	—	—	—	2	Mezőlaki 1, ismeretlen 1 esetben.
Összesen	31	30	37	29	34	
Átlag	163	140	193	157	212	
A fenti zabfajták magterméstöbblete 1 kat. holdon a Székács 8. számú zabfajtaival szemben.						
Hány esetében:						
1—100	14	17	12	13	9	Duppau 1, ismeretlen 8 esetben.
101—200	8	10	4	8	3	Engelen 1, ismeretlen 2 esetben.
201—300	2	2	4	2	1	Ismeretlen 1 esetben.
301—400	2	—	1	1	—	—
401—500	—	—	1	1	—	—
501—600	—	3	1	2	1	Ismeretlen 1 esetben.
601—700	—	—	—	—	—	—
701—800	—	—	—	—	—	—
801—900	—	—	—	1	—	—
Összesen	26	32	23	28	14	
Átlag	159	141	154	182	121	

Az 5 q-nál nagyobb magterméstöbbletek adatai nem megbízhatóak, mert olyan esetekből származnak, amelyeknél a kipróbált fajták közül egyesek termése vetési, vagy más kísérleti hiba miatt kevés volt. Ezeket az adatokat nem lehetett kizárni a csoportosításból, de azok értéke kétes.

sitóktól szerezett, de, szintén a mezőgazdasági kamarák osztották ki és a kísérletek eredményeiről szóló jelentéseket begyűjtve, átadták az Országos M. Kir. Növénynevelési Intézetnek feldolgozás céljából.

A kísérletező gazdaságok fajtakint egy-egy kat. holdra elegendő vetőmagot kaptak bérmentesen és vetőmagfelár nélkül, vagyis azért csak a budapesti tőzsdei árat fizették. Ennek ellenében kötelezték magukat, hogy az átvett zabfajtákat az utmutatásnak megfelelően, azonos trágyaerőjű és minőségű földbe, a gazdaságban természetesen régi fajtával együtt elvetik, a kísérlet eredményeit az e célra rendelkezésükre bocsátott rovatos kérdőíven közlik és az egyes fajták terméséből minőségvizsgálatra 2—2 kg magmintát küldenek. A kipróbálandó zabfajtákat két sorozatban kellett volna elvetni, de ezt kevés helyen tették meg. A magmintákat is aránylag kevés gazdaság küldte be.

Az egyes mezőgazdasági kamarák körzetéből a következő számú jelentések érkeztek be: Győr 25, Kaposvár 22, Miskolc 8, Debrecen 19, Kecskemét 3. Tehát összesen 77 gazdaság kísérleti eredménye áll rendelkezésre.

Habár egyéves kísérlet eredménye alapján a kipróbált fajták értékéről végleges ítéletet nem lehet mondani, a beérkezett jelentések adatai mégis elég jó általános tájékoztatást szolgáltatnak az egyes zabfajták értéke felől.

Az egyes gazdaságokban katasztrális holdankint nyert magtermés mennyisége zabfajtáinkint részletezve, a között 1. számú kimutatásban van összefoglalva. Ezek az adatok abból a szempontból is érdekesek, hogy míg egyes gazdaságokban a magtermés mennyisége katasztrális holdankint csak 3—5 q között volt, más gazdaságokban, amelyekben jó trágyaerőjű földbe, kifogástalan műveléssel vetették a zabot, annak katasztrális holdankint termése 20 q-nál felül emelkedett. Ez is mutatja, hogy a zab a jó művelés iránt mennyire hálás növény.

A katasztrális holdankint nyert magterméstöbbletek adatai a 2. számú kimutatásban vannak összefoglalva. Ezeket az adatokat annyiban helyesbíteni kell, hogy az 5 q-nál nagyobb magterméstöbbletek gyakran olyan módon keletkeztek, hogy egyes gazdaságokban a kipróbált zabfajták közül az egyiknek, vagy másikkal (valószínűleg vetési, esetleg talajhiba, vagy kártevő miatt) alacsony maradt a termése. Ha a jelentésből ez nem volt megállapítható, az ilyen adatot nem zárhattuk ki a csoportosításból, de az ilyen nagy magterméstöbbletet nem tekinthetjük biztosnak. Így például megtörtént az, hogy az egyik gazdaságban egy más helyeken kifogástalanul jó zabfajta katasztrális holdankint csak 6 q magtermést adott, ellenben a többinek ugyanott 12—13 q volt a magtermése és így ezek magterméstöbblete 6—7 q lett, holott valószínű, hogy az ez esetben gyengén termő zabfajta valamely kísérleti hiba miatt maradt le.

Ezeket azért említem, mert az adott viszonyok között legmegfelelőbb növényfajta kifogástalan megválasztásával a gazdaság termését és jövedelmességét, nem nagy költséggel, nagyon eredményesen lehet fokozni. De ha a fajta megválasztása céljából beállított kísérleteket nem végzik kellő pontossággal, akkor azok téves eredményekre vezetnek.

A kipróbált nemesített zabfajták katasztrális holdankint magterméstöbblet adatait úgy kaptuk, hogy azok magtermését az ugyanabban a gazdaságban kipróbált, eredeti magból vetett Székács 8. számú zabfajtával hasonlítottuk össze. Ez a Székács-zab a legregebben forgalomban levő nemesített zabfajta, amely a régi közönséges magyar zabból származik és külterjes, valamint belterjes viszonyok között egyaránt jól bevált, finom polyvájú zabfajta.

A 2. számú kimutatás adatai tehát azt mutatják, hogy a kipróbált zabfajták hány esetben voltak jobbakként, mint a fenti Székács zab és hány esetben gyengébbek. Eszerint a nemesített zabfajták nem elfajzott régi zabfajtával, hanem egymás között versenyeztek. Az adatok szerint egyik sem jutott a többivel lényegesen fölénybe és a nyert eredmények azt mutatják, hogy a kipróbált nemesített zabfajtákban nagyon értékes segítő eszköznünk van a zabterméseink eredményes fokozására.

Ezt a tapasztalatot a zabtermelő gazdaságok úgy hasznosíthatják, hogy 3—4 ilyen zabfajtát a saját viszonyaik között kipróbálják és ennek alapján természetük azt, amelyik a legmegfelelőbb.

A kipróbált zabfajták a következő nemesítők tenyésztéséből származnak:

Székács = Vetőmagnevelő és Értékesítő R.-T. (Budapest, V., gróf Tisza István utca 2.), hatvani = Hatvani Növénynevelő R.-T., Hatvani, eszterházi = Esterházy Pál herceg dr. uradalma, Eszterháza (Sopron megye), lovászpatonai = Esterházy Pál gróf uradalma, Lovászpatona (Veszprém megye), Gyéry = Gyéry Richárd gazdasága, Fornapuszta. u. p. Fornád-kecsge (Tolna megye).

A legtöbb nemesítőnek nem egy, hanem több nemesített zabfajtája van és azok széleskörű értékéről csak több éven át végzett rendszeres kísérletek alapján szerezhetünk biztos tájékozást. Addig a most közölt adatok megfelelő támpontokat adhatnak arra, hogy melyeket érdemes a zabtermelő gazdaságoknak kipróbálni.

A zabfajták értékét a mag minősége és különösen a polyva finomsága is nagyon befolyásolja. Az eddig végzett minőségvizsgálati adatok azonban ennek megírására nem nyújtanak elegendően biztos alapokat, mert az e célból szükséges magminták a kísérletező gazdaságokból nem érkeztek be kellő számban.

Gräbner Emil.

Minden gyümölcsstermesztőnek nélkülözhetetlen
Mahács Mátyas: Gyümölcsstermesztés és értékesítés
 című kézikönyve. 416 oldal, 251 ábra. Ár 25 P.
 "Patria" r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Dögen Árpád dr.

A kálihiány gyakorlati felismerése a növényzeten.

I.

Ismeretes, hogy a visszapótlás szempontjából legfontosabb növényi táplálékok (N, P, K) hatása, akár a talaj eredeti készleteiből veszi fel azokat a növényzet, akár műtrágya alakjában kerültek a talajba, általánosságban nem egyforma. A nitrogén a sejt protoplazmájának alapanyaga, hatására a növény tömege gyarapszik. Ha túlsúlyban van, a növények tenyésztő (vegetatív) szerveit fejlesztik feltűnően, a klorofill képződést előmozdítja, a tenyészidőt kinyújtja, ezért az érést késlelteti. A növény szára megnyúlik, levélzete buja és sötét (haragos) zöld, földfeletti és földalatti részei súlyának aránya a földfeletti rész javára eltolódik. A növény szövete laza és gyenge. A foszforsav a nitrogénnel ellentétben a növény szaporodó (generatív) szerveit fejleszti, a magképzésben visz szerepet és a tulajdonképpeni termést emeli. Bár hatására a növény egész testének tömege is gyarapszik (a talaj nitrogénjének jobb kihasználása miatt), a növény egyes szerveinek aránya inkább a normális növényének felel meg, bár a tulajdonképpeni termés mennyisége a zöld részek mennyiségének rovására eltolódhat. A levélzet színe élénkzöld (esetleg a világoszöld felé hajló), a termés korábban beérik. A káli hatása a foszforsavval sok tekintetben megegyező, azonban a káli az a táplálékösszetétel, amelyről azt mondják, hogy nem szembetűnően, hanem inkább „feltűnés nélkül” hat. A szénhidrátok (cukor, keményítő) képzésénél vesz részt a növényben, közreműködésének módját azonban még nem ismerjük. Egyesek a kálinak tulajdonítják a szénsav közvetlen leköltését, mások radioaktivitásában, ismét mások fény hatására bekövetkező sajátosságok képességeiben kutatják az asszimilációs munkánál hatásának okát. Azonban bármiként is áll a dolog, szinte egyöntetűen elfogadott nézet az, hogy — egyébként azonos körülmények között — a táplálékösszetétel között leginkább növeli a szénhidrátok mennyiségét, ezért a termésmennyiségét is emeli és a termés minőségét javítja iz-, zamatanyagok képzésével. A növények egészséges fejlődését mozdítja elő, szövetüket szilárdabbá teszi, beérésüket siettet, miért is a két előbbi oknál fogva — közvetett úton — a növények a betegségekkel, kártevőkkel szemben kevésbé fogékonyak. Gyakorlati tapasztalatok arról is beszélnek, hogy az adagolt káli a fagyok kártételét csökkenti, a megdőlést ellensúlyozza és a talajt nedvesen tartja.

Ha a talaj egyik-másik táplálékösszetételét keveset tartalmaz vagy a hiányzó táplálékösszetételt nem pótoljuk, akkor a táplálékösszetétel hiánya marad a növény rejtett belső tulajdonsága, hanem több-kevesebb jellegzetes tünetek, jelenségek és jelek alakjában a növény külsején is megnyilatkozik. A gyakorlati gazda a nitrogénhiány tüneteit jól ismeri. Ha a talaj táplálékösszetételéből a felvehető nitrogén hiányzik vagy kimerülőfőlelben van, a levelek egész felületükön egyenletesen világoszöldek, halványárgák lesznek (klorózis), az idősebb levelek sárgásak és nagy részük elhal, a növény fejlődésében visszamarad, korán érkezik be. A foszforsav- és kálihiány tünetei — ugyanúgy, mint foszforsavnak és kálinak a növényekre gyakorolt hatása — a nitrogénhiányval nagyrészt ellentétesek. Olyan talaj, amely felvehető foszforsavban és káliban szegény, rendszerint viszonylagosan sok nitrogént tartalmaz, az ilyen talajon termő növényen — az esetek nagy számában — a nitrogénhatás jelei mutatkoznak. A levélzet sötétebb zöld színű stb., mivel azonban ilyenkor a nitrogén is rendszerint hamar kimerül, a három táplálékösszetétel egymással ellensúlyba kerül, de a növény teste kicsiny marad. Érdekes, hogy a sötétebb zöld szín oka nemcsak az, hogy a túlsúlyban levő nitrogén a klorofill képződését elősegíti, hanem abban is magyarázatot lehet, hogy a klorofill szénhidrátot képző teljesítménye (az időegységben képzett szénhidrát) a levélben lévő káli mennyiségével arányos. Ha kevés a káli, a klorofill teljesítménye is kicsi. A növény azonban normális mennyiségű szénhidrátot kíván képezni örökölt tulajdonságainál fogva, ezért kálihiány esetén a növény a klorofill kisebb teljesítményét ennek nagyobb tömegével kívánja pótolni, a levél zöldes lesz. Ez a klorofill azonban, mivel a kálihiány miatt nem képes normálisan működni, elfajzik, amit az is bizonyít, hogy ilyen levélből oldószerrel nem lehet annyira jól kioldani a levélzöldet, mint olyan levélből, amelyet normálisan trágyázott növény hozott létre.

A dolog ilyen állásánál, úgy látszik, mintha a foszforsavhiány jelenségei nem választhatók el a kálihiány tüneteitől. Ez azonban nincs így, mert kísérletek, amelyek Seelhorst, Felitzen, Wilfert, Krüger és mások neveihez fűződnek, kimutatták, hogy különösen nagyfokú kálihiány esetén a növényen jellegzetes tünetek mutatkoznak, amelyeket a gyakorlati szem más táplálékösszetétel zavarok okozta jelenségektől megkülönböztethet. Mig ugyanis nitrogén- és foszforsav-

hiány esze-
csenevész-
vezőtlen-
lesz és el-
és alakul-
és alakul-
foltok mu-
változás-
minősége-
felül a n-
ezért koro-
esik áldoz-
csoportok-
közö káli-
belsejében
III. A k-
minőségre-
és állati-
jelenségek-
A káli-
leginkább-
tá. Ilye-
burgonya-
nagy töme-
van széks-
következ-
utánuk k-
között k-
igénylő-
Lásuk m-
tüneteit
nálásával
Cukor-
ben való-
bernbu-
mányozta
amelyet
han szeg-
a követke-
A cuk-
szénhid-
hiány a
lesz észre-
káli elfog-
amelyek
kálihiány-
söt érské-
fejlődés-
gyökérré-
hiányos-
ennél is t-
razanyag-
érés vége-
a kálihi-
kálihiány-
a megf-
találunk-
elhalt. A-
a talaj-
vissza a-
répa szá-
száraz n-
található-
káli a t-
álladék-
répa elle-
zetű. A k-
az erős k-
alább le-
Kálihi-
lete du-
domború-
között k-
keznek,
vagy bar-
ban fell-
közvetle-
barnák,
erősen-
mintha-
ilyenkor-
lapján,
besodró-
letesen,
apró ly-
támadta
elhalása

*) Ern-
der Zuck-
station B

F
HU

a gyűjtődények hiánya folytán esetleg csak hollandi teheneke teje került, avagy friss fejs teheneke teje jutott véletlenül bele, vagy pedig a tejkezelő felületessége folytán az egy ideig állott kannák zsirdusabb felső része öntetett le, avagy a tökéletlen kifejés miatt tőgyben történt lefőlézésü tejek jutottak egyik-másik kannába, hanem szükség van arra is, hogy az élelmiszerkémikus egyéb szempontokból is tegye vizsgálat tárgyává a tejet. Ezek közé tartozik például a tej savófrakciójának és klórtartalmának, a tőgygyulladás-kapcsolatos függőségének tanulmányozása viszonylag igen magas zsirtartalom mellett. Emellett állandóan ügyelni kell arra is, hogy nem jutott-e vizezett tej a tejszállítmányba, avagy nincs-e a szállítmányban olyan abnormálisan összetett tej (amelyről alább lesz szó), hogy az egyedek tejét célszerű volna vizsgálat tárgyává tenni? Köztudomású ugyanis, hogy vannak törvényes zsirtartart el nem érő hamisítatlan tejek, de vannak a 3-3%-ot meghaladó, nagyszerűen hamisított tejek is. Mindezekre az 500 literes, vagy az 1000 literes nagyvállalati elegyítő tartályban vizsgálni céltalan volna. Mikor pedig a tejszállítókval is foglalkozó élelmiszerkémikus abnormális összetételű tejeket vizsgál, akkor már eleve tisztában van azzal, hogy a különböző tényezők (takarmányozás, tőgygyulladás, tehén fajtája, friss fejség, szoptatás módja, fejési időszak stb.) milyen irányban befolyásolhatják a tej összetételét. Nyilván a cikkíró is tudja, hogy a tej lefőlézésének lényege nem merül ki csupán a zsír elégtelen voltában, hanem tudja azt, hogy a tej minőségi állagának elbírálásához egész csomó adataira van szükség.

Hogy pedig a hivatalos mintavételezésekkel kapcsolatos tejszállítókval metódikája még a mai helytelen kannázási módszerek mellett is — a fentebb említett körülmények figyelembevétele mellett — helyes lehet, az kétségtelen.

Nagyobb tejgazdaságokból származó tejkészletek vizsgálatánál célszerű tehát feltételezni, hogy a már említett okoknál fogva van egyik-másik kannában gyengébb zsirtartalom, vagy lefőlézett (és nem vizezett) tej. Erről a körülményről értesitem a gazdaság vezetőjét s egyben felhívom, hogy tejkészletét kannázás előtt kevertesse össze, ami sem munkával, sem kiadással nem jár. Mert hiszen akár az 50, vagy 100 literes gyűjtődénybe, akár a kannába öntik a tejet a fejőszájából, az egy munka; kiadás pedig a gyűjtődény beszerzésénél van csak. Ha az értesítés ellenére is mutatkoznak rendellenességek a tejszállítmány összetételében, akkor az istállópróba megtartása kívánatos, a helyzet tisztázása céljából. Hogy ilyenkor milyen különleges eredmények is adódhatnak, arra nézve az alábbi esetet hozom fel példának.

Az egyik társintézetűl átirat érkezett egy tejgazdaság által szállított tejeknek lefőlézöttsége tárgyában és kérték, hogy ebben az ügyben saját hatáskörünkben is járjunk el. Az eljárásunk abból állott, hogy a feladó vasúti állomáson megmintáztuk a forgalmi tejkészletet, amelynek vizsgálata az alábbi eredményt szolgáltatotta:

Elemz. sz.	Fajsúly	Zsír %	Szárazanyag %	Zsírmentes szárazanyag %	Zsírmentes szárazanyag fajsúly	A savófajsúly	Refrakció	Nitrát	Külső tulajdonságok
1193/929.	1-0320	3-60	11-86	8-86	1-353	1-0275	38-60°	nincs	rendes
1194/929.	1-0295	3-70	12-07	8-37	1-311	1-0260	38-50°	"	"
1195/929.	1-0324	2-10	10-87	8-77	1-404	1-0271	38-40°	"	"
1196/929.	1-0315	3-75	12-63	8-88	1-318	1-0275	39-50°	"	"
1197/929.	1-0320	3-00	11-87	8-86	1-359	1-0275	39-30°	"	"
1198/929.	1-0307	3-70	12-37	8-67	1-316	1-0270	38-80°	"	"
1199/929.	1-0307	3-70	12-37	8-67	1-316	1-0270	38-70°	"	"
1200/929.	1-0312	3-55	12-32	8-77	1-325	1-0272	39-00°	"	"
1201/929.	1-0309	4-00	12-79	8-79	1-305	1-0272	39-20°	"	"
1202/929.	1-0315	4-00	12-93	8-93	1-308	1-0277	39-00°	"	"
1203/929.	1-0310	3-80	12-57	8-77	1-314	1-0272	39-30°	"	"

Az 1193., 1195. és 1197. számú minta eredménye istállópróba megtartását tette szükségessé. A néhány napon belül megéjtett istállópróba alkalmával az egyedek tejminőségéről az az eredmény adódott, hogy a legnagyobb részét lapályfajtájú és nem jó kondícióban (hasmenés) volt teheneke teje nemcsak a zsír, hanem a fajsúly és savórefrakció szempontjából is eltért a törvényes határértékektől (így pl. a „Klári“ tejének savórefrakciója 37.5° volt, ugyanígy volt a „Kulacs“ reggeli fejsű tejének savórefrakciója 37°). A gazdaság tulajdonosa megkapta a vegykísérleti állomástól az istállópróba nyert minden egyes teheneke tejszerűzetét, amelyből meg volt az a haszna is, hogy egyelőre több támpontja volt ahhoz, hogy a tejelő állatok egyedi kiválasztásánál minél biztosabban járjon el. Ezekből a vizsgálatokból kiviláglik az is, hogy milyen fontos a forgalmi tejeknek, valamint az istállópróba tejeknek szakszerű laboratóriumi vizsgálata. Nem kell külön említenem azt, hogy a jelen esetben szó sem volt a kihágási eljárás megindításáról, annál kevésbé, mert az egyelőre éppen megfelelt volna még a törvényes követelményeknek. A vizsgálat eredményéről természetesen részletes tájékozódást kapott a megkereső társállomás is.

Téves azonban cikkírónak az az állítása és megállapítása, hogy a tejet nyugodtan is lehetne főlni még akkor, amikor a zsirszázalék a tejben sokszor

jelentékenyen meghaladja a törvényes zsirszázalékot és emellett még mindig a paragrafus védelme alatt állana. Ez egyáltalában nem nyilvánvaló, legalább is az élelmiszerkémikus előtt nem, mert a tej lefőlézöttségének a ténye nem merül ki egyedül a zsirtartalom meghatározásában és mert a lefőlézötött tejnek egyéb — a normális tejtől eltérő — kellekei is vannak.

Az állomás vezetője e különleges összetételű tejet tanulmány tárgyává öhajtván tenni, egy hónap múlva ismételt istállópróbát tartott és megállapította, hogy a tejek összetétele lényegében véve nem változott meg.

Közléssel azt is szerettem volna célozni, hogy az állami kísérletiügyi intézményeket — esetleges tévedések folytán — ne tekintsek kellemetlen beavatkozónak, mert fentiekből látható, hogy megfelelő beavatkozásokkal a mezőgazdasági érdekeltségek csak hasznos támpontokat nyerhetnek az intézetek adathalmazaiából.

Szükség van azonban arra is, hogy a nagyobb tejgazdaságok szerezenek be 50, vagy 100 literes gyűjtődényeket és időközönként egy-egy zsirtvizsgálatot is végeztesse a helyszínen, ami semmi különös fáradsággal és kiadással nem jár. Ez esetben a vegyvizsgáló és vegykísérleti állomások szakközegei által szakszerűen végrehajtott tejszállítókval kapcsolatosan a „tisztá lelkiismeretű“ gondos gazdák biztosan semmiféle meghurcoltatásnak nem lesznek kitéve.

Ujpest. Biluska György állomásvezető kir. fővegyész.

Törvények és rendeletek.

Rovatvezető: Mutschbacher Emil dr.

(A Magyar Nemzeti Bank újabb kamatlábcsökkentése. — A robbanás veszélyének kitétt tárgyak postai szállítása. — A kikészített bőrök mértékegysége.)

A Magyar Nemzeti Bank újabb kamatlábcsökkentése.

A hivatalos lap 36. számában megjelent hirdetmény szerint a Magyar Nemzeti Bank f. hó 13-tól fogva további intézkedésig váltók, közraktári zálogjegyek és értékpapírok leszámításánál 6 1/2%-os kamatlábat, a népszövetségi kölcsön kötvényeire adott lombardkölcsönökönél pedig 7%-os kamatlábat számít a legutóbbi 7, illetve 7 1/2 százalékos bankkamatláb helyett.

A robbanás veszélyének kitétt tárgyak postai szállítása.

A kereskedelemügyi miniszter 48.013 sz. alatt rendeletet adott ki, amely f. hó 15-én lép érvénybe s amelynek értelmében a robbanás veszélyének kitétt tárgyak közül a posta szállítás céljából a következőket fogadják el:

- a) gyűjtőszinorokat tartalmazó küldeményeket 5 kilogramm teljes súlyig;
- b) tűzijáték anyagot tartalmazó küldeményeket 5 kilogramm teljes súlyig;
- c) kézi lőfegyverekbe való, csappantyúval ellátott és löporral megtöltött töltényeket 6 kilogramm teljes súlyig;
- d) kézi lőfegyverek töltényei részére készült csappantyukat és vadászati löport 2-2 kilogramm tiszta súly mellett 5-5 kilogramm teljes súlyig;
- e) nitrocellulózét 10 kilogramm teljes súlyig.

Elemz. sz.	Fajsúly	Zsír %	Szárazanyag %	Zsírmentes szárazanyag %	Zsírmentes szárazanyag fajsúly	A savófajsúly	Refrakció	Nitrát	Külső tulajdonságok
1193/929.	1-0320	3-60	11-86	8-86	1-353	1-0275	38-60°	nincs	rendes
1194/929.	1-0295	3-70	12-07	8-37	1-311	1-0260	38-50°	"	"
1195/929.	1-0324	2-10	10-87	8-77	1-404	1-0271	38-40°	"	"
1196/929.	1-0315	3-75	12-63	8-88	1-318	1-0275	39-50°	"	"
1197/929.	1-0320	3-00	11-87	8-86	1-359	1-0275	39-30°	"	"
1198/929.	1-0307	3-70	12-37	8-67	1-316	1-0270	38-80°	"	"
1199/929.	1-0307	3-70	12-37	8-67	1-316	1-0270	38-70°	"	"
1200/929.	1-0312	3-55	12-32	8-77	1-325	1-0272	39-00°	"	"
1201/929.	1-0309	4-00	12-79	8-79	1-305	1-0272	39-20°	"	"
1202/929.	1-0315	4-00	12-93	8-93	1-308	1-0277	39-00°	"	"
1203/929.	1-0310	3-80	12-57	8-77	1-314	1-0272	39-30°	"	"

A rendelet pontosan körülírja a csomagolási feltételeket és előírja, hogy a robbanó anyagokat tartalmazó ládát, hordót minden oldalán köröskörül piros papirossal kell leragasztani s azon a tartalmat feltűnő módon jelezni a következőképpen: Robbanó anyag! Tűztől, ütéstől, lökéstől, rázástól óvni! A feladó a küldemény feladásakor a postai szabályok szerint sajátkezűleg aláírt felelősségi nyilatkozatot tartozik adni, amelynek a szövegét a rendelet szintén megállapítja. Végül felsorolja a rendelet az egyéb szállítási feltételeket, nevezetesen, hogy a posta vasuton milyen menynyiségben és minő óvatossági rendszabályok mellett szállíthatja a különféle robbanó anyagokat.

A kikészített bőrök mértékegysége.

A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében 1931. évi október 1-től kezdődően a kikészített bőrök terjedelmének mérésére szolgáló törvényes mértékegységek a törvényes hosszúság mértékekből alkotott négyzetek, vagyis a négyzetméter, a négyzetdeciméter és a négyzetcentiméter lesznek. Amíg azonban e mértékegységek a nemzetközi bőrkereskedelemben általánosan el nem terjednek, a kereskedelemügyi miniszter a kikészített bőrök terjedelmének mérésére mértékegységül olyan négyzet alakú területet állapít meg, amely négyzetnek mindegyik oldala 0.3048 méter hosszú, területe pedig 0.092903 négyzetméter. Ez a mértékegység a bőrterület meghatározásánál a közforgalomban egyenlőnek tekinthető egy angol négyzetláb és angol négyzetlábhoz nevezhető is, rövidített jelzése: nl. Mértékegységül használható továbbá az angol négyzetláb 144-ed része is, amely egyenlőnek tekinthető egy angol négyzetlábhoz a bőrmérésnél használható beosztásai 1/4,

1/8 és 1/16 négyzetláb, az angol négyzetláb helyek beosztása pedig 1/4 négyzetláb helyek. Az angol négyzetláb és a métermérték szerinti területmértékek számszerű viszonyát a következő számok fejezik ki: egy angol négyzetláb = 0.092903 négyzetméter = 0.2903 dm², egy m² = 10.7639 nl. A bőr terjedelmének mérésére a közforgalomban csakis hitelesített mérőeszközök használhatók, amelyek hitelesítésének kellekeit, hiba határait és hitelesítési szabályzatát a 151.761. számú kereskedelemügyi miniszteri rendelet szabályozza.

KÖNYVISMERTETÉS.

— A „Köztelek“ gazdasági szakkönyvekről és közgazdasági tárgyú munkákról közöl ismertetést mindenkori szakember tollából, de csak az esetekben, ha a szerző, vagy a könyvkiadóval ismertetés céljából egy példányt küld a szerkesztőségnek. —

Növénytermesztés. II. rész: Különleges növénytermesztés. Második, bővített kiadás. Írta: Bittera Miklós dr.

Bittera Miklós dr. „Növénytermesztés“ című munkájának II. része most jelent meg, második és bővített kiadásban, 43 ábrával ellátva, legnagyobb részében magyar növénynevelőink eredeti és új fényképfelvételei alapján.

Bittera 312 nyomtatott oldalon tárgyalja és ismerteti a mezőgazdasági kultúránövények különleges termelési feltételeit, igényeit, használati értéküket olyan csoportosítással és beosztással, amint azt Cserháti nyomán már megszoktuk és szeretjük. Ennek az egyrészt kegyeleti, másrészt tanulságos beosztásnak az az előnye, hogy könnyen tájékozódunk és hamar megtalálhatjuk azt, amire szükségünk van.

A könyv eszerint hat fejezetben és pedig a gabonafélék, hüvelyesek, olajnövények, gyökér- és gumónövények, szalastakarmánynövények és kereskedelmi növények csoportjára osztva tárgyalja és ismerteti kultúránövényeinket.

Bittera szerényen a felsőbb oktatás egyszerű vezérfonalának nevezi könyvét, pedig ez több, mint egyszerű vezérfonal, mert nemcsak tanító és oktató, hanem határozottan felvilágosító és irányító hatású, az egyes növényeket fontosságuk szerint több-kevesebb részletességgel ismerteli és tájékoztató munka.

Vezérfonal jellege bizonyos mértékben inkább abban jut kifejezésre, hogy a növénytermesztés kérdéseivel foglalkozó bel- és külföldi szakemberek név szerint nem hivatkozik, hanem csak általánoságban sorol fel szakmunkákat könyve végén. Ez nagyon helyes, mert egyrészt elhárítja az esetleges egyéni nehezteléseket, másrészt rövidebbre tehetette munkáját, anélkül, hogy ezzel értékét csökkentette volna. De több hely jut Bittera könyvében a részletekre azért is, mert az „aratás és letakarítás“ általános tudnivalóit munkájának első kötetében, az „Általános növénytermesztés“ című könyvében tárgyalja, amely munkájának első részét teszi és második kiadásában 1928-ban jelent meg.

Alkalmam volt Bittera könyvéről olyan megjegyzést hallani, hogy nem eléggé terjedelmes és részletes s így a felsőbb oktatás igényeinek nem felel meg. Ez határozottan tévedés. A mezőgazdasági felsőbb oktatási intézmények hallgatóinak kötelessége az előadásokat látogatni és a tanár magyarázatai alapján után a „vezérfonal“ anyagát tanulmány tárgyává tenni, a hallgató szorgalma szerint a szükséges kiegészítésekkel ellátni s így végeredményben logikus gondolkodásra készíteni. Magam is professzor ember vagyok s bár tananyagomat igen részletesen adom elő, teljes melegezéssel fogadom annak a hallgatónak kollokviumát, aki a Bittera könyvében foglaltakat kifogástalanul tudja, megértette és helyesen magyarázza.

Nézzük csak a külföldi irodalomban Guido Krafft dr. „Lehrbuch der Landwirtschaft“ című munkájának II. kötetét, amely a különleges növénytermesztést ismerteti és pedig 312 oldalon, tehát Bittera könyvének terjedelmében és mégis 12 kiadásban jelent meg. Ez igazolja azt, hogy ilyen kompendium jellegű munkáknak nagy keletjük van nemcsak a tanuló, hanem a haladó gyakorlati gazdák körében is, mert minden hosszadalmaságot kerülve, tömören rámutat a dolog lényegére, a kérdéses növény speciális kiválmaira, termelési feltételeire, a termelés mennyiségi és minőségi fokozásának legszükségesebb tényezőire, elkövetett hibákra és azok elkerülésére.

Hogy az ilyen „vezérfonal“ jellegű munkában (sallang nélkül) minden benne legyen, ami fontos és nélkülözhetetlen, ahhoz az írónak tárgykörét a legalaposabban kell ismernie. Valamint röviden, tömören és tartalmasan leírni sokkal nehezebb, mint hosszadalmasan, részletesen elmondani.

Feladatát Bittera ebből a szempontból is a legteljesebben oldotta meg és tömören, áttekinthetően egybefoglalva nyújtja azt, amire a tanuló és haladni vágyó gazdának szüksége van. Mert nem feledkezik meg a haladós tényezőiről sem; könyvének új kiadásában nemcsak a termelés újabb irányadó céljairól tájékoztat, hanem ismerteti mindazokat a növényeket is, amelyek legújabb időben annyira felkeltették a gazdák érdeklődését.

Bittera könyve jó és nyugodt lélekkel ajánlom azt

A t. Gazdaközönség

szives figyelmébe ajánljuk, hogy a több mint **30 év** óta fennálló

LABORATORIUM

VÉDŐOLTÓANYAGOK TERMELÉSÉRE R.-T.

BUDAPEST, IX., LÓNYAY-UTCA 12.

Telefonszám: { Aut. 879-72
Aut. 879-73

Sürgőnyoim: VACCIN BUDAPEST

a tudomány és az állatorvosi gyakorlat alapelveinek megfelelően előirt szabványok szerint termeli és forgalomba hozza az **államilag ellenőrzött**

összes szérumokat és ojtóanyagokat

magas titerű

Sertéspestis elleni szérumot

a tisztán szérumos és szimultán ojtáshoz

Díjtalan laboratoriumi vizsgálat és kórmegállapítás

mind a tanuló, mind a gyakorlati gazdák figyelmébe; előbbiek tanulnak, utóbbiak okulnak belőle.

Felelőtlennek tartom, hogy Bittera könyvét a m. kir. földművelésügyi minisztérium megbízásából írta, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület könyvkiadó vállalatát pedig kiadta. A minisztriumot elismerés illeti, hogy módot nyújtott ilyen házagpótló munka megírására, a könyvkiadó vállalatot és a „Patria” nyomdát pedig dícséret a szép, izléses, tiszta nyomásu kiállításért. Az ilyen könyvet szívesebben lapozgatjuk, mint a háborús emlékü, durva papírosu kiadványokat.

Kerpely Kálmán dr.

Mit tehet a gazda a válság enyhítésére?

— Válaszok a „Köztelek” nyílt kérdésére. —

(A már közölt feleleteket lásd a „Köztelek” 1929. évi december hó 22-i és az 1930. évi január hó 12-i, 23-i és február hó 2-i számaiban.)

Góth László:

Beteg az egész világ, legbetegebb a vén Európa és benne legjobban szenved, kínlódik Magyarország. Annak az agrárországnak külkereskedelme, amelynek termékeit korlátlanul vették meg a monarchia államai és messzebb szomszédai, amely termelés és export-lehetőség évszázadok alatt alakult ki és épült fel 1918-ig, máról-holnapra földingató robajjal hullott a porba — elvesztvén összes piacait. Ez minden krízis oka és kulforrása.

A földreform az östermelő vállalkozást labilissá tette. A hosszulejárati tőke a földbirtokrendezési törvény tulszigorúsága, a birtokjuttatás és forgalom megkötöttsége folytán elfordult a földbirtoktól és beleesett az agrárius az első hibába, amikor a magas kamatu rövidlejárati hitel hálójába került. Ettől kezdve a mezőgazdák ahelyett, hogy erős kézzel hónapok alá nyultak volna, minden támasz nélkül száz bajjal kellett küzdeniük. Még talán ma sem hiszik és ismerik el azt az igazságot, hogy Magyarország mezőgazdaságával áll vagy bukik.

Sok igazságtalan és túlzott közterhet róttak rá, egyes ipari vámvédelem terheit is viseli és prédaképpen tépkedi fáradt testét a százféle kartel ragadozó karma.

Megfelelő kereskedelmi szerződések nélkül áll még ma is és vazallus módon fizeti a túlzott vasuti tarifákat, amelynek egy tekintélyes százaléka állítólag nyugdíj-teher, tehát inkább közadók terhére lenne elszámolandó.

A közlekedésben eddig a leglehetősebb utak — a kultúra legkisebb nyoma, a sötét sáros falvakban, ahol egy százi deszka, vagy még az sem alkotja a gyalogjárót, ahol ősszel délután 2 órakor már jóéjszákát köszönnek az emberek — bizonyosságai azoknak a mulasztásoknak, amelyekért most kell vezekelnünk és szenvednünk.

A tárgyilagosan gondolkodó gazda a kibontakozás és orvoslás módját keresi. Sok produktummal áll ott, nincsen vevője, piaca, mert az értékesítés holtpontra jutott. Azt is belátták már, hogy üzleteteket bürokratikus formák között akvirálni nem lehet. Csak jobban ismerték fel, hogy a kereskedőt nagyon is meg kell becsülni, mert mit ér az összes többtermelés, ha nincsen aki azt megveszi és elhelyezi.

Az export piacait felkutatja a kereskedő, de azután az ilyen kereskedőt dédelgetni kell, annak minden tekintetben a kezére is kell járni.

A szakképviselőt ragyogó tehetségeit kellene mindig mindenbe belevonni, akiknek munkáját eddig a lét-fenntartás és önvédelem merítette ki.

Bürokratikus anketek — bemohosodott gondolkodása folytán — kerékkötők módjára gyakran pár fillér fuvar refakcia megtagadásával milliós export lehetőségeket gáncoltak el.

Amíg jogos kívánalmakért járkálni, napokig várakozni kell, addig nincs jól adminisztrálva egy minisztérium sem. Mi lenne, ha a magánhivatalnok, vagy szabad pályán mozgó egyének is csak 9—2-ig volna a hivatalos órája, vagy a mezőgazda is ennyi ideig dolgozna naponta, akkor ugye kátyuba kerülne minden vállalkozás.

A tehetségeknek kell utat engedni, nem a politikai összeköttetésnek.

A gazdák legnagyobb hibája, hogy a saját ügyükkel kellőképpen nem foglalkoznak és engedik, hogy róluk, nélkülük döntsenek.

Olyan agrárországban, mint mi vagyunk, a képviselő számárányának kellene már dokumentálnia, hogy ebben az országban 65% mezőgazda lakik. Addig, amíg domináló szerephez nem jut a művelt magyar gazda, nem lehet szó a javulásról, a belső orvoslásról. Saját ügyükön és bajukon nem tudnak a gazdák segíteni. Erre számos példa van.

A közmunka a legkiválóbb és igazságtalan adó. A legnyomortabb szellemember két tehénkéje után 30 pengő közmunkát fizet. Talán egész évi jövedelme sincsen 300 pengő. Öntudatos gazdatársadalomnak döntő súlyával a jobbgyorszakkból megmaradt adónemet már rég el kellett volna törölnie.

Más példa: a szeszfőzés tipikus mezőgazdasági üzem, egyszerű, a legtávolabbi tanyán a legrentabili-

sabb. Olyan agrárérzésű pénzügyminiszterre lenne szükség, aki a szeszkontingenst — törvényes alapon állva — folytatólagosan a mezőgazdák között osztaná ki és szövetkezeti alapon a kisgazdák között is, így aztán nem maradna örök időre örökségül e jog néhány ipari kiváltságos kézben, akik gyakran importanyagot főznek, addig a kisgazda vagy közép-birtokos nyersterméke piac nélkül pusztul értékesülés híján.

Ez a magyar agrárigazság kis tükre! Nem akarom azt mondani, hogy a magyar gazda nem követ el hibákat, de ezek a hibák természetében rejlenek, ezekből lassan-lassan ki fog gyógyulni. Jóhiszemű, nem tud eléggé ceruzával számolni, más példájából nem akar okulni.

Az adott viszonyokhoz itt vagy ott helyi termeléssel, megfelelő ányergeléssel lehet alkalmazkodni és eredményt elérni, de ezek sporadikus esetek, általánosságban ezt kiaknázni nem lehet. A termelés változatossága tétele, a több, a jobb és olecsóbb termelés örök igazságok, e tekintetben megteszi a magyar gazda kötelességét, de mert az értékesítés belföldi problémája a földrajzi helyi fekvés szerint is változik, generális reformokkal nem lehet előállani.

Ma, amikor súlyos fellegek vonulnak fejünk felett, meg kell huznunk magunkat az ereszt alatt. A rezsi-apasztás, a takarékoság, óvatosság az újabb befektetések terén, kötelessége minden számító magyar gazdának. Olecsóbb abraktakarmányokkal való hízalás, a beszerzendő tételek még gondosabb revíziója, a túlzott adókkal és járulékokkal szemben még alaposabb jogvédelem, földadata az öntudatos gazdának.

Nyirbátor.

Westsik Vilmos:

I. Véleményem szerint a gazdákat mulasztás nem terheli abban, hogy nem alkalmazkodnak a mai súlyos közgazdasági viszonyokhoz. Amely áruban csak némi kereslet van, azt a gazdák felkarolják s igyekeznek is annak termelését elsajátítani. Azonban az újabb termelési ágakban csakhamar beáll a túltermelés s korlátolt kiviteli lehetőség miatt.

A vezetősem alatt álló nyiregyházi 82 kat. holdnyi homokkiserleti gazdaság a változatos termelés bemutatása érdekében termelt 3 kat. holdon napraforgót, amelynek termelését az olajgyárak igen fontosnak minősítették a hazai olajgyártás szempontjából. A vetési célra való vetőmag kilogrammonként 50 P-ért osztatott ki 1929. év tavaszán, az új termés azonban már csak 17-50 pengős áruban kel el a szabolcsvármegyei terménypiacon. Sok gazda úgy okoskodott, hogy az árhanatlást mutató gabonafélék helyett az olajgyári növényeket kell felkarolni, azonban az árzuhanás az olajgyári növények termelésére terén sem hozott kedvezőbb helyzetet. Ennek következtében ma már a gazdák nem adnak előnyt az ipari növényeknek a gabonafélékkel szemben.

Gazdaságunk természetét az 1929. év folyamán 1 kat. holdon uborkát magnak, gondosan előkészítve és minden idegen beporzástól mentes területen elültetve. Az általános terményárak zuhanása következtében még nem akadt magkereskedő, aki ezideig átvette volna uborka magtermésünket, amely minőségileg elsőrendű.

Ugyancsak termelt gazdaságunk dinnyét is; a korlátolt kivitel folytán azonban a helyi piacokon tulkinálat volt s a dinnye csak azért nem rothadt el a gazda nyakán, mert élvezeti cikkek helyett, népcélmezési áru lett belőle s a gazdák a legszebb, 12—15 kg-os dinnyéket 30 filléres áruban adták el s az átlagos dinnyék ára darabonként 5—10—15 fillér volt. Ilyen ár mellett a munkásnép vette meg legnagyobb részét. Akik belefogtak hagyma és uborka, valamint egyéb termények szántóföldi termelésébe, sorba belebuktak vele. Ugyanis a hagyma métermázsája csak 3—4 pengőért volt eladható s egy kocsi uborka 2 pengőért kelt el. Ennyiért nem volt érdemes befuvarozni. Hasonló sors érte a zöldbabot és a zöldborsót is.

A kifagyott búzák és rozsok helyébe jött a tengeri és a burgonya, hiszen más egyéb nem is jöhetett, mert későn volt a kitavasodás. Az eredmény az, hogy az ipari burgonyafajták között a „Krüger” és „Deodara” senkinek nem kell, még a helyi szeszgyárnak sem, mivel azok bőségesen vehetnek „Wohlmann” fajtát métermázsánként 2 pengőért. Étkezési célra meg „Ella” fajta áll bőven rendelkezésre.

A tengeri pedig a távolabb fekvő, vasut nélküli falvakban, Bereg és Szabolcs vármegyékben 5-50 pengőért volt csupán értékesíthető métermázsánként csövesen, október havában. November havában pedig a vasut melletti községekben sem lehetett 7—7-20 pengőnél nagyobb árat elérni Szabolcs vármegyében a csöves tengeri egy métermázsájáért.

Az állattenyésztés is csak azért kifizető látszólag, mert a takarmány, illetve növényi áruk abnormálisan lenyomott értékűek. Szabolcs vármegyében a hizott szarvasmarha élősúlyban kilogrammonként 80—85 fillér, míg az elsőrendű hizott sertés 1-12 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Bármilyen változatos termelésbe fog a gazda, mindenben nyomott árak alakulnak ki, amelyek mellett egyik termelési ág sem jövedelmező mindaddig, amíg

az ipari és kereskedelmi cikkek mai magas árai uralkodnak. Az iparnak és kereskedelemnek tehát feltétlenül igazodnia kell a mezőgazdasági cikkek áraihoz.

II. Gazdaságunk üzeme még csak 1929. évi április havában indult meg s így korai volna még ezidőszert nyilatkozni, hogy üzemi berendezkedésünk miként válik be a mai súlyos állapotok közepette.

Általános vonásokban azonban az a véleményem alakult ki, hogy egyéni alkalmazkodással a bajon segíteni nem lehet, mivel a mai helyzet egy nagyarányú közgazdasági kérdés. A mai helyzetben a mezőgazdaság csakis úgy tehető jövedelmezővé, ha a mezőgazdasági termények árai egyenes arányban maradnak az ipari és kereskedelmi cikkek áraihoz képest. Ezt pedig csakis azáltal lehet elérni, ha a kivitel az országhatáron túl minél jobban megindul s másrészt a belföldi kereskedelem és ipar szolid alapokra helyezkedik a mezőgazdasággal szemben. A mai időben azonban a legtárgyilagosabb akarattal sem lehet azt mondani, hogy a nagyipar és a kereskedelem — a kivételektől eltekintve — szolid alapra helyezkedne a mezőgazdasággal szemben.

A magam részéről csak egy tény említek, amit láttam. A szabolcsmegyei Demecser községben üzemen kívül van helyezve egy burgonyakeményítő gyár. Állítólag azért, mert a gyár érdekeltiségének van másutt két gyára s a demecseri gyárat az érdekeltiség évekkel ezelőtt csakis azért vásárolta meg, hogy ne csináljon versenyt a másik két gyárnak. Ez lehet jó az ipari érdekeltiségnek, azonban egy burgonyatermesztésre utalt vidéken áll egy keményítő gyár olyan évben, amikor bő burgonyatermés van s a gazdaközönség még a legalacsonyabb áron sem tudja burgonyatermését értékesíteni. Így áll elő az a helyzet, hogy egyes burgonyafajták kiesnek a forgalomból. Az ipari burgonyafajták (Wohlmann, Krüger, Deodara stb.) a legtöbb községben két pengőnél nagyobb árt nem képes elérni, sőt sok helyen semmi áron sem adható el.

A mai válságot csak úgy lehet leküzdöni, ha a gazdaközönség a kellő szakértelem birtokába jut, hogy mindenkor meg legyen a készsége a változott viszonyokhoz hamarosan alkalmazkodni s tudjon a mai piaci kívánalmakhoz mért ártat természetien. Ez azonban csak egy kellék, amely csupán a készséget adja meg a boldoguláshoz. A jobb boldogulást pedig csak az esethen érheti el a gazdaközönség, ha az ipar és kereskedelem szolid alapokra helyezkedik a mezőgazdasággal szemben, vele együtt dolgozik. Másrészt a kivitel lehetőségét meg kell adni s e tekintetben a hazai nagyiparnak is áldozatot kell hozni. A mai helyzet alapján a vidéki ipar és kereskedelem is elszorvad és sorra bukik, mivel a gazda kénytelen alkalmazkodni az aránytalan piaci viszonyokhoz s ennek egyedüli módja az, hogy igényeit és szükségleteit a legvégső tengődési fokig szorítja le s így alig vásárol valamit, miáltal a közgazdasági élet az egész vonalon teljes pangásnak indult.

Nyiregyháza.

A „Grüne Woche” Berlinben.

(A „Köztelek” saját tudósítójától.)

Berlin, 1930 február hó. Még a négy és félmillió német fővárosban is feltűnik, hogy február hónap első hete elűt a világvárosi élet hétköznapi mozgalmától. Az Unter den Linden és Friedrichstrasse keresztezésénél két hatalmas oszlopot állítottak fel, amely élénkzöld színekkel festett buzakalászek között s esténként fényzórákkal megvilágítva hívja fel a közönség figyelmét a város nyugati részén, a „Kaiserdamm”-on épült kiállítási csarnokokban látható gazdasági kiállításra és a gazdaszervezeteknek szintén ezen a héten tartott üléseire és előadásaira. Egyébként azonban az általános vélemény az, hogy az ideai gazdahét a nyomasztó terhekkel küzködő mezőgazdaság sivár helyzetének hatása alatt áll. Az egyesületek legnagyobb része üléseit az előző évekhez képest a legszűkebbre szorította össze s maga a D. L. G. is, amely különben az összes üléseknek és előadásoknak több mint a felét rendezi, nem hívta egybe ebből az alkalomból valamennyi szakosztályát és bizottságát. Elmaradt a máskor igen látványos birodalmi gazdagylülés is, amit a Reichslandbund szokott rendezni, s amely máskor a német gazdák impozáns seregszemléje volt. A már 32 év óta mindig ebben az időben lefolyó gazdahét tehát jóval eseménytelenebb és szerényebb keretek között folyik, mint az előző években.

Ezzel ellentétben mind terjedelemben, mind jelentőségében tért nyert a Berlin birodalmi főváros idegenforgalmi és vásárrendező hivatala által immár az ötödik évben rendezett s évről-évre nagyobb szabású mezőgazdasági kiállítás. Ez a kiállítás az elmúlt öt év folyamán jelentős átalakuláson ment át. Ezelőtt inkább vásár volt, ahol főleg a kiállító mezőgazdasági és háztartási gépipar a technika legújabb vívmányainak bemutatása keretében szerzett a gazdahétre felrándult gazdák körében vásárló közönséget. Az utóbbi évek folyamán, főleg a mezőgazdasági tudományos intézetek és szakegyesületek fokozottabb közreműködésével, inkább az a szempont

lépett a rendezésnél előtérbe, hogy egyrészt a városi közönségnek az őstermelésről szemléltető általános képet nyújtson, másrészt a gazdaközönséget a kísérleti és egyéb tudományos intézetek munkásságának legújabb eredményéről tájékoztassa, felhívja a figyelmüket az egyesületi és szövetségi együttműködés eredményeire s egyéb közérdekű dolgokra. Mindamellett természetesen a mezőgazdaság és az őstermelés egyéb ágaihoz tartozó gép- és szerszám felkészültséggel vonult fel az idén is a kiállításra.

A gazdahét s egyszersmind a kiállítás ünnepélyes megnyitása február 1-én, szombaton délelőtt 10 órakor volt, de már előző napon folyt le a porosz mezőgazdasági főkamara (Preussische Hauptlandwirtschaftskammer) 12. évi nagygyűlése, amelyet Brandes dr., a német mezőgazdasági tanács és a porosz főkamara elnökének megnyitója vezetett be. Nem hagyhatom említés nélkül Brandes dr. elnöki beszédét, mert egyrészt a minden gazda érdeklődésével találkozó kérdésről, a mezőgazdaság jövendőségi problémájáról és a racionalizálásról beszélt, másrészt pedig az egész gazdahétnak mintegy a közgazdasági keretét, hátterét adta meg.

Brandes dr. az egységes német gazdafront egyik legtekintélyesebb vezetője s így kijelentései és megállapításai általános érdeklődésre tarthatnak számot. Megállapította, hogy a gazdasági válság a német mezőgazdaságról a közgazdaság egyéb ágaira is átterjedt már. A közterhek mellett a krízis fő okát az agrárróló szűkítésként és ennek következtében a mezőgazdasági üzemek évről-évre növekedő veszteséggel záruló eredményében látja. Ennek az a következménye, hogy az idén a még elég tűrhető termés mellett is a mezőgazdaság eladósodása folytatódott s elérte a 14 milliárdot, míg az évi kamatteher 1-3 milliárdra szűkölt a háború előtti 520-630 milliárdal szemben. Különösen a keleti tartományok helyzete kétségbejítő. Egyes esetekben a gazdák már elhagyják birtokaikat s nemcsak a munkások, hanem egész majorkák állanak lakatlanul, elhagyottan, míg a városok népessége folyton nő s ezzel együtt a munkanélküliek serege is.

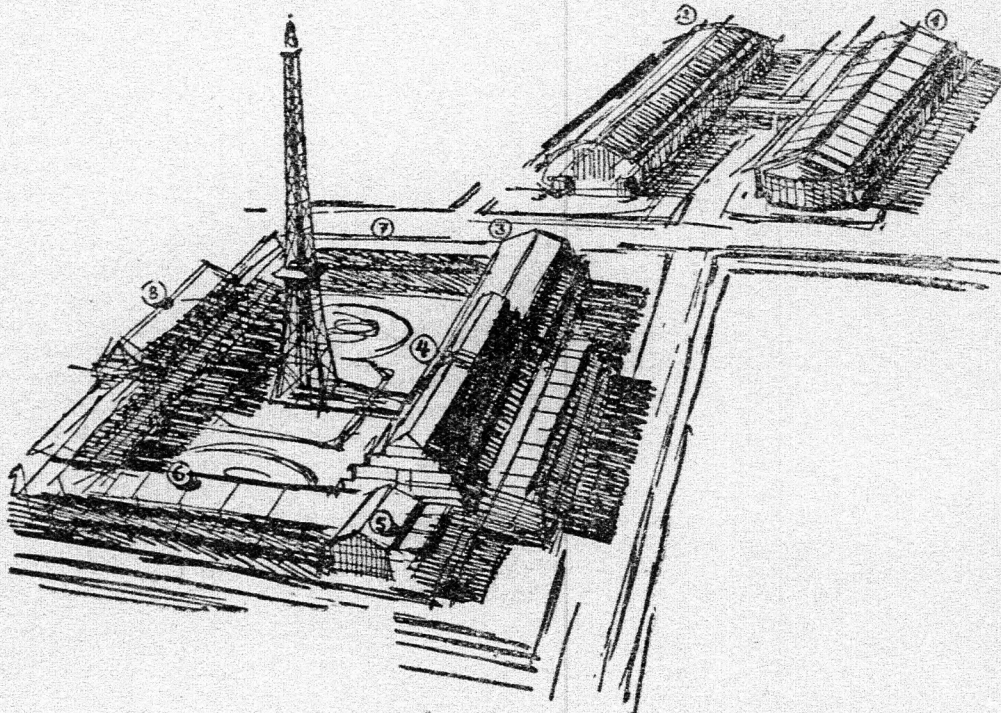
A beavatkozást Brandes dr. szerint úgy a termelésnél, mint a fogyasztásnál hiadéktalanul meg kell kezdeni. Vizsgálat tárgyává kell tenni az egyes vidéki kamaráknak és gazdasági egyesületeknek a tervezeit, amelyek a túlságos szemtermeléssel szemben az üzemek olyan irányú átszervezését javasolják, amelynél az állattenyésztés lépne inkább előtérbe, természetesen a vásárolt takarmányok kiküszöbölésével. Igen nagy körültekintést ajánlott azonban a racionalizálás végrehajtásánál s hangsúlyozta, hogy azt csak a helyi viszonyok alapos mérlegelése alapján s nem sematikusan lehet végrehajtani. Rátért ezután Brandes arra, amit a fogyasztás terén kell racionalizálás útján a nemzeti közérdek biztosítása szempontjából keresztülvinni. Szükségessé válik az élelmiszerfogyasztást a saját termelésű cikkek felé irányítani. A drágább fehérjetartalmú cikkek (hús, tojás) helyett az olcsóbb szénhidrátokat tartalmazó élelmiszerek fogyasztásának propagálása szintén ehhez a kérdéshez tartozik. Racionalizálásra van szükség a közvetítő kereskedelem terén is, hogy a nagy árkülönbség a termelői és fogyasztói ár között csökkentessék és így a fogyasztók terhelése nélkül kedvezőbb ár legyen a termelő részére biztosítható. Igen fontosnak tartja a piaci megfigyelés kiterjesztését a külföldi piacokra is.

Ezután Bam dr. egyetemi tanár, a Berlin-dahlemeri növénykísérleti intézet vezetője számolt be azokról a kísérletekről, amelyekkel az intézet éppen a mezőgazdasági „Notprogram” keretében foglalkozik, vagyis olyan új növények termelésének a lehetőségeit kutatja, amelyeknek felkarolása nagyobb jövedelmet ígér. Kísérletek folynak egy olyan csillagfűrtípus kitenyésztésére, amely az eddigi zöldtrágya- és magnyészre irányuló hasznosításon kívül alkaloidmentes, tehát nem keserű zöldtakarmányt szolgáltat. A tulterhelt burgonyapiac könnyítésére nemesített csicsókafészeket ajánlott a burgonyát termelő vidékekre. A roszprobléma megoldására egészen különleges kísérletekkel foglalkozik az intézet, amennyiben buza és vadgraminák keresztezésével kíván a buzaszisznek megfelelő lisztet adó, de jóval igénytelenebb új gabonaféleséget előállítani. Érdekes, hogy ezek a kísérletek Oroszországban már évek óta folynak. A következő előadó Scherr von Wilmsky a mezőgazdasági gépmunka terjesztése érdekében szükséges oktatás és tanácsadó szervek létesítésére hívta fel a kormány figyelmét. A következő előadó pedig a telkesítések és talajjavítások kérdésével foglalkozott, sürgetve a meliorációs hitel megoldását.

Február 1-én délelőtt 10 órakor volt a kiállítás megnyitása kint a Kaiserdammon. A D. L. G. által

kiadott tájékoztató füzet példás rendszerességgel hívta fel a figyelmet a különböző közlekedési utak igénybevételére úgy, hogy annak ellenére, hogy mindjárt az első napon nagy tömegek vonultak ki, mégsem volt seholsem tolongás tapasztalható. Nagy része van ebben persze a kitűnő városi közlekedésnek. A 19. számú képen látható, 1. számmal jelölt, ugynevezett mezőgazdasági csarnok előterében folyt le a megnyitó ünnepség. Berlin város részéről a rendezőbizottság vezetője mondta az első köszöntő szavakat. A birodalmi kormány nevében Dietrich közéletvezető és földművelésügyi miniszter nyitotta meg a kiállítást s beszédében mintegy válaszolt az aktuális gazdasági problémákra, illetve Brandes dr. előző napi kamarai megnyitójára. Ezután még Steger dr. porosz földművelésügyi miniszter és Berlin polgármestere beszéltek. A megnyitáson Magyarországot Kánya Kálmán követünk képviselte. Ott volt még Normann Lajos gróf, mezőgazdasági exportintézetünk képviselője is, aki az itteni gazdakörökben általánosan elismert agilis tevékenységet fejt ki.

A rádiótorony körül látható 8 csarnokban 55,000 négyzetméter, tehát közel tíz hold beépített terület mind látványossággal van tele. Az egymással össze nem függő épületek alagutakkal, felüljáróval és mozgólépcsővel vannak összeköttetésben. A legnagyobb csarnokban — itt van a főbejárat is — gazdaságtörténeti, közgazdasági, talajtani, telkesítési és a most nagyon felkapott „Gründlandwirtschaft” fejlődésére vonatkozó látványok vannak csoporto-

19. sz. kép. A berlini idegenforgalmi és vásárrendező hivatal ötödik mezőgazdasági kiállításának látképe.

sítva. Itt látjuk továbbá még a városi szennyvíztelepek, öntözőberendezések igen szemléltető modelljeit. Ugyancsak itt van a D. L. G., a káliszindikátus bemutatója s végül valamennyi német állam és tartomány, valamint Ausztria is külön fülkékben mutatják be látványukat. Ugyancsak ebben a csarnokban van külön a tej- és tejtermék, valamint a kerteseti kiállítás is.

A legfeljebb ebben a csarnokban — de ez különben az egész kiállításra vonatkozik — az ábrázolásnak rendkívül ügyes, világos és érthető módja, képek, modellek segítségével. Egy óriási modell egy folyó folyását tünteti fel a hegyekben fekvő források egészen a torkolatig, közben mindenütt megjelölve a vízszabályozás és egyéb alkalmazandó telkesítés különböző fajtáit. Igen szemléltető a zöldmezőgazdálkodás (Gründlandwirtschaft) propagáló modell, amely egy 12 hektáros parasztbirtokot tüntet fel 3 időszakban, amint az extenzív szántóföldi művelésről a belterjes szántóföldi művelésen át fokozatosan áttér a zöldmezőgazdálkodásra, amelyik vég-eredményben a legtöbb jövedelmet szolgáltatja. Nagyon érdekes a berlini szennyvíznek szántóföldi és rétvízöntés céljára való felhasználása. Berlinben ugyanis nagy probléma a szennyvíz elvezetése, mert a városban keresztül-kasul kanyargó Spree olyan lassu folyású, hogy közegészségi okokból nem lehet a szennyvizet ide vezetni. A különféle üleptető és tisztító eljárások után ezt a vizet öntözésre használják. A Berlin körül elterülő óriási kiterjedésű (160,000 ha) városi birtokokat egy kereskedelmi alapon szervezett társaság kezeli, amelynek kertészeti üzemei a városi zöldszükségletének negyedrészt fedezik. A D. L. G. tekintélyének és jelentőségének megfelelően a csarnok közepén kapott helyet s művészi rajzu képekkel hívta fel a gazdák figyelmét egyes szakosztályainak tevékenységére. Mulsatagos és egyben tanulságos a német sertésenyésztők és hizlalók birodalmi egyesületének „Sertésörkus” című képsorozata, amely azt tünteti fel, hogy a hizlalási kon-

junktúra és a sertésállomány növekedése periodikusan váltakozik. Emelkedő sertésárak mellett, tartós konjunktúra reményében a gazda nagyobb állományt állít be s másfél év múlva, amikor értékesítésre kerülne a sor, vesztességgel kell megválnia állataitól. Részletesen bemutatásra kerül a tőzegteljesítés, öntözés és a partnyeresi munkálatok Schleswig-Holstein vidékén. A tej- és tejtermék kiállítás több, mint 300 egyéni és szövetségi kiállítóval a mintaszertien keresztülvitt higiénikus rendezésével tűnik fel. A gépkiallítás a mezőgazdasági rész vezető szerepének megfelelően az öntözőberendezések, takarmányosítók és tejgazdasági gépek és eszközök közül csoportosul ebben a kiállítási csarnokban.

A 2. sz. csarnokban a lovasmutatványok folytatók. A német melegvérű lötenyészítő- és biralószövet-ség néhány éve a kiállítás idejére helyezte mutatványait, hogy a kiállítás iránti érdeklődés ezáltal is fokozódjék. A lovasmutatványok a kiállítás egész ideje alatt, tehát hét napon keresztül naponta három turnusban kerültek bemutatásra. Délelőtt a lóanyag bírálata folyt a délutáni számos alkalmassági és idomítási vizsgák részére. Délután a vizsgákon kívül látványos karusszal és katonai gyakorlatok voltak. Esténként pedig a díjgratások kerültek sorra, amelyek középpontjában a közvélemény nagydíja állt 200,000 M-s jutalommal. Tiszti lovasaink közül Binder Örnagy, Cseh százados és Schawek főhadnagy képviselték a magyar színeket. Binder Örnagy Almásy Pál gróf Teriunde nevű lován első helyezést ért el.

A nagyközönségnek Xifra spanyol lovasmutatványai tetszettek legjobban, aki kantár nélkül végezte a legnehezebb produkciókat.

A kiállításnak egyik fődekkessége a Hindenburg birodalmi elnök védnöksége alatt álló vadaskiállítás szokott lenni. Az idén azonban a tavalyi tél pusztításai következtében a rendezőség eltekintett a trofeák kiállításától s ehelyett a „Német vadász kiűföldön” cím alatt igen látványos módon mutatta be a trópusi és arktikus expedíciók felszerelését, táborhelyeit az állatkertből kölcsönvevő tevék, majmok, pingvinek segítségével. Hagenbeck vadállattartója is bemutatásra került.

A 4. számú pavilon az erdészet, halászat és vízisport fejlődéséről nyújtott képet. Az erdészeti rész önálló is lehetett volna, mert mintaszertien foglalta össze az erdészeti közgazdasági jelentőségétől és az alapismertektől kezdve az idevágó ismereteket egészen a fa legújabb alkalmazásáig a repülőgépekéig.

A 6. sz. csarnok a „Cypria” baromfitenyészítő egyesület által rendezett baromfikiállítás öleli fel. Nagy kár, hogy itt a ketteceken csak a számok és a díj-cédulák voltak kiakasztva s így, ha az ember a díjat nyert állatok tenyésztői és a fajtak iránt érdeklődött, külön katalógusban kellett öszász és egynehány szám közül a megfelelőt kikeresni. Külön pavilonja volt még a háztartási gépek és eszközök, valamint a méhészet és sejttenyésztés csoportjának is. A két csarnokot összekötő folyosón pedig az általános szükségleti cikkek polcai állottak.

Általános jellemzés: adva a kiállításról, két dolgot kell kiemelni. Az első s ez minden látogatóknak feltűnik, az egész rendezés és bemutatás módjára vonatkozik. Egyszerű, a figyelmet felhívó, de nem farszító modellekkel, táblákkal és képekkel magyarázzák meg a bonyolultabb természetű dolgokat is. Ha szükséges, különleges mechanizmusokat alkalmaznak egyes dolgok feltüntetésére. Példán a zöldmezőgazdálkodás németországi elterjedését egy térképen sorozatosan kigyulladó lámpákkal érzékeltetik. Más lpra tartozik természetesen, hogy a kiállítás méretei, látogatottsága stb. itt könnyen lehetőséget teszik a költségesebb rendezést. A második jellemző sajátsága a kiállításnak, ami talán fogyasztóknak tűnik fel, hogy a mezőgazdasági rész maga nem mutat arányosságot. A gazdaságtörténeti rész mellett a telkesítések és talajjavítások (vízszabályozás, öntözés, tőzegkultúra és legelő- és rétművelés) igen részletesen tárgyalta, míg a növénytermesztés és állattenyésztés ágaihoz tartozó újabb eredmények egyáltalában nem kerültek bemutatásra. Dietrich miniszter megnyitójában célzást is tett erre és szükségesnek mondta, hogy évről-évre az érdeklődés előtérben álló kérdést ragadjanak ki s ez legyen a kiállítás gerince, hogy ezáltal is irányítsa a kiállítás a felébredt érdeklődést.

Rátérve a gazdahét egyéb eseményeire, a naponta több helyen és egyidőben is tartott ülések és előadások közül csak a legérdekesebbeket a D. L. G. szakosztályainak üléseit és előadásait ismertetem. A zártkörű választmányi és bizottsági ülések java-

részt a D. L. G. pedig a Bae... pas hangver... ülések közö... ezért az elő... megafonnal...

A Deutsch... sön Vogel m... tartott előad... a küllemi s... megreformál... szerek lehe... sokat közöns... sen nem leh... Végül a di... helytelenítte... a) b) stb. fo... szallitják az...

A D. L. G... Tacke dr. br... történeti fejl... breslauer pro... tette a növé... pontjából. El... lelei alapján... egyes vidék... az általános... társas. Aho... általában, o... lesz. Mezeze... séges dolgok... talajvizel va... gyökerű növé... nek felkarolá... pontjából osz... mas és lusta... biakhoz a ga... A halgatóság... a petusi Lo... a pódiumra s... dás ellen s... a tőkre, vagyis... akik keveseb... „Iusta gazda... lavici földbir... ilyen tréfas... utjan tendenc... legutóbb egész... tés és birtok... nak jó tanács...

Igen érde... nak ülése is... zsufoltság m... által feldolgoz... rendszerű ket... főbb terménye... kísért igen er... Ezekből az ig... tünik ki, amit... osztályanak b... hét folyamán... előadást, hogy... termelési köit... ben 160-190... nél, míg a tőz... kesítési árind... ezen az ülése... a szintén nag... érdeklő tárgy... járól beszélt... a mai viszony... hogy ketős l... megfelleltesse...

A takarman... tanár a gazda... pafaj, répasze... a figyelmet. M... piac üiterteltes... osos a melasz... gyari utótermé...

A D. L. G... javaslatot terj... vándorkiállítás... fel a kiállítás... jesütményének... birtokos, a szá... mélyen szántó... kérdéséről, am... lek... ben beszé... adásokon kívü... erdészet, baro... méhészet és é... a gazdahétn... szövevényének... vőzött gazdak... ról stb. Az esz... tató filmek ke... Usszefoglalv... állapítható, ho... szasosztályok... előadásokon is... nak a körülmé... ból való hang...

1900. évben a magyaróvári gazdasági akadémián oklevelet nyert halgató amsamat arra kerem, hogy 30 éves találkozóknak sikeres megrendezése érdekében pontos címüket velem közöljék. **Legány Ödön** Hatvan. **Találkozási felhívás.** Felkérem mindazokat a kollégákat, akik a Keszthelyi Gazdasági Akadémiát 1920 február havában abszolváltak, hogy tízéves találkozóra 1930 február hó 23-án délelőtt 10 órakor jelenjenek meg az akadémián. Részvételről előzetes értesítést kér **Harmath Ferenc** m. kir. gazd. intéző, Kiszér.

Uj tőzsdei évkönyv. Ujból megjelent az „Ungarisches Börsenjahrbuch 1929-30“, amely 30 fejezetben és 135 oldal terjedelemben teljes lexikonja a magyar részvény- és befektetési piacnak. **Fiatal-Dóri Ottó** érdekes évkönyve tavaly óta erősen bővült, különösen fontos a befektetési értékeket tárgyaló teljesen új rész, amely minden háborúelőtti és utáni kibocsátást bőven tárgyal. Külön fejezet tárgyalja a valorizáció problémáját. Tanulságosak az összes részvényekről készült jövedelmezőségi táblázatok is. Az árutőzsdei részben a gabona- és terménypiac eseményeit tárgyalja az új tranzit-tengeriüzlet stb. Az évkönyv kapható a könyvkereskedésben és a Pester Lloyd-nyomdában.

Lapunk mai számához mellékeljük a **Laboratórium Védőoltóanyagok Termelésére R-T.** (Budapest, IX., Lónyay-u. 12.) cég prospektusát, amelyre felhívjuk a vasóink szives figyelmét.

Burgonya vetőcsejokra, különböző fajtában beszerezhető: **Parczer Mezőgazdasági Áruforgalmi Iroda, Budapest, V., Honvéd-utca 38 szám** Telefon: Au. 168-24.

Kertész, virágágyai, melegházi, gazdasági épületre üvegablakok ifj. **Weiss Gyula** táblaüvegnagykereskedőnél, Budapest, V. kerület, Vadász-utca 29. szám. 6386

NYILTTÉR.

(A rovatban foglalkodót nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Átlag 220 drb. évi tojásához kétféle, külföldi, nemes lezármazású tyúkoktól származó, garantáltan fehér húsú és fertőtlenített, tenyésztésű, 302

NAPOCSIBE

még előjegy nélkül!

TENYÉSZTOJÁS!

Duna-Farm, Tahi

a Magyar Kir. Földművelésügyi Minisztérium ellenőrzése alatt. Vároci iroda: Budapest, V., Dráva-utca 16. Telefon: 905-96

Táblaüveg **BIEBER KÁROLY** táblaüveg-nagykereskedés Budapest, VIII., Tavaszmező-utca 18. sz. Telefon: József 325-24

Hazai Utépítő és Salaktermelő Vállalat

Központi iroda: Budapest, V., Nádor-u. 6. Telefon: 813-96
Telep: Budapest, VII., Fűrés-utca 68. Telefon: J. 395-18
Építünk legújatosabb feltételek mellett tennis- és sportpályákat, valamint utakat. Szállítunk tennis- és sportpályákhoz és kerti utakhoz szűk **vörös-salakot.** Uradalmaknak utakhoz szükséges — a termékönél sokkal tiszább és keményebb anyagot, a **Martin-salakot,** valamint a szállítási költségek megtérítésébe ellenében feltöltésekre alkalmas szén-salakot. 271

Berletet keresek 1000—2000 holdig

azonnali átvételre. Csak tulajdonosok, vagy közvetlen megbízottaiik értesítését kérem. **Dr. Ballay György** ügyvéd, Budapest, Mária Valéria-u. 10. Telefon: 324-99 360

Homoki borsó (Peluschke) vetőmag
Tavaszi bükköny vetőmag
Csillagfürt vetőmag (fehér virágú)
Korai rózsá vetőburgonya (államilag elismert)
Ella vetőburgonya (államilag elismert)
nagyobb és kisebb tételekben is **eladó**
Herceg Festetics Tassilo uradalmában, Berzence (Somogy megye). 319

1852 óta a legkitünőbb **melegágyai üveg**
első legnagyobb gyári raktára
FORGÓ és TÁRSA r.-társ.
tábla- és tükörüveg-nagykereskedés
Budapest, VII., Dohány-utca 16-18.
Telefon: József 425-70 és József 426-05
Sürgönycim: Vitrum, Budapest 296

Budapest 72, postafiók 46

Viktoria borsó
zsizsiktelentett, nagyszemű, vetőmag céljaira, mázsánként 30 pengőért az Szerencs állomás, vevő szájkáiban, kapható. 308
Zempléni Mezőgazdasági r.-t., Szerencs

Róka- nyul- stb. bőrök kikészítését, festését vállalja **WEIL M.,** Budapest VI., Ambrus-utca 5. Telefonhívó: 910-23

DR. DARÁNYI BÉLA
gabona- és terménybizományi irodája
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 3. I. em.
Telefonok: Au. 869-43 és 869-44
Gabonatőzsde-páholy d. e. 12-2-ig: Au. 263-59
GABONA
és termények legelőnyösebb bizományi értékesítése, magvak és erőtakarmányok legújatosabb beszerzése, legkedvezőbb fizetési feltételek mellett.
ELŐLEGEK
később szállítandó gabonára és terményekre, valamint
GYAPJU-
ra, a legalacsonyabb kamattétel felszámítása mellett.
Kizárólag legelsőrangú referenciák az ország legnagyobb uradalmaitól. 301

Sertéshimlőellenes ojtóanyag kapható
Dr. PÉCSI **DANI ÉS ISTVÁN** Ojtóanyagtermelő-intézetében, Budapest, IX., Lónyay-utca 12.
Telefon: Automata 855-63 6620

TŐZSDE és KERESKEDELEM.

A gabona- és terménypiac áralakulása.

Február második hetében a kenyérmagpiacon különösebb említésre méltó esemény nem történt. A gabona- és terményárak változatlanul mély szinten mozognak és a tőzsdei intézmények a lanya irányzat béklyóiból nem tudnak szabadulni. A belföldi forgalomban éppennygy, mint exportrelációban a vásárlók mindenütt tartózkodnak a kenyérmagvak beszerzésétől és ez a körülmény az amogy is nehézkes üzletmenetre igen kedvezőtlenül hat. Sovány vigasza a magyar mezőgazdának az, hogy ezek az állapotok nemcsak nálunk tapasztalhatók, hanem most már kétségtelenül bebizonyított tény, hogy ez világszerte és a legelső agrárállamokban is mindenhol hasonló tünetek észlelhetők. Így Kanadában az 1930-as év január havi gabonakivitele például a hivatalos statisztikai kimutatás szerint a következőképpen alakult: Kanada januárban 4 994 000 bushel (1 250 000 q) búzát exportált a tavaly januári 20 831 000 bushellel (5 200 000 q) szemben. A lisztexport ugyanebben az időben 503 000 barell volt a tavalyi 903 000 barell szemben. Ilyen körülmények között az agrárkrízis is mindjobban érezhetővé válik.

Tényként állapítható meg, hogy a mai viszonyok mellett Magyarországon, valamint a többi agrárállamokban is a termelők meglehetősen tartózkodnak a kenyérmagvak árubocsátásától és a mai árak mellett csak azok a termelők dobják piacra fölő készleteiket, akik erre feltétlenül kényszerültek. Most már nem állhat fenn az az eset, amellyel a fogyasztók az elmúlt években igen gyakran rémitgettek a termelőket, hogy ha majd nem adják el fölősegeiket, akkor holnap esetleg még alacsonyabb áron lesznek kénytelenek áruba bocsátani terményeiket, mert a mai árak már minden kétséget kizáróan a mélyszinten mozognak. Atmenetileg ugyan nincs kizárva, hogy még valamelyes visszaesés az alacsony árak ellenére is be ne következzen, de az esetleg rövid ideig tartó további ársökkenés már csak kizáróan tőzsdeteknikai okok alapján következhet be és nem lehet hosszantartó.

A belföldi gabonaüzlet — mint már említettük — a mérsékelt kínálat következtében kis keretek között mozgott, sőt a tisztavidekről teljesen hiányzik a termelők részéről a kínálat. A dunántúli és pestmegyei, továbbá a jászági búzákra a malmok „fiott” vevők, miután újabb liszteladások következtében vezető örözümeink ismét szünet nélkül dolgoznak.

A buzaexport ugyancsak kisebb keretek között bonyolódik le úgy Ausztria, mint Csehszlovákia felé, mert csak egyes vagontételekben van érdeklődés a határok mentén felkínált gabonaneműekre.

A múlt héttel szemben a kenyérmagpiacon árváltozás alig történt, míg a határidőpiacon a márciusi szállításra „eladott” és „vásárolt” buzaárak legnagyobb részét a határidőpiac résztvevői májusra „átvették”, amivel a tényleges átadás, illetve átvétel technikai műveletétől megszabadultak.

A rozspiacon a belföldi forgalomban, valamint az exportra lekötött tételeknél már magasabb árakat térítenek, mint a legutóbbi idők pánik árai voltak. Azonban így is csak kereskedőkön keresztül kerülnek eladásra úgy, hogy a termelőket alig érinti a 13 pengős budapesti paritásos ár.

A gabonaneműek e heti és ugyanez időszaki tavalyi átlagárainak összehasonlítása a következő:

A gabonameg

Tiszai buza	---
Dunántúli buza	---
Róza	---
Arpa I.	---
Arpa II.	---
Sörárpa	---
Tiszai tengeri	---
Egyéb tengeri	---
Zab I.	---
Zab II.	---
Köles	---
Repece	---

Buza 76 kg-os
Róza
Tengeri
Az drpapia kebb kínálat tekintetében Sörárpa e kisebb tétel tőzsdei jegyzet A tengeriüzletben kis hírlalók februárgakat áru dunántúli termindössze né A zabpiacon let is. A buza ségü — közel kedveltenül ha a kereslet nem a prima zab a

A budapesti tőzsdén me kisebb felhajtó kuni és bár a a vásáron is a lanya maradt ségüket vissza darabos felhajt tőzsdén ala a vásár elején tek nagyobb t lanya maradt részére 263 da vissza eladatl jobb minőségű felhajtása a m kivéve Román A belföldi kíná az összes fell betinél. A nagy lehetett érezni. A többi minős ron Magyarors 31 darabban sz lett az összes t

A budapesti emelkedése a darabot hajtott 260 darab mara belül 700 darab a nagy kínálat gyártásra kedve is emelkedett é fillért is fizetel léten élénk v estörtörtői vásár meg. Az olvas prima áru iránt amely ennek a toltta, míg a töb csökkenet. A wia hatására az üssz A zsírsertésfelh volt a vezető hajtás 515 darab Nagy csökkenés kínálat, amely kö a múlt héttel sz mellett is vonta kivéve a prima mértékben emel szemben ezen a ami az árak tov ban a múlt het darab volt magy Az árak rész zöljük.

(A Mezőgazdas Egy olaszorsz kémiai laboratór és megállapított az Arditó nevű Manitoba II. min

AJÁNLUNK A MAGY. KIR. NÖVÉNYNEMESÍTŐ INTÉZET ÁLTAL ELISMERT VETŐMAGVAKAT:

Rédei Gróf Esterházy Pál-féle eredeti nemesített lovászpatonai

FEHÉR ZABOT,
sárga LÓFOGU TENGERIT,
HOSSZU fehér TENGERIT és
KORAI fehér TENGERIT

Ajánlatot és prospektust küld: **RÉDEI GRÓF ESTERHÁZY PÁL NÖVÉNYNEMESÍTŐ ÜZEME, LOVÁSZPATONA (Veszprém megye)**
Budapesti eladási iroda: VI., ANDRÁSSY-UT 68. TELEFON: Au. 199-73 361

Ezenkívül ajánlunk nemesített **„DANUBIA“ SÖRÁRPÁT, SÁRGÁ ZABOT és PIROS KÖLEST**
Garantált elsőrangú csiraképeség és tisztaság! Számos kiállítás díj!

A gabonanemlék megnevezése	Átlagár a pesti paritásában P	
	1930	1929
február második hetében		
Tiszai buza	25.10	25.75
Dunántúli buza	23.70	25.40
Rozs	12.90	22.90
Arpa I.	15.95	25.60
Arpa II.	15.35	25.35
Sórárpa	21.00	26.75
Tiszai tengeri	13.50	27.85
Egyéb tengeri	13.45	27.35
Zab I.	14.25	26.00
Zab II.	13.15	25.75
Köles	11.75	26.25
Repce	—	46.00

Határidővizület:

Buza 76 kg-os III.	23.15	25.25
" V.	24.05	26.15
" X.	23.60	26.35
Rozs III.	13.25	23.15
" V.	13.95	23.95
" X.	15.60	24.05
Tengeri V.	14.10	28.55
" VII.	14.70	28.55

Az árpiacokon takarmányminőségű áruban valamivel élénkebb kínálat volt e héten, mint a legutóbbi időben, az árak tekintetében azonban lényegesebb változás nem történt. Sórárpából egyáltalán nincsenek készletek és ha egy-egy kisebb tétel mégis a piacra kerül, azért a malátagyárak a tözsei jegyzések alapján a legmagasabb árakat fizetik.

A tengeri árak e héten az exportforgalom csökkenése következtében kissé emelkedtek és mert a belföldi forgalomban a hízalók február havára már ugyancsak bőségesen ellátták magukat árval keves eladás jött létre. A tiszavideki és a dunántúli tengeri ára között — budapesti paritásában — mindössze néhány filléres eltérés van már csak.

A zabpiacokon kevés a kínálat, de igen mérsékelt a kereslet is. A budapesti közraktárakban meglehetősen nagymennyiségű — közel 400 vagon — zab tárol, ami mindenesetre kedvezően alakuljon ki. A konzervgyár és a külföldi vevők a kereslet nem élénkül meg, így a szokványminőségű, mint a prima zab árában némi áresés következett be.

Állatvásári szemle.

A budapesti vágómarhavásárok az elmúlt héten is lanyaha üzletmenet mellett zajlottak le. A hétfői vásár 352 darabos kisebb felhajtása mellett sem tudott jobb üzletmenet kialakulni és bár a konzervgyár, valamint a külföldi vevők ezen a vásáron is néhány tételt vettek, az üzletmenet mindvégig lanyaha maradt és az egyes minőségek a múlt heti árvesztéseiket visszaszerezni nem tudták. A csütörtöki vásár 1036 darabos felhajtása nem nyújtott reményt arra, hogy kedvező üzletmenet alakuljon ki. A konzervgyár és a külföldi vevők a vásár elején tartózkodtak a vételtől és csak később kezdtek nagyobb tételeket venni. A vásár üzletmenete mindvégig lanyaha maradt és az árak tovább csökkentek. A külföldi részére 263 darabot vettek és így is csak 57 darab maradt vissza eladatlannak. A felhajtásban szokatlannul sok volt a jobb minőségű áru. A wienai vásárra az importáló állomások felhajtása a múlt héttel szemben lényegesen nem változott, kivéve Románia kínálatát, amely 417 darabbal csökkent. A belföldi kínálat 37 darabos lényeges emelkedése ellenére az összes felhajtás 753 darabbal volt kisebb az előző hetinél. A nagymérvű csökkenést a vásár üzletmenetén nem lehetett érezni, sőt a jobb áru ára 5-10 garassal csökkent. A többi minőségek ára változatlan maradt. A prágai vásáron Magyarország az 1209 darabos felhajtásban mindössze 31 darabbal szerepelt. A vásáron vontatott üzletmenet mellett az összes minőségek további 25 fillérrel csökkentek.

A budapesti sertésvásáron az élénk irányzat és az árak emelkedése a héten is folytatódott. A hétfői vásárra 3459 darabot hajtottak fel, amelyből élénk üzletmenet mellett 260 darab maradt csak vissza eladatlannak. A felhajtásban körülbelül 700 darab volt a hussidő, amelyből a legjobb áru, a nagy kínálat mellett is 196 fillérig emelkedett. A szállománygyártásra kedvező híradás miatt az öreg sertés ára is emelkedett és a hét végén a legjobb minőségűekért 183 fillért is fizettek elősúly kg-kint. Az üzletmenet az egész héten élénk volt és az árak további fejlődését csak a csütörtöki vásár közel 4000 darabos felhajtása akadályozta meg. Az olvasztó szalonra további áremelkedése miatt a prima áru iránt a kereslet a csütörtöki vásáron is nagy volt, amely ennek a minőségnek további áremelkedését biztosította, míg a többi minőségek ára e napon egy-két fillérrel csökkent. A wienai vásáron a múlt heti nagy árcsökkenés hatására az összes állomások kisebb felhajtással vettek részt. A zsirsertésfelhajtásban ezúttal is a magyarországi áru volt a vezető szerep. Hussertésből a magyarországi felhajtás 515 darab volt, a múlt heti 477 darabhoz képest. Nagy csökkenést mutat a guszuláv és a lengyel hussertés kínálat, amely körülbelül 400, illetve 1400 darabbal esett vissza a múlt héttel szemben. A vásár üzletmenete a kis felhajtás mellett is vontatott volt s az árak változatlanok maradtak, kivéve a prima hús- és zsirsertéseket, amelyek ára kisebb mértékben emelkedett. Prágában a múlt heti 951 darabhoz képest ezen a héten 757 darab zsirsertést hajtottak fel, ami az árak további megszűkülésére vezetett. A felhajtásban a múlt heti 720 darabhoz képest ezen a héten 677 darab volt magyarországi áru.

Külföldi piaci hírek.

(A Mezőgazdasági Termény- és Termékforgalmi Intézet közleményeiből.)

Egy olaszországi hír arról számol be, hogy az állami kémiai laboratórium nemrégiben elemelte a belföldi buzákat és megállapította, hogy egyes olasz buzákat, főképpen pedig az Argató nevű buzafajta minőségű egy szinten áll a Manitoba II. minőségével. Nagy reményeket fűznek ennek a

buzának elterjesztéséhez. A lengyel kormány nemrégiben tette közzé 1929. évi külkereskedelmi forgalmáról szóló jelentését, amelyből kiemelve az agrárcikket, a kivétel az '625 évhez viszonyítva a következőképpen alakult: (Zárójelben az 1928. évi kivétel adatai.) Rozs 59,061 (3117), árpa 81,923 (46,201), borsó 20,284 (22,926), bab 23,067 (20,454), cukor 133,167 (102,169), nyers és sózott hús 88,286 (68,264), vaj 88,068 (66,370), tojás 142,504 (144,697), takarmányfélék 64,906 (50,394), állati termékek (bőr, szőr, toll) 56,843 (53,547) ezer zloty értékű volt. A kivitt sertések száma 1929-ben 185,182 darab volt, az 1928. évi 208,107 darabhoz képest. Amint az adatokból kitűnik, a rozs, árpa, bab, cukor, a nyers és sózott hús, a vaj, takarmányfélék kivétel tekintélyes emelkedést mutat az előző évhez viszonyítva, ami az összkivitel értékében is erős mértékben kifejezésre jut. — Egy svájci jelentés a buzákvitelre a békéhez viszonyított erős csökkenéséről számol be. Az 1929. évben Svájc 4,687,276 q búzát 1,085,534 q tengerit, 1,661,166 q zabot és 780,273 q árpat vitt be. — Közvetlenül hogy Európa legnagyobb tojásfogyasztó piaca Anglia után Németország. Egy németországi jelentés arról számol be, hogy az elmúlt évben Németország 2,75 milliárd darab tojást importált 280 millió márká értékben. Az importban résztvevő államok a következők voltak: Hollandia részt vett 762,139, Oroszország 479,417, Belgium 308,786, Bulgária 189,468, Dánia 175,629, Románia 174,595, Lengyelország 158,210, Jugoszlávia 120,983, Olaszország 118,428, Magyarország 51,556, Kína 41,184 ezer darab tojással. — Február hó első hetében a fontosabb európai piacokon a következő vajárakat jegyezték: Koppenhágában 4'42, Malmőben 4'04, Parisban 5'61, Berlinben 4'22 pengő kg-kint. — Londonban február első hetében a következő bacon árakat jegyezték: dán bacon 2'92-2'98, holland bacon 2'68-2'79, lengyel bacon 2'52-2'57 hali bacon 2'57-2'70 pengő kg-kint. Ugyanez alatt az idő alatt felhozták 44,034 bála dán bacont, 3870 bála holland bacont, 4456 bála balti és lengyel bacont.

Termény- és takarmányfélék.

Gabona- és terménytőzsde. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos árjegyzése.) 1930 február 13. Árak budapesti paritásában 100 kg-kint. Készárú fizlet: Buza, 77 kg-os, tiszavideki 24'35-24'75, felsőtiszavideki 23'55-23'80, fejmérgyei és egyéb dunántúli 23'15-23'40, pestvidéki 23'25-23'50, bácskai 23'25-23'50, 80 kg-os, tiszavideki 25'15-25'45, felsőtiszavideki 24'10-24'35, fejmérgyei és egyéb dunántúli 23'75-24'10, pestvidéki 23'35-24'10, bácskai 23'85-24'15, rozs, pestvidéki és más származású 12'85-13'10, takarmányárpa, I. r. 15'60-16'30, takarmányárpa, középminőségű 15'20-15'50, sórárpa, felsőmagyarországi 20'—22'—, sórárpa, egyéb 18'—20'—, zab, I. r. 14'—14'50, zab, középminőségű 12'90-13'40, tengeri, tisztántúli állomásokról 13'40-13'55, egyéb állomásokról 13'35-13'50, köles 11'—12'50, buzakorpa 9'70-9'90, lucerna 13'50-15'00, lóhere, nagy arankás 7'50-8'50. P. Határidővizületi záróárak: Buza, márciusra 23'—23'01, májusra 23'88-23'89, októberre 23'40-23'41, rozs, márciusra 13'32-13'34, májusra 13'98-14'14, októberre 15'68-15'70, tengeri, májusra 14'22-14'24, júliusra 14'74-14'75, tranzit tengeri májusra 13'20-13'25 P.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezet gabonaosztályának jelentése.) 1930 február 13-án a készárúpiacra a buza irányzata ellanyhult s minthogy a kínálat kissé élénkebb volt, a buzáárak 15 fillérrel olcsóbbodtak. Ugyancsak lanyaha volt a rozs irányzata is, amelynek árát forgalom nélkül 15 fillérrel leszállították. A takarmányfélék piacán az irányzat változatlan maradt, az üzlet csak szűk keretek között mozgott és csupán tengeriben jelentettek be néhány kötelet, körülbelül 5 fillérrel alacsonyabb árakon. A határidővizületi piac irányzata erősen lanyhult és a buzáárak 29-35 filléres veszteséget szenvedtek. A rozs márciusra 37-38 fillérrel, októberre 22-23 fillérrel olcsóbbodott, míg a tengerit a legutóbbi zárlattal szemben májusra 16-17 fillérrel, júliusra 18-19 fillérrel jegyezték alacsonyabban, a tranzit tengeri ára pedig 29-30 fillérrel esett.

Liszt- és őrleménypiac. Budapest, 1930 február 13. Lisztárak: Budapesti és vidéki nagymalmok árai február-márciusra skontoval: duplanullás 45.20, nullás 44.80, 1-es 43.40, 2-es 42.—, 4-es 39.—, 5-ös 34.50, 6-os 28.50, 8-as 13.—, rozsliszt, nullás 31.—, rozsliszt, 1-es 26.—, vidéki kismalmok árai skontó nélkül, készpénzért prompra: duplanullás 39.—, nullás 38.50, 2-es 35.50, 4-es 32.—, 6-os 22.—, rozsliszt, nullás 27.—, rozsliszt, 1-es 20.— P q-kint.

Budapesti abrakotakarmánypiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezet gabonaosztályának jelentése.) 1930 február 14. Árak q-kint Budapest: Arpakorpa 12.—, buzakonkoly 10.—-10.50, buzakorpa 10.—, buzatakarmányliszt 12.50, konkolydara 10.50-11.50, lenmagpogácsa 28.—, napraforgópogácsa 17.—-18.—, répaszelet, száritott 11.—-12.—, rozkonkoly 11.—, rozskorpa 10.50, rozstakarmanyliszt 12.50, szójababpogácsaliszttal kis tételben 29.— nagyban 27.— P.

Vetőmagvak. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezet vetőmagosztályának jelentése.) 1930 február 14. Ballacimlag. Számtotvó eladások nem történtek, nőha a magkereskedők árjegyzéki árakat mérsékelték és tényleges üzlet esetén hajlandóknak mutatkoztak volna további engedményekre. **Viktória borsó** némi keresletnek örvendett, a nagy kínálat folytán azonban árát nem volt képes megtartani s 1-2 pengős árvesztésedet szenvedett. **Tavaszi búkköny.** A magpiac véleménye szerint legalább 150 vagonra tehető az a készlet, amely meg eladásra vár. Az árutulajdonosok feltétele tehát, amely szerint a vetési idény előtt az árak növekedése évenként visszatérő jelenség, nem vált be, mert Ausztria és Csehország részéről a kereslet gyenge, a belföldi fogyasztás viszont még nem indult meg és így az árak egyre csökkentek. **Lóheremag.** Az elmúlt héten kialakult élénk keresletet tovább fokozta a beérkezett tömeges megrendelés. A nagyobb mérvű kereslet azonban kizáróan csak legelsőrendű, utolsó évi termésű minőségekre szorított. **Lucernamag.** A belföldi szükséglet, amint már most világosan kitűnik, jelentékenyen túlhatalja a múlt évit és mutat Bulgária is nagy igényekkel lép fel, továbbá Jugoszláviából is számottevő mennyiségűt rendelnek, emellett ugya irányzata tartott. **Nyuliszapukamag.** Az árutulajdonosok tartózkodók kinalataikban úgy, hogy a szükségletet a raktáron levő készletekből fedezik, amelyek természetesen ilyen módon mindinkább

csökkennek. Irányzata tartott. **Takarmányrépamag** irányza a németországi jelentések szerint változatlanul szilárd. A belföldi szükséglet főleg északnémetországi jeles márkájú árúkat iránt egyre nagyobb és nagyobb igényeket támaszt. A kereslet olyan élénk és rohamos, hogy a szállítások csak nehézségekkel bonyolíthatók le. Árak nyersárúért 100 kg-kint budapesti paritásában, minőség szerint: Bab, fehér 44-45, bab, tarka 28-30, ballacimlag 54-56, Viktória borsó, legelsőrendű, zsiszikkmentesített 32-35, Viktória borsó 20-25, búkköny, tavaszi 24-26, csillagfűrtmag 15-16, fehérheremag 150-170, kendermag 32-35, lenmag 50-70, köles, fehér 20-25, köles, vörös 13-14, köles, tarka, hántolász céljaira 11-50-12-50, lóheremag, nyers, nagy arankás, minőség szerint 75-80, lóheremag, nyers, kis arankás, minőség szerint 85-90, lucernamag, nyers, gyommagvas és nagy arankás 130-135, lucernamag, kis arankás, minőség szerint 140-155, mák 126-130, muharmag 19-21, mustármag 50-55, napraforgó, fehér 24-28, nyuliszapukamag 65-70, pohánkamag 18-20 pengő.

Budapesti takarmányvásár. (Budapest székesfőváros vásárgabonaosztályának jelentése.) 1930 február 11. Árak métermázasankint per g'ben: réti széna, I. r. 6'70-8'50, réti széna, II. r. 6'6"-7'20, réti széna III. r. csomagolásra 4'—5'80, muharszéna 6'50-12'—, lucernaszéna 8'25-9'—, lucerna és széna kev. 9'—, alomszalma, I. r. 3'80, II. r. 3'—3'60 P.

Külföldi terménytőzsdék. **Ujvidék,** február 13. Az irányzat és az árak változatlanok. A forgalom 142 vagon volt. — **Pozsony,** február 13. Kenyérgabona nyugodtabb volt, belföldi prompt szállítási tengeri barátságosabban tendált. Jegyzések 100 kilónként, egyéb megj.ölés hián feladóállomásról 76-79 kilós buza 163-164, 76 kilós 157-158, magyar buza ab Oroszvár 143-144, bácskai bánáti pozsonyi uszályból 147-148, szerb tiszavideki buza 148-149, rozs 113-115, válogatott árpa 126-127, prima 121-123, dunai tengeri ab Szob 15 tonnás vagonokban 81-82, dunai tengeri komáromi hajóból márciusra 82-83, magyar gömbölyű tengeri ab Szob 87-88 cseh korona. (1 cseh korona = 0'17 P.) A többi jegyzés nem változott. — **Wien,** február 13. Buzában és rozsban a kínálat nagyon csekély volt úgy, hogy az árfoylamok javultak. Kisebbségi üzleti érdeklődés mutatkozott kenyérmagvak és takarmánygabona iránt, Szerb tiszavideki buza 56'50, magyar és pestvidéki rozs 22'50 schilling. (1 schilling = 0'80 pengő.) Tengeriben és zabban az árak változatlanok maradtak, ugyszintén a hivatalos jegyzések is változatlanok. — **Hamburg,** február 13. Igen csendes forgalom mellett az irányzat tartott. Buza és rozs csak kisebb tételekben került eladásra úgy, hogy sürgős fedezéseknél magasabb árakat voltak kénytelenek a vevők fizetni. Tengeri és árpa tartott, változatlan volt. Ugyancsak változatlan árakon cserélt gazdát zab is, amelyben az eladók tartózkodók voltak. Jegyzések tonnánként: buza franko Haaburg 254-256, ab Mecklenburg Holstein 240-242, rozs franko Hamburg 163-165, ab Mecklenburg Holstein 149-151, takarmányárpa belföldi feladóállomásról 146-148, sórárpa 168-186, dunai 164-168, zab franko Hamburg 169-169, ab Mecklenburg Holstein 144-146, tengeri származásának megjelölése nélkül elvamotoatlanul franko Hamburg 126-128 márká. (1 márká = 1'39 P.) Külföldi gabona cifjegyzei: Ia Manitoba buza 13'45, IIa 13'25, IIIa 12'95, Rosafé 11'30, Barusso 11'15, Hardwinter la 12'25, dunai délorosz árpa 6'91, valamennyi februári szállításra, La Plata árpa február-márciusra 6'80, La Plata tengeri február 7'30, un clipped Plata zab február-márciusra 5'85 hfl. (1 hollandi forint = 2'29 P.), uszó Brahn buzakorpa 77/8 shilling. — **Liverpool,** február 13. Zárlati árfoylamok pennyben és librában: (Zárójelben a legutóbbi záróárfoylamok.) Buza márciusra 8.6 (8.5/9), májusra 8.10 (8.9/9), júliusra 9.0/4 (8.11/2). (1 shilling = 12 pence = 1'39 P, 1 libra = 0'45 kg.) — **Chicago,** február 13. A buzapiacon a tegnapi tőzsdésünet után nyitáskor élénk forgalom alakult ki, tartott áralakulás mellett. Később árlemorzsolódások mutatkoztak, miután a déli cégek nagy árukínálattal léptek fel. Később megszűrlődött az irányzat és a magasabb liverpooli záróárfoylamokkal kapcsolatosan az árköveteléseket megdrágították. Zárlat felé ismét lanyahaság került túlsúlyba, miután a buenosai tőzsdéről újabb lanyahaság jelentettek. A zárlati jegyzésekben háromnegyed centig (métermázasankint 16 fillérig) terjedő árcsökkenések voltak. A tengeripiac irányzata mindvégig nyomott volt. A záróárfoylamokat átlag egy centtel (métermázasankint 23 fillérrel) alacsonyabb bázison állapították meg. Zárlati árfoylamok centben és bushelben: (Zárójelben a legutóbbi záróárfoylamok.) Buza márciusra 119— (119—), májusra 123— (123'25), júliusra 124— (124'75). Tengeri márciusra 88— (89—), májusra 91'75 (92'75), júliusra 93'75 (94'25). Zab márciusra 45— (51'37), májusra 46'625 (46'75), júliusra 45'625 (46—). Rozs márciusra 83— (84—), májusra 84'25 (85—), júliusra 84'25 (85—). (1 dollár = 6'70 P, 1 bushel buza = 27'2 kg.) — **Winnipeg,** február 13. Zárlati árfoylamok: (Zárójelben a legutóbbi záróárfoylamok.) Buza májusra 128— (128'75), júliusra 130'125 (130'875), októberre 129— (129'625). (1 kanadai dollár = 5'70 P.)

Állatok és állati termékek.

Budapesti vágómarhavásár. (Budapest székesfőváros vásárgabonaosztályának jelentése.) 1930 február 13-án felhajtott bika, I. r. 24, II. r. 61, III. r. 11, ökör, I. r. 36, II. r. 384, III. r. 86, tehén, I. r. 24, II. r. 3.9, III. r. 105, bivaly, III. r. 6, összesen 1036 darab. A vásár irányzata lanyaha volt, az árak az összes minőségeknél kg-kint 2-4 fillérrel estek. Eladatlannul visszamaradt 57 darab. Jegyzett árak: bika, magyar, II. r. —'64—'82, bika, tarka, I. r. —'98-1'08, kivételesen 1'10, II. r. —'88—'96, III. r. —'72—'86, ökör, magyar, I. r. 1'02-1'07, II. r. —'72-1'—, III. r. —'52—'70, ökör, tarka, I. r. —'98-1'10, kivételesen 1'26, II. r. —'74—'96, III. r. —'54—'72, tenen, magyar, II. r. —'72—'96, III. r. —'54—'70, tehén, tarka, I. r. —'88-1'09, kivételesen 1'12, II. r. —'60—'86, III. r. —'48—'58, bivaly, magyar —'48—'58, növendék (éves) —'64—'90, kicsontozni való —'30—'48 P kg-kint.

Budapesti szarómarhavásár. (Budapest székesfőváros vásárgabonaosztályának jelentése.) 1930 február 11. Felhajtás 395 darab élő, belföldi szopos borjú. A vásár irányzata élénk volt, az árak kg-kint 4-6 fillérrel estek. Jegyzett árak: Élő borjú, belföldi szopos, I. r. 1'52-1'62, kivételesen 1'64, II. r. 1'36-1'50 P kg-kint.

Bellenes
gyag
ató
anyagtermelő-infé-
IX., Lányay-utca 12.
—63
6620

KEDELEM.
Áralakulása.
yermagpiacon kül-
nem történt. A ga-
anul mély szinten
rek a lanyaha irány-
badulni. A belföldi
rtrelációban a vásár-
kenyermagvak be-
ak amegy is nehé-
ellenül hat. Sovány
k az, hogy ezek az
alhatók, hanem most
y, hogy ez világjelen-
n is mindenhol ha-
nadában az 1930-as
bődián a hivatalos
vetkezőképpen ala-
bushel (1 250,000 q)
20 831 000 bushel.
export ugyanebben
alavaly 903,000 ba-
ek között az agrár-
váltak.

A mai viszonyok
y a többi agrár-
lősen tartózkodnak
ól és a mai árak
lőbbjak piacra főlé-
ényszerűlték. Most
amellyel a fogyaszt-
kran rémitgették a
ják el főléseiket,
nyabb áron lesznek
nyeiket, mert a mai
roán a mélyszinten
incs kizárva, hogy
sony árak ellenére
esetleg rövid ideig
csak kizáróan toz-
kezhethet be és nem

már említettük —
n kis keretek között
en hiányzik a ter-
ntúli és pestmegyei,
lmok „fölt” vevők,
ztében vezető örló-
lgoznak.
bb keretek között
Csehszlovákia felé,
van érdeklődés a
neműekre.

ermagpiacon árval-
piacon a márciusi
“buzatételek leg-
résztvevői májusra
adás, illetve átvétel
kban, valamint az
magasabb árakat
pánik árai voltak
kézen lévő tételek
rmelőket alig érinti
ár.

hez időszaki tavalyi
övetkező:

GVAKAT:
PÁT,
rem megye)
361

Tenyészhajók és jármosok. (A Magyar Mezőgazdák Allatértékesítő R.-T. jelentése.) 1930 február 14. Árak: I. rendű belső jármoskör (tarka) —96—98, I. rendű belső jármoskör (fehér) —94—96, 1½-2 éves üszök —96—100, 1½-2 éves tinók —94—98, fiatal friss fejőstehén 130—140 P kg-kint.

Budapesti sertésvásár. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezet Sertéstelepeinek jelentése.) 1930 február 14. A csütörtöki ferencvárosi nyílt és zárt vásárra a felhajtás 3920 darab volt, ebből angol 90 darab, eladatlannul visszamaradt 1118 darab, ebből angol 25 darab volt. Vontatott irányzat mellett a következő árakat jegyezték: Prima urasági 186—188 kivételesen 170, prima szedett 162—166, közép 150—156, könnyű, jobb 136—146, könnyű, silány 126—136, öreg urasági 160—164, öreg, szedett 150—154, angol sonkamalac 150—180, hus 232—248, zsír belső fogyasztásra 190—196, zsír exportra 170, szalonna 160—164, hasított felsértés 196—210, szalámihus 220—222 P. A téli beállítani való sovány sertés páronként 120—160 kg-ig 170—180 P kg-kint. A pénteki vásárra a felhajtás körülbelül 1600 darab volt. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete hízalásra sertéseket elfogad és előleget biztosít.)

Wieni vágómarhavásár. (A Magyar Mezőgazdák Allatértékesítő R.-T. jelentése.) A f. hó 10-i, hétfői marhavásár felhajtása: belső 651, magyarországi 557, csehszlovákiai 81, jugoszláviai 91, vesztézőr alatti 941, összesen 2321 darab. Az irányzat lanya volt, az extrém és prima marha ára 5—10 garással ocsóbbodott, egyéb minőségű és a bika ára változatlan maradt. Jegyzések: ökör, extrém 2—210, I. r. 170—180, II. r. 140—150, III. r. 120—130, bika, extrém 16—170, I. r. 150—160, II. r. 130—140, III. r. 115—125, kivételesen —80—90, tehén, extrém 170—180, I. r. 130—140, II. r. 110—120, III. r. 1—110 schilling kg-kint. A csütörtöki pótvásár felhajtása 100 darab volt, lanya irányzat, változatlan árak mellett.

Wieni sertésvásár. (A Magyar Mezőgazdák Allatértékesítő R.-T. jelentése.) Az 1930 február 11-i, keddi fővásár felhajtása: belső hússertés 204, magyarországi hússertés 515, zsirsertés 1813, lengyelországi hússertés 5832, zsirsertés 20, jugoszláviai hússertés 686, zsirsertés 1629, összesen hússertés 7237, zsirsertés 362 darab. Az irányzat zsirsertésben közepes, hússertésben vontatott volt. Jegyzések: prima zsirsertés 215—220, kivételesen 225, öreg zsirsertés 2—210, szedett zsirsertés 205—225, kivételesen 230, keresztelt 194—230, hússertés 205—260 schilling kg-kint. A csütörtöki pótvásár felhajtása 207 darab (142 darab zsirsertés) volt. Az irányzat hússertésben lanya, zsirsertésben csendes volt.

Csehországi állatárak. (A Magyar Mezőgazdák Allatértékesítő R.-T. jelentése.) 1930 febr. 14. A f. hó 10-i, hétfői prágai marhavásár felhajtása 1209 drb volt, lanya irányzat mellett. Sertésfelhajtás 3711 darab. Az irányzat mind hússertésben, mind zsirsertésben közepes volt. Árak: ökör, I. r. 750—950, II. r. 7—740, tehén, I. r. 560—750, II. r. 480—550, bika, I. r. 660—750, II. r. 530—650, növedék 575—650, zsirsertés, I. r. 11—1180, II. r. 1040—11—, hússertés, I. r. 1110—1180, II. r. 1025—11— cK kg-kint.

Tej és tejtermékek. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1930 február 2—8-ig jegyzett árak pengőben. Teljes tej literje —36—040, letelezett tej literje —19—018, habtejszín literje 280—360, tejföl literje 160—240, centrifugált vaj kg-ja kicsinyben 420—560, nagyban 360—440, szedett vaj kg-ja kicsinyben 320—360, tehenturó kg-ja kicsinyben 1—120, juhturó kg-ja kicsinyben 3—360, trappista sajt kg-ja kicsinyben 280—420, emmentáli sajt kg-ja kicsinyben 5—6— pengő.

Tejpiac. (A Budapesti Központi Általános Tejcsarnok R.-T. jelentése.) 1930 február 12. Árusító főjainkban a kannatej fogyasztási ára változatlanul 40 fillér.

Baromfi és tojás. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1930 február 2-től február 8-ig jegyzett árak pengőben: Csirke, élő, darabja 160—350, tyúk, élő, darabja 3—5—, káppan, élő, darabja 5—7—, hizott, leölt ruca kg-ja 270—320, hizott, leölt pulyka kg-ja 2—280, libamáj kg-ja 5—12—, ludzsír kg-ja 280—5—, tojás darabja —08—12 P.

Gyapjú. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének jelentése.) 1930 február 14. A most befejeződött londoni gyapjúaukción zárlatán valamivel javult a helyzet és a ny tászkori 15—20% -kal alacsonyabban jegyzett árakból kb. 5% megtértült. A hazai piacon, lényegesenül csekély forgalomban, az árak változatlanok maradtak.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpiacon legutóbbi jelentésünk óta az árak nem változtak. Árak: marhabőr, magyar 105—110, marhabőr, tarka 115—120, borjubőr (hosszu lábbal) 230, báránybőr (fehér merinó) 3—350 P kg-kint.

Különfélék.

Paprika. (A m. kir. földművelésügyi minisztérium fenntartása alatt álló Növényvédelmi és Növényforgalmi Iroda jelentése.) Budapest, 1930 február 12. Termelői árak: Szegeden: Édesnemes paprika kg-kint 23—245, félédes paprika kg-kint 140—2—, rózsá paprika kg-kint 1—130, II. r. paprika kg-kint —70—90, III. r. paprika kg-kint —30—50 P. Kalocsán: Édesnemes paprika kg-kint 210—230, rózsá paprika kg-kint 1—130, II. r. paprika kg-kint —60—90, III. r. paprika kg-kint —40—60, csöves paprika 1—130 P.

Lenmagpiac. A hamburgi tőzsdén 1930 február hó 4-től a következő lenmagárakat jegyezték: La Plata olajlenmag február-márciusi szállításra új termésből q-kint II. 4—6-ig 2070, II. 7-en 2025, II. 8-an 2035, II. 10-en 2035 hollandi forint. (1 hollandi forint = 230 P.) Bombay olajlenmag február-márciusi szállításra tonnánként II. 4-en 20.0.0, II. 5—7-ig 19.176, II. 8-an 19.15, II. 10-en 19.10 fontsterling. (1 fontsterling = 27.81 P.)

Zöldség és gyümölcs. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1930 február 2-től február 8-ig jegyzett árak kg-kint pengőben. Zöldség: Sargarépa —05—16, petrezselyem —10—20, zeller —12—24, kalarábé —10—20, vöröshagyma —06—10, fokhagyma —60—160, cékla —12—20, fejeskáposzta —10—18, kelkáposzta —10—18, kelbimbó —70—120,

vöröskáposzta —30—40, fejjessaláta, drb-ja —10—80, torma —50—160 burgonya, rózsá —10—14, q-ja 7—11—, burgonya, közönséges —06—09, q-ja 480—5—, burgonya, kifli —16—24, q-ja 14—16—, champion-gomba 260—4—, fekete retek —12—20, sóska 260 4—, paraj —50—90. Gyümölcs: alma —50—240, szőlő (télire eltett) 140—3—, dió 120—280 P.

Budapesti vadpiac. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1930 február 2—8-ig jegyzett árak pengőben szarvas, egészen kg-ja 360, vaddisznó kg-ja 360, nyul, bőrben darabja 3—650, facán drb-ja 4—6— P.

Budapesti halpiac. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1930 február 2—8-ig jegyzett árak pengőben kg-kint: ponty, élő, kicsinyben, nagyság szerint 220—320, nagyban 180—230, ponty, jegett, kicsinyben, nagyság szerint 160—240, nagyban 140—170, harcsa, élő, kicsinyben, nagyság szerint 480—64—, nagyban 4—420, harcsa, jegett, kicsinyben, nagyság szerint 3—5—, nagyban 3—480 P.

Borpiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete borosztályának jelentése.) 1930 február 14. A borpiac az elmúlt héten még az eddigi-keel is lanyhább volt. A kínálat változatlanul tart, de a kereslet teljesen elenyész. A borfogyasztás a nyomasztó gazdasági viszonyok mellett fokozatosan és erős mértékben csökkent. Az export — tekintve, hogy a fogyasztás a környező államokban is csekély — teljesen minimális. Az árak a követ-ezők: kistermelői kadarka áru 19—250 pengő hektoliterenként, zöld-fehér urasági borok 11 Maligandfoku 23—28 12 fokos 28—38, magasabb fokúak 32—50 pengő hektoliterenként és vidékenként.

Újkor. (M. T. I. jelentése.) London, 1930 február 13 Cukortőzsdézárlat. „B” típusú fehér cukor londoni szabadraktárból február 8/11¼—9—¾ shilling per cwt. (1 shilling = 12 pence = 139 P, 1 cwt = 50.8 kg.) Az irányzat nyugodt.

Országos állatvásárok. 1930 február 17-től 24-ig. Február 17. Harkány, Vél, Szeghalom, Jászapati, Dunapataj, Kóka, Miskolc, Büssü, Sajószentpéter, Tüskevár. Február 18. Kerkaszentmiklós, Borsodnádasd. Február 19. Szentgyörgyvölgy, Tiszabercel. Február 20. Magyarszentiván, Tét, Pácsa. Február 21. Szarvas (2 nap), Földeák, Csenger, Veszprém. Február 22. Lenti, Újpest, Szekszárd. Február 23. Jászárók-szállás, Fegyvernek, Szolnok, Kiskunlacháza, Szög. Február 24. Görcsöny, Mohács, Iharosberény, Mernye, Sül, Szakcs, Nagycsáky, Enying, Zalavár, Letenye, Túrje, Bekécsaba (2 nap), Karcag, Kiskőrös, Pilisvörösvar, Kőlcse, Tiszánána, Komárom.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

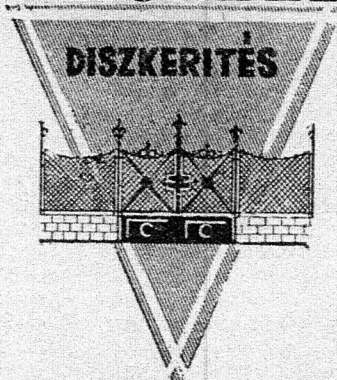
K. K. dr. A 42 kg-os ¾ éves stüldöket most még nem ajánlatos hizóba állítani, meg kell várni, amíg legalább 60 kg-os súlyt érnek el. Addig tengeriből, árpából, takarmánylisztből és főtt burgonyából állhat a takarmányadjuk, pé déul naponta és darabonként 0.5 kg tengeri, 0.3 kg árpa, 0.5 kg takarmányliszt és 2 kg főtt burgonya kerülhet etetésre. A hizálás kezdetéig ebben az adagban a takarmányliszt 10 kg-ig fokozható, a hizálás folyamán pedig a tengeridara és az árpa emelendő, a takarmányliszt a hizálás harmadik, a burgonya annak negyedik hónapjáig elvonandó úgy, hogy a hizálás vége felé 3 kg tengeriből és 1 kg árpából álljon az adag. A hizálás közepéig napi 30, ezental napi 20 g szénsavas takarmányeszet kell az állatok takarmányába keverni. W. I. dr.

Haidekker-Hungaria
drótfonat kitérő

HAIDEKKER SÁNDOR R.-T.
Budapest, Csongrád utca 49/B. Pótki VIII., Flumel utca 3.

DEICHSEL

Központi iroda:
BUDAPEST
VI., Vilmos császár-ut 15/4, félémelet

Automatikus
HŰTŐK
JÉGGYÁRAK
Gelléri Ignác és Társa R. T. VI. Podmaniczky-utca 41. szám.

Mindenemű szivattyú bármely célra és üzemre
Szivattyúk javítását vállaljuk

Állandóan készleten ábra szerinti és egyéb kivitelű

Kézi-és erőüzemű TRÁGYALÉSZIVATTYÚK
Győző Béla és Társa
szivattyú és fecskendő specializáltak
Budapest, V. Béres Árcs-utca 33.
Telefon: Automatizálás 242-77.

TRÁGYALÉ-ÉS VIZMORDÓK, TRÁGYALÉSZTŐK, ÁLLANDÓAN KÉSZLETEN.

Budapesti raktárról szállítunk
CSAVARILAPÁT SZERKEZETŰ CENTRIFUGÁL

KSB SZIVATTYUKAT

A legjobban megfelelő szivattyúk armentesítési célokra, rizsföldök elárasztására, szennyvíz, cefre, stb., stb. szállítására.

Traktor után akasztható, kocsira szerelve is szállítható.

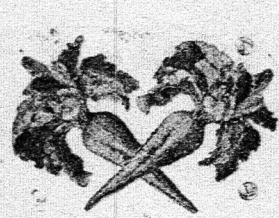
Egy 20 HP-s traktorral másodpercenként 330 liter vizet szállítunk 3.5 méter magasra.

Szakos tanácsal díjtalanul szolgálunk. 333

KÉRJÜK ÉRDEKLŐDÉSÜNKET!
JAUZS TESTVÉREK
ÁLTALÁNOS MŰSZAKI R.-T.
BUDAPEST, V., FALK MIKSA-U. 20. TELEFON: AUT. 150-44

Igy
cselekszik az a gazda,
aki a szükséges
kálitragyázást
elhamyagolja!

Cukorrépa

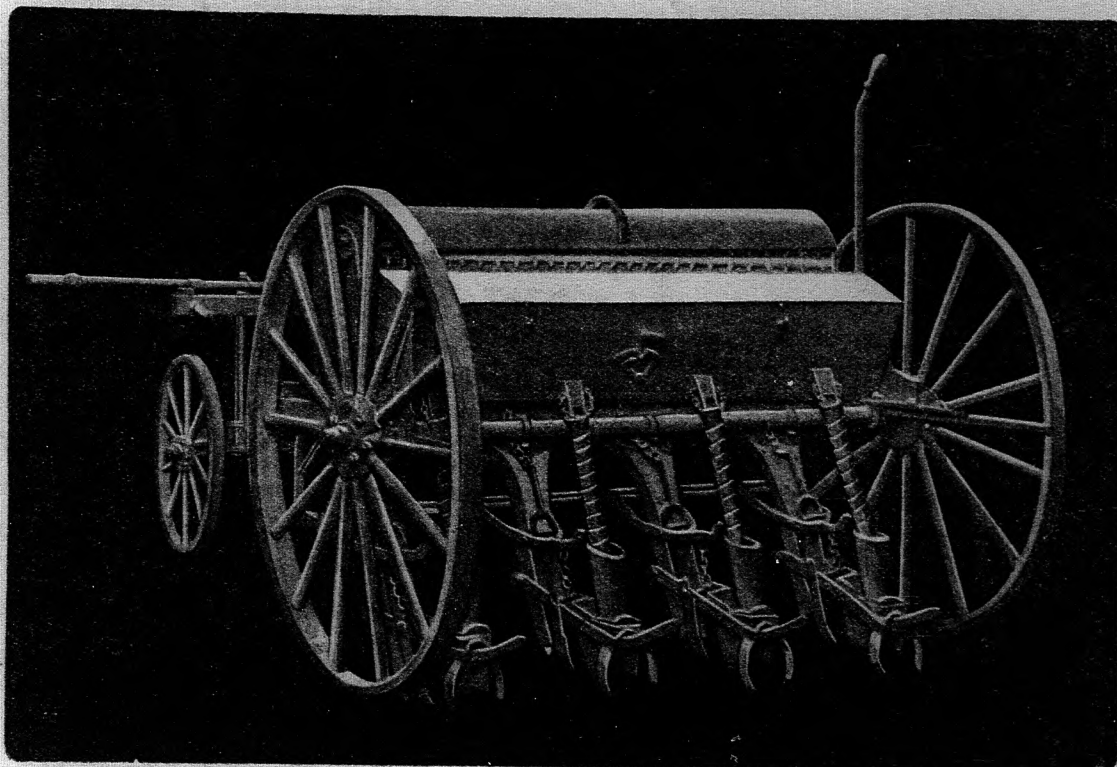

a leghálásabb kulturnövény,
de megkivánja a maga különleges termelési módszerét.

Az eredeti „**MELICHAR**”
különleges **cukorrépa vetőgépek**

a répamagot megszakítás nélküli, egyenletes gyöngysorba vetik, avagy kivánságra fészekbe ültetik (dibblizik).

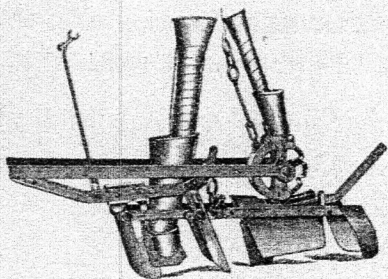
A gép úgy műtrágyaszórával egyesítve, mint anélkül is kapható.

Részletes ismertetést készsággel küldünk.

Referenciákat az ország legnagyobb és legelső répatermelő gazdaságai sorából készsággel adhatunk.

Ha kalászosok vetéséhez **MELICHAR**-vetőgépet használ,
különleges **CUKORRÉPA-CSOROSZLYÁINK** alkalmazása révén
átalakíthatja azt **CUKORRÉPAVETŐGÉPPÉ.**

E csoroszlyák kaphatók műtrágyaesatornával vagy anélkül.

A cukorrépa vetemény egyidejű meghengerléséhez használja a cukorrépa vetőgépeinkre alkalmazható olcsó kis nyomókorongokat.

Különleges szerszámokata a **cukorrépa-terelés** minden **munkálatához** legcélszerűbben nálunk szerezhet be:

vetés utánra: Zehetmayer-tüskésboronát,
kapáláshoz: { eredeti többsoros **Deyl**-kapát,
kézi „**Planet**”-tolókapát,
egyezéshez: Deyl-egyezőkést,
fejtrágyázáshoz: két- és többsoros Chiliszórogépet,
répaszedéshez: Deyl-répakiszedőgépet.

Ajánlatokkal készsággel szolgál:

BÄCHER-MELICHAR, Budapest, V.,
Vilmos császár-ut 60.

Telefon: Aut. 228-02 és 219-57

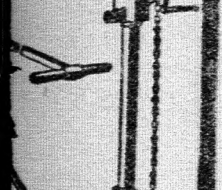
Sürgöncim: Kultur, Budapest

Stikus

**ÓK
ÁRAK**

R. T. VI. Podmaniczky-
utca 41 szám.

Szivattyúk javítását vállaljuk

szierén
yéb kivitelő

szemű
VATTYUK
és Társa
szpecialisták
21-ucca 30.
242-77.

ról szállítunk
STERKEZETÜ
F. GAL

TYUKAT

ban megfelelő szivaty-
mentesítési célokra,
idek elárasz-
a, szennyvíz, cefre,
stb. szállítására.

r után akasztható,
szerelve is szállítjuk.

HP-s traktorral másod-
nt 330 liter vizet szál-
5 méter magasra.

ü tanácsal díjtalanul
szolgálunk. 353

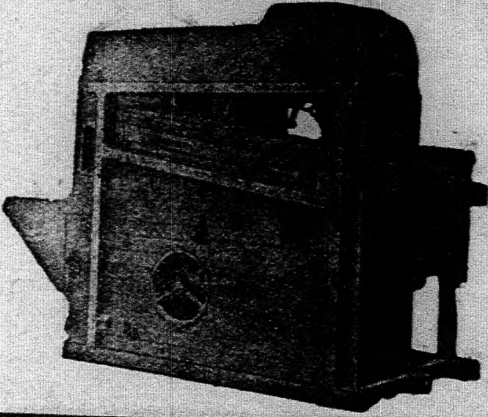
ÖDÉSÜKET!

TVÉREK
KI R. T.
TELEFON: AUT. 150-44

gy
gazda,
ges
zást
golja!

„PETKUS” VETŐMAGTISZTÍTÓ- ÉS OSZTÁLYOZÓGÉP

kiválóságának elismerése a forgalomba hozott

„PETKUS 10”

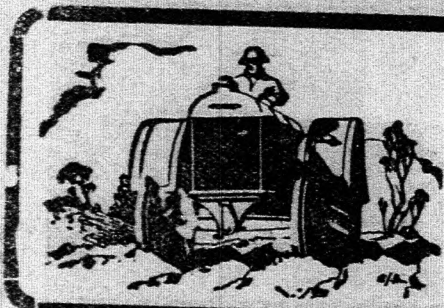
iránt megnyilvánuló nagy érdeklődés.

„PETKUS”-nál nincs elterjedtebb gép az egész világon.
Ára olcsó, felépítése és munkateljesítménye tökéletes.

Kérjen részletes ajánlatot magyarországi vezérképviselőktől:

KÁLMÁN ÉS LÁSZLÓ műszaki kereskedők

Telefon: 112-74, 106-90. Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. Táviratcím: PETKUS Budapest

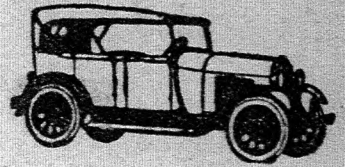
Uj típusu

Fordson traktorok

budapesti raktárunkról már szállíthatók

AJÁNLATTAL SZOLGÁL A LEGRÉGIBB AUTORIZÁLT KÉPVISELET:

HAHN ARTHUR ÉS TÁRSAI, BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 12.

Fiók: Székesfehérvár
Magyar Király Szálló épület.
Kérje 4. számú prospektusunkat!

Ujdonság! **Gyümölcsstermesztés és értékesítés** Írta: Mahács Mátyás 416 oldal, 251 eredeti ábrával
Ára 25 P. "Patria" R.-T. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

S Gyümölcsstermelők! S

Olcsóbb lett a téli permetezés!!

ENDA „S”

a töményített rendkívüli rovarirtó hatású gyümölcsfakarbolineumból
100 liter vízre elég 8 kg a szokásos 10 kg helyett. 20% költségmegtakarítás, mert ára a régi!

(25, 50 és 100 kg-os dobozban kg-kint 90 fillér.)

Időt, munkát, pénzt takarít! Novenda-galicpermet rovar- és gombabetegségek ellen véd.

Télen csak egyszer kell permetezni, ha Novendát használ; megtakarítja a második permetezés költségeit.

CHINOIN

Kérjen díjmentes ismertetőt

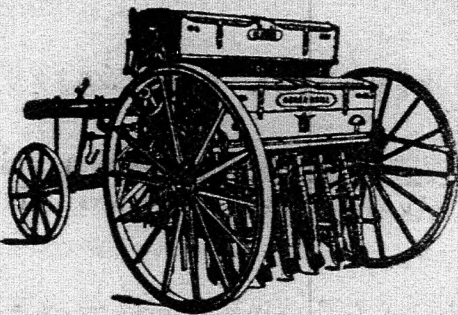
UJPEST

WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.

Ujdonság!

„GLOBUS”

szabadalmazott műtrágyázó egyesítve merítőkanalas
AGRARDRILL vetőgéppel.

Részletes ajánlattal készséggel szolgál!

Agrárglobus Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T.

Budapest, V., Lipót-körút 12. szám.

Távirati cím: AGROBUS

Telefon: Aut. 283-49

5530

VETŐMAGNEMESÍTŐ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., gróf Tisza István-utca 2., félémelet

Telefon: Aut. 822-36

Vezérigazgató: SZÉKÁCS ELEMÉR

Táviratcím: Nemesmag

Eredeti nemesített Fleischmann-féle aranyárga, lófogu tengeri,
Székács-féle zab,
Székács-féle Putyi tengeri,
Mesterházy-féle sörárpa,
Fleischmann-féle kender- és len-

vetőmagvakra előjegyzéseket elfogadunk.

Prospektust kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Prospektust kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

680 kg. tiszta buzaszem

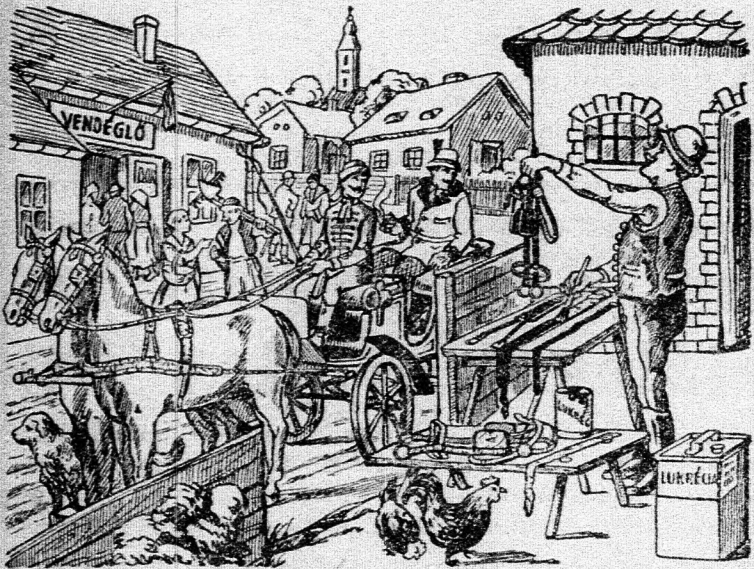
volt az eredmény, midőn egy 550 ke-
resztből álló buzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosár-
ral el lett csépelve, betétsines géppel, szakértő bizottság előtt
utáncsépeltünk

Cséplőgéptulajdonosok rendeljék meg a STERN-féle dobkosár-betétlécet!
Kérdezőkérésre ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást:
BÁRDOS és BRACHFELD BUDAPEST, VI., Jókai-utca 5. sz.

Minden gazda a „KÖZTELEK GAZDASÁGI KÖNYVTÁRA“-i olvassa!

Nincs többé kifakult, repedezett lószerszám

ott, ahol a „LUKRECIA“ lószerszámfestő és impregnáló használatát

Azonnal hozasson Tekintetes ur „LUKRECIA“-t, milliókat takarít meg
Esős időben nélkülözhetetlen! 6399
Gyártja és szállítja: **Vad és Takács vegyi- és olajipartelepe,**
Budapest, VII., Bácska -u. 9. Telefon: József 422-19

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET ÜZEMI ÉS SZÁMTARTÁSI SZAKOSZTÁLYA

BUDAPEST, IX. KERÜLET, KÖZTELEK-UTCA 8. SZ.
TELEFON: Automata 886-85

Az üzemi és számtartási osztály a mai súlyos gazdasági helyzetre való tekintettel fokozottabb tevékenységet kíván a gazdaközönség érdekében kifejtetni és a hozzáférőknek üzemi, számtartási és egyéb vonatkozású kérdésekben is megbízható szaktanácsot s utbaigazítást ad.

A közel két évtizede fennálló **számtartási osztály** jelentős eredményekre hivatkozhatik, nemcsak a számtartás elterjesztése, fejlesztése, egyöntetűvé tétele céljából végzett munkájával, hanem különösen azért, hogy a nagyobb gyakorlatot és tudást igénylő számadási lezárásokat végzi, zárszámadásokat (mérlegeket) készít, amellyel a tényleges jövedelem alapján való igazságos adóztatást éri el és a gazdára minden esetben sérelmes becslés alapján való megadóztatás elkerülését éri el. Azokban a gazdaságokban, amelyek eddig rendszeres számadást nem vezettek, a számtartási osztály vállalja a számadás felfektetését, az évközi számadás vezetésének irányítását, a felülvizsgálatot, a felülvizsgált és általa irányított számadásokból a zárszámadás elkészítését és hitelesített alakban való kiadását, a társtulajdonosok közötti és a hatóságokhoz (árvaszék stb.) benyújtandó, valamint minden más számadás és elszámolás készítését, felülvizsgálatát, részesezési arányok pártatlan kimutatását, leltározások végzését, értékelését, adó gyi és egyéb könyvvizsgálatoknál szakértő és ellenszakértő kiküldését.

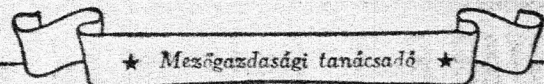
Üzemi kérdésekben felvilágosításokkal szolgál, üzemterveket készít, becsléseket végez, szakértőként eljár a bírósági és magánfelek felkérésére, akár peres ügyekben, akár bérletátadás, átvétel, örökösödési osztály elkészítésénél, vagy bármily gazdasági üzemi természetű ügyben. Birtok, bérletátadásnál, átvételnél elvállalja az elő- és holtfelszerelés felleltározását, becslését.

Vasuti fuvarlevelek és gyógytári vények díjszámításának a felülvizsgálását, a túlfizetés visszafizetésének kieszközölését.

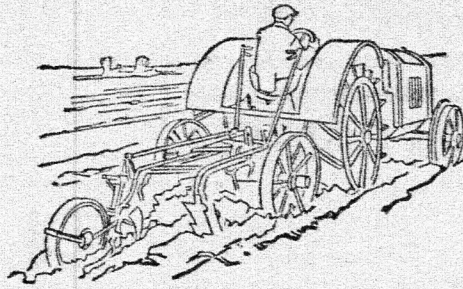
Ingtalanforgalmi osztályunk kizárólagos megbízás alapján vállalja birtok adás-vételek és bérleti ügyek lebonyolítását. Jelzőlogkölcsonök szerzését és lebonyolítását. Biztosítási ügyletek legelőnyösebb lebonyolítását.

Megkeresésre minden üzemi és számtartási kérdésben részletes felvilágosítást és kimerítő szakvéleményt ad

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
Üzemi és Számtartási Szakosztálya.

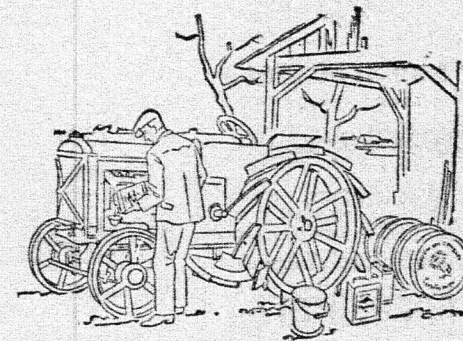

Februári gazdanaptár

Enyhe időjárás esetén a hónap vége felé kezdődik újból a talaj megmunkálása: az elmaradt szántás pótlása, majd annak felboronálása vetés alá; dohányültetvények melegágyainak trágyázása; a rétekre és legelőkre késő őszi esetleg elmulasztott trágyahordás, faszállítás.

A traktor álljon készen!

A tavaszi munkálatokhoz szükséges valamennyi szerszám és gép üzemképes állapotba hozandó. Most van az ideje a szükséges üzemanyagok előre való beszerzésének. Tökéletesen megbízható traktorüzemanyag a „Sunflower Petroleum“, a könnyű indításhoz legalkalmasabb a „Sphinx Benzin“, gázolajtraktoroknál pedig speciális gázolajunk. A kenésre különös gondot kell fordítani, hogy a traktor állandóan jó üzemképes állapotban legyen. Csakis helyesen választott magasértékű olaj védi meg a traktort a gyakori javításoktól és üzemzavaroktól. Ezért kell

az állandó biztos üzem eléréséhez

Mobiloil

VACUUM OIL COMPANY R. T. BUDAPEST

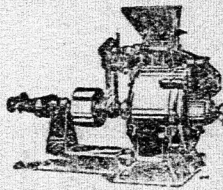

17-19-soros vetőgépek, kombinált vetőgépek és kézi morzsolók

kiarúsítása 50% engedménnyel. **SZABÓ ANTAL**, Budapest, VI., Lehel-utca 11. Telefon: Aut. 926-41 362

A daralók között több mint 30 év óta tartja uralkodó helyét a felülmúlhatatlan

EREDETI „MONARCH“

Ne téveszték meg a hasonló hangzású elnevezések, hanem forduljon bizalommal egyenesen a gyári lerakathoz: **KEMÉNY MANÓ** Budapest, V., Rudolf-rakpart 8.

Vadászok, erdészek és erdőgondnokságok figyelmébe!

Rókát vesz egész 60 schillingig nagy és puha darabokat,
Nyusztot vesz egész 140 schillingig nagy és sötét darabokat,
Görényt vesz egész 28 schillingig
Minden más gereznát a legmagasabb áron. Tegyen kísérletet egy próbaküldeményvel. A portót én fizetem. A küldemény a feladó tulajdonát képezi mindaddig, míg ki nem fizetem. Őz- és szarvasagancsokat is a legjobb áron vesz
LEOPOLD TACHAUER, Wien
II., Obere Donastrasse 63. Alapítási év 1875.

0. levezéles gépészmérnök 31 éves, nőfien, ke-
resztény, nagy egyen-
és váltóáramú erőátviteli telepek, takarmányszárító-
berendezés, gőzgépek, gőzgépek, traktorok, mező-
gazdasági gépek szerelésében és üzemében nagy
gyakorlattal bír, **keres megfelelő elhelyez-
kedést.** Elsőrangú bizonyítványok és referenciák.
Levelek: „**Elektrómérnök 356**“ jellegre a
kiadóhivatálba. 366

150 hold balatonparti birtok

vasút, autót mellett, Keszthelytől kb. 12 km., 5 szobás urilakkal

bérbeadó

május, vagy októberi átvételre.

Dr. Kozák László, Keszthely
Erzsébet királyné-ut 21. 369

MINDEN GAZDÁNAR

NELKÜLÖZHETETLEN, hogy a **DR. RÁCZ-FÉLE SZAB. FÜLGOMBOKRAL**

Állatait tartósan megjelölje, ha
1. állatállományát pontosan ellenőrizni akarja,
2. ha házi törzskönyvet vezet,
3. ha állatait közös legelőn, vagy idegenben tartja,
4. ha juhállományát nem a gajrut rontó szurokcszámokkal akarja tartósan megjelölni. 6884

100 darab ára szarvasmarhák és sertések számára 25 P
100 darab ára juhok számára 15 P

Megrendelhető kizárólag **vitéz Kiss Lajos** urad. tisztartónál, Tiborszállás, Szatmár megye.

LÁNG L. GÉPGYÁR R.-T., Budapest 56
 Szesz-, élesztő-, keményítőgyárak gépészeti berendezése
 Stabilgőz gép Félstabilgőz gép Gőzházán Dieselmotor Vashordók

Autó- és szántómotor FŐTENGELYEK és HENGEREK CSISZOLÁSA
 és minden e szakmába vágó alkatrészek készítése
DEDICS TESTYÉREK
 Budapest, VIII., Thék Endre-utca 16.
 Telefon: J. 303-45
 Alapítva 1903

A legtökéletesebb cséplést oszakis a szabadalmazott dobkosárbetétléceim
 alkalmazásával, mert csak ennek segítségével lehet a kalászból a gabonát az utolsó szemig kileszkelni
 Raktárról postán is, azonnal szállíthatom: **KEMÉNY MANÓ** gazdasági elnök szaküzlet, Budapest, V., Rudolf-rakpart 8. sz.

Szab. fatüzelésű szivógázgenerátorok
 50% üzemköltségmegtakarítást garantálunk.
 Üzeme biztos! Kátránymentes gáz! Kezelése egyszerű!
 Meglevő generátorok könnyen átalakíthatók!
 Rövid idő alatt több mint 60 darab üzemben.
 Saját érdekében kérjen ajánlatot.
 Gyárt a: **Szilágyi és Diskant gépgyár, Miskolc**

Versenyárgyalási hirdetmény.
 A mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtok igazgatósága 650 vagon (65.000 q) jó minőségű
hazai darabos kőszén
 (gőzeke és vasúti mozdonyok, lokomobil és szeszgyári kazánok fűtésére), 4000 q
diószén
 tégláégetéshez és 1200 q
mosott kovácsszén
 folyó évi április hó 1-től leendő szállítására pályázatot hirdet.
 Az 1.60 pengős okmánybélyeggel ellátott ajánlat zárt borítékban „Ajánlat 600/1930. számra” felirattal 1930. évi február hó 27-én 10 óráig adandó be a ménésbirtok igazgatóságához Mezőhegyesen.
 A részletes feltételek kívánatra megküldetnek. A II—III. fok. nyugtá-bélyegköltség a szállítót terheli; forgalmi adó eszik.
 355

Szavatolt fajtisza (vevő tetszése szerint, első vagy második utántermésű)
amerikai lófogu tengerire,
 mely mult évben rendes szántóföldi művelés mellett, gyengébb talajon
kat. holdankint 39 1/2 métermázsát
 termelt (szeptemberi beérésre), szemben a legjobb hazai magyarokkal ugyanott elért 23 1/2 mázsás terméssel, idén pedig **kat. holdankint 35 métermázsát** termelt a tartós szárazság ellenére, szemben a 21 mázsás hazai magvak termésével,
 készletünk erejéig előjegyzéseket elfogadunk februári szállításra, szemesen
ára előzetes készpénzfizetés ellen kg.-kint 0.50 P
 50 kg. vételénél 10%, 100 kg.-nál 15%, nagyobb mennyiségnél 20% engedménnyel. 25 kg.-nál kisebb mennyiséget nem szállítunk,
 329
ILLÉS IMRE uradalmi intézősége, Simonmajor, Tolna m.

A földmívelés közgazdaságtana
 AGRÁRGAZDASÁGTAN ÉS AGRÁRPOLITIKA
 Irta: **Mattyasovszky Miklós** műegyetemi tanár
 Ára: 18 pengő
 Ez a könyv nemcsak rendszerbe foglalja az agrárpolitikát, de elméletileg is megalapozza. Szerző az agrárpolitikának önálló helyet jelöl ki a közgazdaságtanban s az elmélet szempontjából is kimutatja, hogy a mezőgazdasági kérdések külön törvényszerűséget alkotnak s ezért külön tudományos tárgyalást is kívánnak. A könyvnek két főrésze van: I. elméleti, ez az agrárgazdaságtan és II. gyakorlati, ez az agrárpolitika; utóbbi pedig külön fejezetekben tárgyalja a föld, a munka, a népe, a rendszert, a szervezkedést és az értékesítés mezőgazdasági szempontjait.
 „Patria” r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

STEFANITS JÁNOS
 CIPÉSZMESTER
ANGOL LOVAGLÓCSIZMA SPECIALISTA
 Dismagyar-, angol lovaglő-, Polocsimák, abszolút vízhatlan vadász-, cipők, vadászcsizmák, szaloncipők, sportcipők készítése
mérték után. 6149
ELSORENDÓ KIVITEL * MÉRSÉKELT ÁRAK.
 Speciális angol bőrányagok állandóan raktáron.
Budapest, IX., Üllői-ut 85.
 TELEFON: 16257 410-34

A TEJ ÉS TEJTERMÉKEK
 Az őszi ültetés előtt olvassa el Lehner Ödön tanár, nagytétényi ösztibaracktermesztő:
Az ösztibaracktermesztés katedáját.
 Ára 5— pengő.
 „Patria” r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.
 Minden gazdának nélkülözhetetlen!
SCHANDL JÓZSEF dr.
 közg. egy. nyilv. r. tanár

Tejszállítók részére TEJHŰTŐKET
 bármely nagyságban, kütviz-, jég- és kompresszoros hűtésre gyorsan és olcsón szállít!
STANGA JÓZSEF tejjgazdasági gépüzleti vállalata
 Budapest, IX., Ráday-utca 26. sz.

Állattenyésztés tan
 ölmű házaspártól művelől eddig megjelentek:
 I. kötet: Az állattenyésztés biológiája. Általános tenyésztési elvek. 288 oldal, 48 képpel ——— 10 P
 II. kötet: A szarvasmarha és a bivaly tenyésztése. 298 oldal, 57 képpel ——— 10 P
 III. kötet: A juh és kecske tenyésztése. 186 oldal, 57 képpel ——— 6 P
 IV. kötet: A sertés tenyésztése. 142 oldal, 46 képpel — 5 P
 „Patria” r.-t. könyvosztálya Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Repcetermelőknek előleget nyujtok
 terméskötése ellenében, holdankint P 100— Felvilágosítást ad, akár levéileg is: **Fried Sándor, Budapest, IV., Kecskeméti-utca 2.**
 351

HUTYRA—MAREK: Állatorvosi belgyógyászat
 Nagyobb gazdaságokban nélkülözhetetlen!
 I. Fertőző betegségek 14— pengő
 II. Szervek betegségei 28— pengő
 „Patria” r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám. Kötéses

Budapesti Husnagvágó R.-T.
 Budapest, IX., Lónyay-utca 11.
 Vesz saját számlára bármely tétel angol süldőt, juhot, bányt, borjut és vágómarhat.
 Foglalkozik mindenfajta leült Állatnak **bizományi eladásával. Gazdaságoknak** érdeklődésre vágás és felküldés tekintetében **díjmentesen** szakszerű utmutatással szolgál.
 249

enesei Dörner Béla könyvei
 egy modern gazdasági és a könyvtárban nem hiányozhatnak!
 Eddig megjelentek:
 A sertés tenyésztése és hizlalása. 2. kiadás, 568 oldal, 248 eredeti szöveggel P 18—
 Rétek és legelők művelése és terméskötése. 2. kiadás, 360 old., 272 képpel — P 14—
 A kereskedelmi trágyák történelme, gyártása és használata. 3. kiadás, 508 oldal, 177 szöveggel P 14.60
 A burgonya termelése. 2. kiadás, 97 képpel P 4.20.
 „Patria” r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

ad 12.186. szám. **Baranya vármegye alispánjától.**
 alisp. 1929.
Hirdetmény.
 Baranya vármegye kisbicsérdi gyümölcsfaiskolájának oltványkészletéből az 1930. év tavaszán **3 éves, koronás alma-, körte-, kajszli-, cseres-, meggy-, szilva- és dióoltványok kerülnek eladásra.**
 Magastörzsű oltványok ára 1.60—1.70 pengő, középtörzsűeké 1.20—1.30 pengő és alacsonytörzsűeké —80 pengő, az oltványok mind egészséges, jó gyökérezetű, fajtaazonos, I. rendű példányok.
 Az eladási és szállítási feltételekkel, valamint esetleges felvilágosításokkal Baranya vármegye alispánja (gyümölcsfarendelés) Pécs, Vármegyeháza, készséggel szolgál.
 Pécs, 1930. évi február hó 6-án.
Fischer Béla alispán.

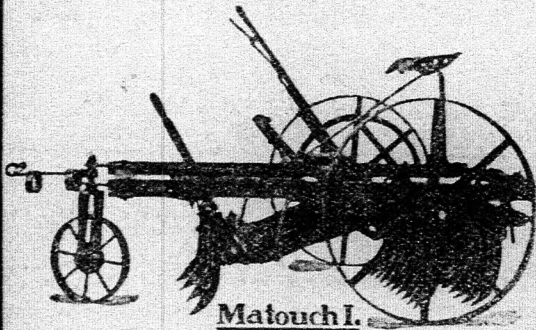
Ujdonság!
A tej minőségének javítása
 5 előadás.
 Kiadta: Az **OMGE** tejjgazdasági bizottsága
P 1.50 beküldése ellenében bérmentve szállítja a „Patria” r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Kisbéri m. kir. állami ménésbirtok igazgatósága.
 1930. szám.
Sonkamalacok eladása
 A kisbéri m. kir. állami ménésbirtok vasdinnyei és tárcsi területéből kb. 237 drb. yorkshire sonkamalac 75 kg. átlagsúlyal és „ 88 „ berkshire „ 75 „
1930. évi február hó 25-én délelőtt 11 órakor
 Budapesten, a földmívelésügyi minisztérium mezőgazdasági fizetek osztályában (III. em. 302.) zárt írásbeli ajánlati versenyárgyalás útján eladásra bocsátatik.
 Az eladásra kijelölt állatok előzetes értesítés ellenében uradalmi fogaton Ászár vasúthomárról tekinthetők meg.
 A részletes eladási feltételek kívánatra megküldi
 Kisbér, 1930. évi február hó 11.
 358 a Ménésbirtok Igazgatósága.

Ellensúlyozzuk a rossz gazdasági viszonyokat költség- megtakarító és hasznos, jó gépek beállításával!

Ilyeneknek vannak általánosan elismerve a

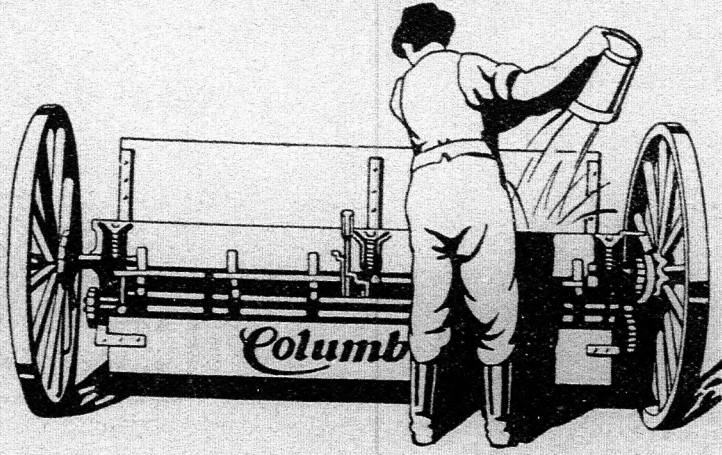
Cservinka-féle szabadalmazott
**rétujító- és
mohátlanító-
gépek.**

Matouchi.

**Dupla
szénatermés**
egyedül ezen kitűnően
bevált eszközök haszná-
lata révén érhető el.

Augsburgi gyártmányu szabadalmazott
**„Columbus“
műtrágyaszórógépek.**

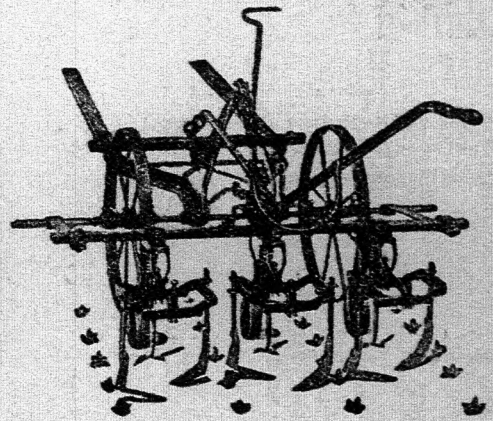
Az egyedüli gép, melynél a műtrágya fémalkatrészekkel nem érintkezik, tehát élettartama korlátlan.

Ugyancsak egyedül a „Columbus“-ról mondható, hogy:

Mindent szór és nem eszi
a rozsda.
Egy vödör víz: és máris
tisztá!

Cservinka-féle szabadalmazott
**„Dalia“ répa- és
tengerikapák**

3-, 4-, 5-sorosak, egy lóra.

**Az ország számos uradal-
mában nemcsak a tulaj-
donosnak, de a cseléd-
ségnek is kedvencei,
könnyen kezelhetőségük
folytán.**

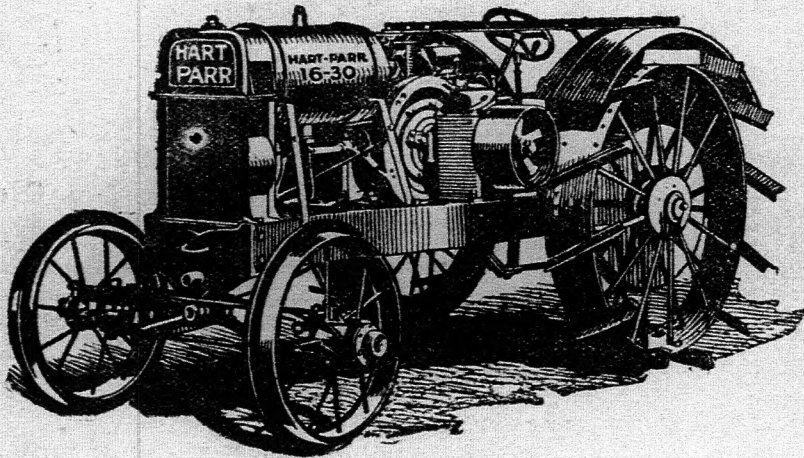
Mindezekről számos elsőrendű referenciával szolgálnak:

BRAUN és ÜRMÉNYI, Budapest, V., Báthory-utca 7.

Telefonszám: 241-34

Telefonszám: 241-34

A termelési költségeket csökkenteni kell! A HART-PARR 24, 36 és 50 HP

traktor ezt a célt szolgálja, mert

gazdaságos üzem és hosszú élettartam
mellett

a gazdaságban előforduló minden munkát
tökéletesen elvégzi!

Megfelelő talajon minden traktor szánt;

a Hart-Parr traktor minden talajon szánt!

A Hart-Parr Kezelése egyszerű —

üzembehelyezése télen-nyáron pillanat műve.

OLIVER eKék, tárcsás traktorboronák, kultivátorok, négyzetbeültetők,
SUPERIOR 24-soros traktorvetőgép a legjobb!

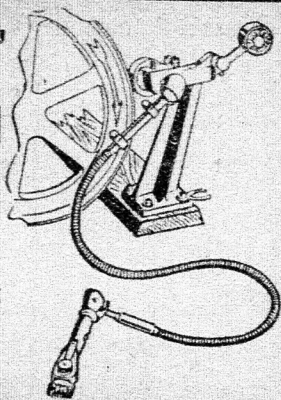
Részletes ismertetéssel és ajánlattal szolgál a vezérképviselőt:

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T., Budapest, V., Váci-ut 80.

VETŐMAGOT TAVASZRA LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT.

KERTÉSZ LAJOS magkereskedő, Budapest, V., Falk Miksa-utca 10. 821

A kézi nyírás minden hátrányát eltünteti, jól, olcsón és sokat nyír
a Lister kézi és géphajtású gyapjunyírógép.

Vezérképviselet:
Südfeld Gábor okl. gépészmérnök
Budapest, VI., Szondy-u. 11.
Telefon: Automata 246-11
Vidéki képviselők kerestetnek.

LEGJOBB
A HATSCHKEK FELE

Eternit

PALA ÉS CSŐ

CSAK „Eternit” VÉDSZÓVAL JELÖLT PALA ÉS CSŐ VALÓDI.
ETERNIT MŰVEK HATSCHKE LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33; GYÁR: NYERGESÚJFALU.

Anyatökválasztással, valamint keresztelés útján előállított, államilag elismert, bőven termő, egészséges, elsődrendű étkezési, valamint ipari célokra szolgáló, magas keményítőjű, nagy hozamu

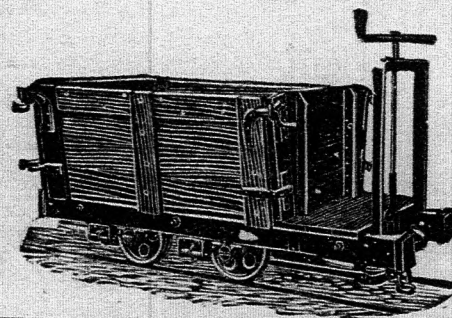
eredeti „Eszenyi“-féle vetőburgonyákra előjegyzéseket elfogadunk

A vetőburgonya szállítása tavasszal, az előjegyzések sorrendjében történik.
Megrendelések **Eszenyi Jenő gazdaságainak központi irodája, Tornyospálca** címre küldendők. 290

PAREY német nyelvű könyvtárjegyzéket ingyen küldi a „Patria” R.-T., Budapest, IX., Üllői-út 25. szám

Gőzekebészantást vállal
Wolff Ernő, Budapest - Kelenföld, Budaörsi-út 101. sz. Telefon: Lá. 13-82 Sürgőnycim: Wolfféka, Budapest. 6383

Répakocsik

kerekek, kerékpárok, sinek, váltók és kötőanyagok
a Győri Waggonyár
gyártmányai, raktárról azonnal szállíthatók.
Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság
Keskényvágányu Vasutosztálya
Budapest, V., Vilmos császár-ut 32. sz.

Vaskeretes
melegágyú ablakokat
100 x 150 % méretben azonnal szállít:
Farkas és Társa R.-T.
Vasszerkezeti és lakatosmű-gyára
Budapest, VI., Lehel-utca 8. szám
Telefon: Lipót 928-62 6514

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat, Budapest V., Zoltán-utca 2-4.
Szállít: csépléshez, gőszántáshoz és házfűtéshez
la tatabi tojás- és léglabrikettet
la tatabi darabos- és kockaszén
Felsőgallai karbidot, nagyszilárdságú portland cementet, égetett meszet

HEUCKE-GŐZEKE-készlet
tulhevitős, 16 HP, alig használt, minden részben teljesen kifogástalan, igen jó állapotban, ekékkel, lakókocsi és tartalékalkatrészekkel
azonnal kapható
Székely és Társa mérnökök
a Heucke-gőzekegyár magyarországi vezérképviseleténél
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 19. szám.
Az eredeti Heucke-gőzeke-alkatrészek kizárólagos beszerzési helye. 226

Gazdasági magszükségletének beszerzésénél

kérjen részletes ajánlatot

Földes Győző
Mag- és Terménykereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Zrinyi-u. 14.
Telefon: Automata 141-10 és 141-46
Távíratcím: Földesur, Budapest

Borsóféléléket

elsődrendű bőtermő fajtákban, jutányos árak mellett, **aratás utáni fizetésre** szállítunk.

ZSÁK-, PONYVA-GYÁRTÁS
eladás és kölcsönzés
ANGOL MANILLA
Fapados közli kővető-és-ölkötőzöföndi
SCHLESINGER ÉS TÁRSA R.-T.
BUDAPEST, V., PERCEL MŰR-UTCA 2. 354

Lencse- és borsóvetőmagot
ajánlunk elsőrangú minőségben, legolcsóbb áron. Kívánatra mintázott ajánlatot készítséggel küldünk. 335
LORSCHY TESTVÉREK
terménynagykereskedők
Budapest, V., Markó-u. 3. sz.

ÁLLAMI ELISMERŐ OKLEVÉL
ARANY ÉREM EZÜST ÉREM
ALAPITTATOTT: 1909.

WEISZ A. FOGASKERÉKGYÁR
FOGASKEREK
AUTÓALKATRÉSZEK
GÉPGYÁRTÁS
HENGER- és FŐTENGELY-KÖSZÖRÖLÉS
BUDAPEST, VIII., NAGYTEMLŐM-U. 34.
TELEFON: JÓZSEF 398-05 és 455-85

ELADÁS

ALKATRÉSZEK minden létező gépjárműre...

A GAZDA APÓTERHEI magyarázat és kérvény...

PLAZSOLÓ- és aratógépek...

ÁRTOULAJDONOSOK, motorosok minden kérdésére felel az...

SZÉNA-SZALMAELADÁS: Pusztaszemesi gazdaságunkból...

GYÖMÖLŐS-FERMETEZŐ, szőlő és fertőtlenítéshöz, egyszemes, tökéletes...

A MAGYAR KERTÉSZET kézi könyvtárában eddig megjelentek...

TRÁGYALÉSZIVATTYÚT minden nagyságban...

DÓZSAPRÓK-bónapra a mezőgazdaság minden ágában...

VÖRÖSKÖLESMAG mázsánként 20 pengőért kapható...

BOGYAN LŐJÜK A MOZGÓ VADAT Hellebronth Béla...

NAPONYA frisa savó és író, szőlő és minden menyegzőkben...

A KÖNYVHATÉK különleges könyvnyomtatás...

KELTŐGÉP, Telexi Arvédé, teljesen új, eladó...

AZ ISTÁLLÓTRÁGYA szakaszi kezelés...

POWELL huszas gézek garnitúra, kiváló karban...

UDVONÁGI Dr. Urbanek László: Takarmányozási táblák és utmutató...

Ha kipusztult az őszi vetés, pótolja azt kölessel!

A zöldtrágya és alkalmazása: Irta: Gyárfás József...

GAZDASÁGI ÉPÜLETEK tervezésművészetét tartalmazza...

60 LŐRÉS 4 hengeres szántó-tractor jökárban...

A ZÖLDTRÁGYA és alkalmazása. Irta: Gyárfás József...

LŐHÉRE, saját termései, fehérbárcás, állomány...

A BURGONYAGUMÓ betegségeit 24 művészi színezésű táblán...

SZÉNA-SZALMAELADÁS: Pusztaszemesi gazdaságunkból...

HA SOK A PATKÁNY, írta az I. Jablonowski...

STOP! Gőzmozgójáró, 8-10 HP, 1922. évben...

KORAI könyvkerülő növények termesztése...

TAVASZI búkkönyvet fogadó, zabmentes...

VADASZOK! Megjelent Felk Endre A vadász és vizslájó című könyve...

SZŐLŐKARÓ száraz, faragott, 180 cm hosszú...

15 PERCEZ szenteljünk naponta 15 percet...

MÉG használatlan az a kedvelt gépjármű...

ÁLLATOK eladás-vételre foglalkozó gazdáknak...

VÖRÖSKÖLESMAG 18 pengő, fehérbárcás...

Ha kipusztult az őszi vetés, pótolja azt kölessel!

A zöldtrágya és alkalmazása: Irta: Gyárfás József...

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

Milyen traktort vásároljunk? Mit kell tudnia a traktorvásárló gazdának?

Feltűnősteltő udonság! A talaj élete, javítása és trágyázása.

TEHERAUTÓ, alig használt, garantált, kifogástalan...

Ákácsemeték. Gleditsia, Maklura: 1 évesek, ezre 12- P 2 20- P 3 40- P

ALFÖLDI FUTÓHOMOKTALAJOK okszerű mezőgazdaságáról...

A közlekedési rendeletben előírt székérlámpa...

HA NEVEZNI AKARUNK, olvassuk el lovag Kerpely Béla...

ÉRTESÍTJÜK a t. Gazdaközönséget, hogy a világhírű DEERING...

kévekötő-aratógépek, fűkaszalók, szénagyűjtők...

Kévekötő-aratógépeinket 5-6-7-8 láb vágószélességgel...

Rendkívül előnyös árak és fizetési feltételek.

Nemzetközi Gépkereskedelmi R.-T. Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

Miként javítandó meg a futóhomok és hogyan kell rajta jövedelmező gazdálkodást folytatni...

Westsik Vilmos Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

A zöldtrágya és alkalmazása: Irta: Gyárfás József...

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

Milyen traktort vásároljunk? Mit kell tudnia a traktorvásárló gazdának?

Feltűnősteltő udonság! A talaj élete, javítása és trágyázása.

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

Ákácsemeték. Gleditsia, Maklura: 1 évesek, ezre 12- P 2 20- P 3 40- P

ALFÖLDI FUTÓHOMOKTALAJOK okszerű mezőgazdaságáról...

A közlekedési rendeletben előírt székérlámpa...

HA NEVEZNI AKARUNK, olvassuk el lovag Kerpely Béla...

ÉRTESÍTJÜK a t. Gazdaközönséget, hogy a világhírű DEERING...

kévekötő-aratógépek, fűkaszalók, szénagyűjtők...

Kévekötő-aratógépeinket 5-6-7-8 láb vágószélességgel...

Rendkívül előnyös árak és fizetési feltételek.

Nemzetközi Gépkereskedelmi R.-T. Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

Miként javítandó meg a futóhomok és hogyan kell rajta jövedelmező gazdálkodást folytatni...

Westsik Vilmos Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

A zöldtrágya és alkalmazása: Irta: Gyárfás József...

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

Milyen traktort vásároljunk? Mit kell tudnia a traktorvásárló gazdának?

Feltűnősteltő udonság! A talaj élete, javítása és trágyázása.

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

OSZIBARACK TERMESZTÉSÉRT tárgyalja Lehner Odón...

OSZÉRO NÖVÉNYTERMELES. 500 oldalon...

SZŐZÁST részletesen tárgyalja Csiki László...

HA NEVEZNI AKARUNK, olvassuk el lovag Kerpely Béla...

ÉRTESÍTJÜK a t. Gazdaközönséget, hogy a világhírű DEERING...

kévekötő-aratógépek, fűkaszalók, szénagyűjtők...

Kévekötő-aratógépeinket 5-6-7-8 láb vágószélességgel...

Rendkívül előnyös árak és fizetési feltételek.

Nemzetközi Gépkereskedelmi R.-T. Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

Miként javítandó meg a futóhomok és hogyan kell rajta jövedelmező gazdálkodást folytatni...

Westsik Vilmos Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

A zöldtrágya és alkalmazása: Irta: Gyárfás József...

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

Milyen traktort vásároljunk? Mit kell tudnia a traktorvásárló gazdának?

Feltűnősteltő udonság! A talaj élete, javítása és trágyázása.

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

Az alföldi futóhomoktalajok okszerű mezőgazdasága...

MOST JELENT MEG! Szálas takarmánynövények termesztése...

Szónat és szalmát. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

Böhm Arnold takarmány- és terménygyártó...

Bármely növényről gyakorlati felvilágosítást találunk...

STADLER KAPU KERITÉS. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

Nélkülvethető könyv!!! A tej és tejtermékek.

Különös tekintettel a vaj, sajt, a tej-konzervek és egyéb tej készítmények gyártására.

Irta: GRATZ OTTO. 167 képpel, 612 oldal. Ár: 23 pengő.

"Patria" r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

VETEL. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

Eladni akar valami gazdasági gépet? Forduljon bizalommal...

Mezőgazdasági gépek. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BIRTOKOK keresek megvételre 400 hold körül...

JUHTEJET legmagasabb áron veszek kötésre...

300 LITER tejet naponta vennék Budapest-Szegedi fővonathoz...

BIRTOKOK 500-1000 hold között vennék...

VESZÜNK 100 q csicsókagumót...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

BÉRELET. Irta: Dr. Kreybi Lajos...

A tavaszi szántást

gyorsan, olcsón és tökéletes üzembiztonsággal végzi a

TWIN CITY TRAKTOR,

amelynek

erőkifejtése a legnagyobb,

üzembiztonsága a legtökéletesebb

és amelyet messzemenő garanciákkal, előnyös feltételek mellett szállít:

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság

Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

ALLATOK

TENYÉSZÉS és hizlalás busestét! A befektetett felet gyorsan forog, nagy kamatot ad! Nem kell költséges berendezkedés! A Husserlstenyészők Országos Egyesülete (Budapest, IX., Köztelek-u. 8.) a husserlstenyészés, hizlalás, takarmányozás körébe vágó minden kérdésről szívesen szól meg felvilágosítással írásban is 1 P. válaszbélyeg ellenében. Tagjainak érdekét minden vonalon képviseli, részükre kiváló felvilágosítás díjtalan. Megbízónk részére előrangy küllemi és nagy teljesítményű állományok származó tenyésztanyagot vásárolunk. Törzskönyvelt tenyészanyagját elhelyezzük, hirtőlnek eladását megkönnyítjük. Importálni és exportálni segítsegerre vagyunk. Forduljon bizalommal az egyesülethez és törzskönyvelése szerésével. Tagdíj, állatonként 2.40 P.

MANGALICATENYÉSZTŐK Országos Egyesülete (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz.) mind azoknak kik mangalica tenyészanyagukat vérféltetéssel javítani, vagy tenyészállományukat kicserélni akarják, vagy hizlalásra kiváló hizlékyságon egyöntetű anyagot akarnak beállítani, megkeresésére országosan törzskönyvezett tenyész- és hozamserések vételét és eladását közvetíti. A mangalica tenyészők (tagok) érdekelt minden vonalon képviseli és védelmezi.

KÜLÖNBÖZŐ korú elsőrendűen szép, fajta mangalica apaállatok eladó. V. keresztanyai gazdaság, Döge, Szabolcs m. 3102

GAZDASÁGOKBA kiadókék bíkákat 4 havi hizlalásra nagyobb mennyiségben a részidővel sülyért. Husznál kevesebbet nem állítok be. Szekulesz, Budapest, VII., Dobány-u. 94

ALKALMI VÉTEL! Beltenyészés elkerülése végett eladó egy A-1 osztályzatú kettő és fényes, átvészelt, garantált hűvőképes york-kan. Információt ad Nagyködműből Gazdaság Pta-Bécs és Husserlstenyészők O. E., Budapest, Köztelek. 2934

HÁTASLOVAK és kocsilovak, minden igénynek megfelelőek, eladók. Bogay Szilárd, Pusztakövesd, Somogy megye. 3106

1000 darabig vásárolunk, több tételben is, választott mangalica malacot. Bérzgaszág, Sávoly. 3133

BELGA tenyészmen, 6 éves, sötétbarna, tenyészés megvárható miatt eladó. Dr. Dimó gazdaság, Borsosberény. 3134

PONTIVADÉKOT, 8-10 deká, keresek. Mohácsk Intéző, Gyagyátor, Abauj m. 3159

RELTETÉSRE alkalmas Leghorn fajhozomított darabonként 40 filléres árban kapható, intézőségű Alsópépuszta, u. p. Sárszentlőrinc, Tolia m. 3160

VENNÉNK 300 darab hazai fésűs, lehetőleg anyabirkát. Ajánlatokat „Ar 53” jellegre a kiadóhivatalba kerünk. 3161

YORKSHIREI ötgyedéves tenyészkan, importált szülők ivadéka, eladó. Szolovszky, Budapest, VII., Aréna-ut 6. 3191

Kocát miskaról Berényi eo állatorvos Vásárosnamény Telefonszám: 40 3192

Leimeter János
Állatbizományos
Budapest,
Sertésvásártér
Telefon:
József 386-51
Élőküldemények küldendők:
Budapest-Ferencváros
Sertésvásártér vagy
Marhavásártér. 60 s

VEGYESEK

TAVASZI, nyári és őszi munkát vállalók (külön aratást is) részért vagy havi bérért gazdaságokban. Vilica József munkavállalkozó, Rábadé, Vas megye. 4856

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalók bármennyi munkással. Kócs László munkavállalkozó, Rábadé, Vas megye. 3037

FELES könyhakeresztet uradalomnál vagy villatelepen elvállalnék. Megkereséseket kér Vagyura Ferenc műkertész, Pils, Ujerdő-utca 83., Pest m. 3034

VÁLLALOK bármennyi mezőgazdasági munkát, 150-200 zalai és vas megyei munkással, azonnali szerződésre. Méth Kálmán, Egyházashollós, Vas megye. 3036

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery János, Rábadé, Vas megye. 3038

STOP! Elektromotorokban, dinamókban specialista Rymoz, Budapest, V., Visegrád-utca nyolc. 3202

FÖLDEBIRTOK-ELADÁSI, VÉTELL bérletügyi megbízásokat: BECSLÉST, BIRTOKMEGOSZTÁST, parcellázást; BANK-ÉS PRIVÁTBANKSÓK szerzését, terhes kölcsönök konvertálását, súlyos helyzetek szanálását; fővárosi megbízásokat értékesítési, beszerzési és más ügyekben; SZAKÉRTŐSÉGET, szakvéleményt, szaktanácsadást perekben és egyéb alkalmakkor; JÖVEDELMEZŐBB ÚJ TERMELESI ÁGAK (ipari, győgyövények stb.) BEVÉZETÉSÉT; IZMOTERKEK elkészítését; szánások fe ülvizsgálását; BIRTOKOK JÖVEDELMEZŐBB KEZELÉSÉNEK INVENCIÓZUS IRÁNYÍTÁST — sokévi gazdasági gyakorlati és általános tapasztalattal, az ország minden járásában helyi ismeretekkel, fővárosi legjobb összeköttetésekkel, korrekt, szolid alapon — elvállalja: Tokaji Angyal László okleveles gazdasági jogász, Pesti vármegyei gazdasági szakértője (OFB. indatlanidőben) Budapest, VIII., Stáhy-utca 6. Telefon: József 354-44 2629

VEDELDŐTELEPÍTÉS vállalkozó 200 holdig, világos parti villateltketek olcsón eladók. Földbirtokos, Balatonkenese, Postafiók. 3039

MEZŐGAZDASÁGI munkát keres bármennyi munkással Homor János mezőgazdasági munkavállalkozó, Vasvár, Szentkereszt-utca 15. 3115

HATÓSGÉLAG igazolt munkásságú munkásokat szállít tavaszi, nyári és őszi munkákra Zala és Vas megyékből. Szíves megkeresést kér Treplán Jenő, Rábadé, Vas m. 3139

ZALAMEGYEI summás munkással, 50-100-ig, bármilyen gazdasági munkára megy Horváth Imre, Budapest, VII., Mexikó-ut 3. sz., ajtó 3. 3168

PÉNZKÖLCSÖNT folyósítók földbirtokokra, bérházakra 7-10%-os alapon, hosszulejárattal, 100% kifizetéssel. Takács, Budapest, Levente-utca 12. Iszt. 10. 3169

ZONGORÁT hangol, bőző és javít Mártonfi Henrik igazolt hangoló. Kiváratra vidékre is. Budapest, VIII., Körös-utca 30. 3170

CHRYSANTHEMUM termesztését részletesen leírja Madarász Aladár okl. kertész, 32 ábrával díszített műveben. Árát 2.40 pengő, mely összeg előzetes bekielidése ellenében bérmentve szállítja a Patria R.-T. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

FÖLDBIRTOKOKRA ajánlunk 35 éves törlesztéses (amortizációs) kölcsönöket, tökéletes tétellel együtt évi 8.8% mellett. Szükséges iratok: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokny. Gyors elintézés! Közgazdasági Hitelbank, Budapest, VIII., Rákóczi-ter egy (József-körút sark). Alapítva: 1911. 3171

„Feltalálók Tanácsadója! Ingyen küldi: Pláger Lipót gépészmérnök szabadalmi irodája Budapest, VII. Aréna-ut 17. Díjtalan felvilágosítást szabadalmak megszerzésében. Feltalálók 100 problémájuk ismerjét. 2 P. Találványok ismeretése számunkat 60 fillér. 340

ERKELEBTRÉSZEKET bármely gyártmányu fogócskákhoz, ugyancsak szántóvasakhoz, kormányozható gőz- és motorkékekhez, elsőrendű acélanyagból, versenyáron szállítanak Braun és Ürményi, Budapest, V., Báthory-utca 7.

SZECNAVÁGÓK, répvágók, daráló, használt, renovált állapotban olcsón Braun és Ürményi, Budapest, V., Báthory-utca 7.

„CASALI” nagy teljesítményű tengermorzsoló, HSCS-gyártmány, kifogástalan karban, alkalmi áron kapható. Braun és Ürményi, Budapest, V., Báthory-utca 7.

KUBORICANORZSOLÓ H-S-C-S-féle KPN-jegyű, teljesen renoválva olcsón kapható Braun és Ürményi, Budapest, V., Báthory-utca 7.

BURGONYAFÜLLESZTŐK, használtak és újak, elsőrendű gyártmányok, Braun és Ürményi, Budapest, V., Báthory-utca 7.

BURGONYAOSZTÁLYOZÓ-GÉPEK, modern konstrukció, a burgonyát nem sérti. Napl teljesítménye kb. 2 vagon. Braun és Ürményi, Budapest, V., Báthory-utca 7.

ELADÁS

Venni akar valami gazdasági gépet alkalmi áron? Forduljon bizalommal Braun és Ürményi céghez Budapest, 1051 V., Báthory-utca 7

ERKELEBTRÉSZEKET bármely gyártmányu fogócskákhoz, ugyancsak szántóvasakhoz, kormányozható gőz- és motorkékekhez, elsőrendű acélanyagból, versenyáron szállítanak Braun és Ürményi, Budapest, V., Báthory-utca 7.

SZECNAVÁGÓK, répvágók, daráló, használt, renovált állapotban olcsón Braun és Ürményi, Budapest, V., Báthory-utca 7.

„CASALI” nagy teljesítményű tengermorzsoló, HSCS-gyártmány, kifogástalan karban, alkalmi áron kapható. Braun és Ürményi, Budapest, V., Báthory-utca 7.

KUBORICANORZSOLÓ H-S-C-S-féle KPN-jegyű, teljesen renoválva olcsón kapható Braun és Ürményi, Budapest, V., Báthory-utca 7.

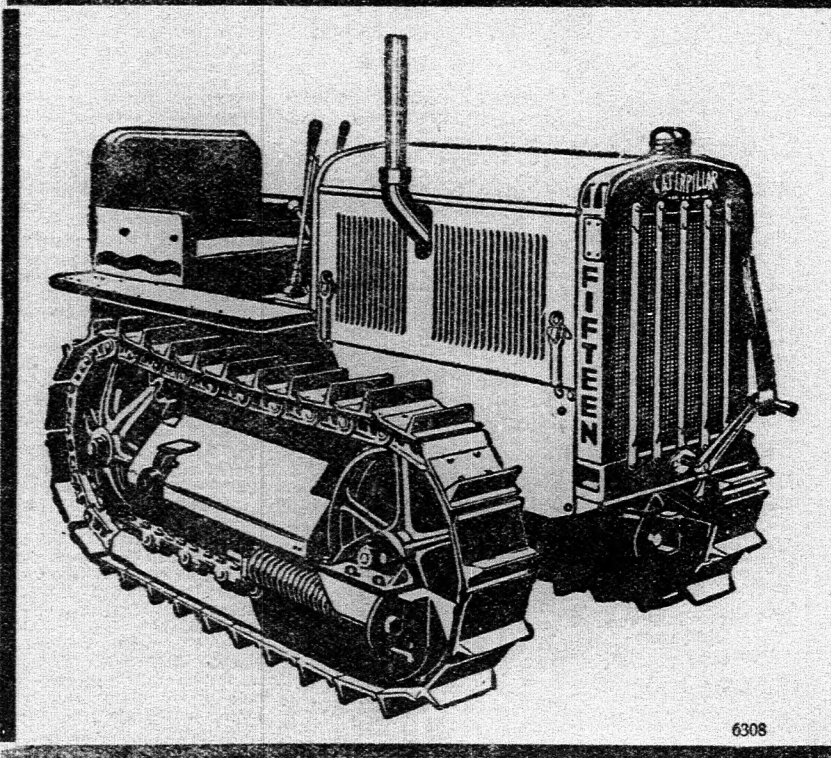
BURGONYAFÜLLESZTŐK, használtak és újak, elsőrendű gyártmányok, Braun és Ürményi, Budapest, V., Báthory-utca 7.

BURGONYAOSZTÁLYOZÓ-GÉPEK, modern konstrukció, a burgonyát nem sérti. Napl teljesítménye kb. 2 vagon. Braun és Ürményi, Budapest, V., Báthory-utca 7.

Törött géprezek roppant, kímért kazánok elektromos hegesztése Lako- és Székely géppár, Budapest, VI., Böke-tér 3. Új berendezések gyártása és hegesztő-óktatóműhely. 6153

Szénát, szalmát, lucernát, löherét, zabosbükkyönt és muhart elad és vesz minden mennyiségben

Schreier Béla
Kereskedelmi Részvénytársaság
Budapest, VII., Izabella-u. 34.
Telefon: J. 320-52 és 438-49

Megnyomja ez a traktor is a földet?

Meg bizony, — de annyira sem, mint a gyalogos ember lába és sokkal kevésbé, mint az ökor patája!

A „Caterpillar“ lánc talpak áthidalják a szántóföld omló rögeit és nem préselik össze a laza barázdát sem.

Ez a gép nem úgynevezett lánc talpas traktor

ez eredeti amerikai

Vezérképviselet: STEYR MÜVEK R.-T., Budapest, VI., Lehel-utca 25. szám

A „KISHIRDETÉSEK” folytatása a 247. oldalon van!

14. sz. Kishirde...
Díjtan...
KULCSÁR...
SZAKKÉPZET...
GAZD. ALK...
ELSŐRENDŰ...
GÉPESZHOV...
NAGYVÁKO...
VINCELETT...
KÜVELŐ...
NAGYOB...
MAJORGAZD...
ÁLLAST...
OKLEVELES...
GAZDÁTSZ...
30 ÉVES...
GAZDÁTSZ...
tal gazdassá...

Kisbírósági ár: Minden szövegszerű beiktatás...

KISHERDETESEK

Beltartó állásokra vonatkozó hirdetések csak...

vegyi a... 25. szám... 7. oldalon van!

Dijtanulmányok... 3141

OKLEVÉLVS nyugalmazott... 2928

GAZDATISZTEK

FÖLDMŰVESISKOLÁT... 2996

GAZDATISZTEK... 2996

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 3061

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 3061

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 3061

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 3061

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 3061

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 3061

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 3061

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 3061

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 3061

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 3061

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 3061

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 3061

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 3061

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 3061

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 3061

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 3061

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 3061

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

GAZDASÁGBAN... 3123

Dr. SZASZ ALFRÉD M.-TANAR LÉPFENE-SERTESORBANC... Kizárólagosan BUDAPEST, VII., Erzsébet királyné-utja 15.

Kitüntetve... Kohn Samu és József... Kohn József

Saborsky Ede és Társa Budapest-Wien... Szarvasmarha, sertés, borjú- és juh-bizományosok

STADLER... LÁNCOK... Gyáriroda: Budapest VI., Teréz-körút 43.

ALLATOK... WALLER BAROMFITELEP... Gyáriroda: Budapest VI., Teréz-körút 43.

**Az 1930. évi államgépgyári cséplőgép
egyedülálló!**

**Legszilárdabb acélkeret!
Önbeálló golyóscsapágyak!**

**Fordítható dobkosár!
Tekalemit kenés! stb., stb.**

Az összes mezőgazdasági gépeket és eszközöket
a legelőnyösebben szállítja

**Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság
a Magy. Kir. Állami Gépgyár Vezérügynöksége**
Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

**Mezőgazdák
„Zuhatag” kutja**
a legegyszerűbb és legjobb!
Feltétlen higiénikus!
Sok ezer darab évtizedek óta üzemben!
Kedvező fizetési feltételek!
Kizárólag szállítja a
Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete
Budapest V., Akotmány-utca 29.

Nagy olaj- és tüzelőanyagmegtakarítás.
Vásároljon TEVES duvattyúgűrűket!

Nagy rakár traktorméreteken
javítási méreteken nagy választék.
BALOGH ARTHUR okl. gépészmérnök
Budapest, V., Lipót-körut 27. szám
Telefon: Automata 295-39 6689

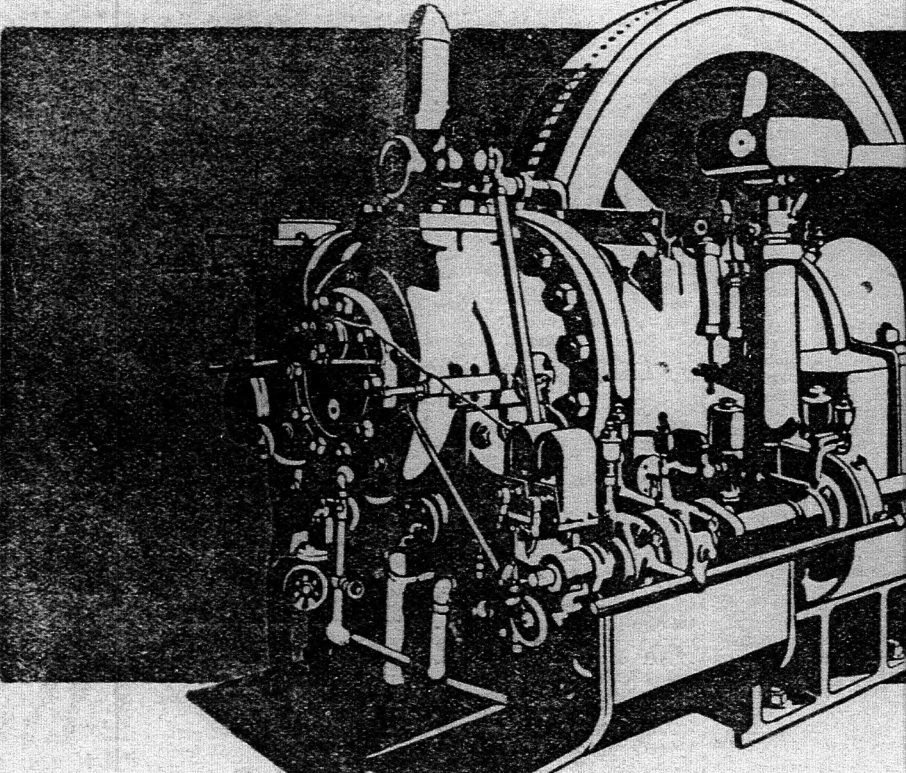
Évi kötés mellett
uradalmi tejet és vaját
átvesz legmagasabb napi áron **Sanus Tej-
Üzem R.-T.**, Budapest, VIII., Karpfenstein-u. 13.
Telefon: József 458-52 6606

Most jelent meg!
Gróf Béla dr. és R. v. Dezső
gazd. akad. tanárok
szerkesztésében
Növénykörtán
49 szöveggel P 750
Gazdasági növénytan
73 ábrával P 750
"Pátria" R.-T. könyvosztálya,
Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

**50 évesek a
FREUND-nyergek, lószerszámok
nyereg- és istállószerkek**
KÉPES ÁRJEGYZÉK KIVÁNTATRA!
ALAPITVA 1848-BAN
FREUNDA. ÉS FIA
BUDAPEST, VIII., KÖFARAGO-UTCA 8.
Telefon: József 312-18 242 Telefon: József 312-18

HAZAI GÉPKERESKEDELMI RT.
V. VILMOS CSÁSZÁR UT 76 -- GANZ ÉS TÁRSA DANUBIUS
GÉP-WAGGON- ÉS HAJÓGYÁR RÉSZV. TÁRS.
VEZÉRKÉPVISELETE.

**SZIVÓGÁZ
FÖLDGÁZ
DIESEL
BENZIN
PETROLEUM**

MOTORK

**TELEFON: AUT. 186-63, AUT. 187-60
SÜRGÖNYCIM: MASINA**

Földbíró
16k és

Részvény
Egyéb te

A munkaidő
(Szeibert J
A mezőgazd
A mák term
A kálthány
(Dvorak I
(Benedek I
A magyar e
Takarmányz
Levelszekr
választása.
Könyvismert
Vegyes közl
Társada, kere
Szerkesztői

AZ ORSZ
és vásár

A kiállít
hogy az o
iránt a gaz
nuló széles
ben állítsa
kiállítás a
tanulási és
kiállítások
érdeklődés
pontjain ki
Ezért, va
tekintettel
termény- és
ipari, egyes
tási csoport
bizottság e
terve vet
mezőgazdas
a március
mezőgazda
kiállítási o
tendő pavil
A rendez
küldötte a
zatokat és
ezeket a
küldi a re
a bejelenté
nek. A fel
ad felvilág

MA
Telef
FOGU
sertés
ÁLL
Gaz

Mai sz